

Lördag 26 september

Positiv, personlig och lokal

Söderköpings-Posten

Nu når vi fler: 22 000 ex

Till alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet

www.soderkopingsposten.se

Marie, Magdalena och Katarina ger möbler nytt liv
Sid 34-35

Bergaskolan har öppnat igen
Sid 4

Torghandel på Rådhusorget
Sid 8

Arkeologiska utgrävningar
Sid 12

RESTAURANG BAKFICKAN SÖDERKÖPING

ÖPPETTIDER:

MÅNDAG & TISDAG 11:00-14:30, ONSDAG OCH TORSDAG 11:00-21:00
FREDAG 11:00-22:00, LÖRDAG 12:00-22:00, SÖNDAG 12:00-20:00

NY SPÄNNANDE HÖSTMENY STARTAR ONSDAG 30/9

ERBJUDANDE 2-RÄTTER 279 KR, 3-RÄTTER 349 KR
FÖR MENY, UNDERHÅLLNING OCH EVENT SE HEMSIDA

BOKA GÄRDA BORD!

ÖL, VIN, STARKÄRE & ALKOHOLFRIA DRYCKER

VÄLKOMNA!

MER INFO OCH HELA MENYN PÅ BAKFICKANSODERKOPING.SE - 0121-30098

RESTAURANG BAKFICKAN VALDEMARSVIK

ÖPPETTIDER:

MÅNDAG-TORSDAG 11:00-14:30

FREDAG 11:00-22:00, LÖRDAG 12:00-22:00, SÖNDAG STÄNGT

ERBJUDANDE 2-RÄTTER 239 KR, 3-RÄTTER 299 KR

FÖR MENY OCH UNDERHÅLLNING SE HEMSIDA

BOKA GÄRDA BORD!

ÖL, VIN, STARKÄRE & ALKOHOLFRIA DRYCKER

VÄLKOMNA!

MER INFO OCH HELA MENYN PÅ BAKFICKANVALDEMARSVIK.SE - 0123-30019

5-ÅRSJUBILEUM
7 oktober kl. 10-18

sako S&W Sellier & Bellot SWAROVSKI OPTIK Deerhunter meopta Liteson

VI BJUDER PÅ VILTKEBAB! KL. 11-18
MÅNGA LEVERANTÖRER PÅ PLATS!

Jaktia NORRKÖPING

Maskingatan 12 • Tel: 011-10 49 99
Mån-Fre 10-18 • Lör 10-14 • www.jaktia.se

50 kr per såld annons går till Guldkants viktiga arbete för äldre

GULDKANT

GULDKANT

Bevara och underhåll byggnaden Brunnslasarettet

Många har sett hur vårt vackra Brunnslasarett förfaller. Ett viktigt inslag i den Brunnsmiljö som fortfarande finns kvar. Brunnslasarettet ligger inom ett område som klassas som "riksintresse för kulturmiljövärden".

Det har tidigare gjorts två utredningar om underhållsbehovet av Brunnslasarettet. Den ena för ett par år sedan av Fredrikssons Arkitekter AB, "Antikvarisk/teknisk förundersökning Brunnslasarettet". Detta i samband med att prövning av rivningslov behandlades av Samhällsbyggnadsnämnden. Ansökan om rivning avslogs och man beslutade att Brunnslasarettet ska bevaras. Utredningen sammanfattade resultatet enligt följande " ...Brunnslasarettet bedöms trots en förändrad interiör ha höga kulturhistoriska värden. Den antikvariska förundersökningen avråder från rivning. Förundersökningen rekommenderar att byggnaden bevaras på platsen och renoveras. Den tekniska bedömningen gör gällande att byggnaden är möjlig att renovera men att pålning och ny grundläggning är nödvändig för att säkerställa att sättningarna inte fortgår". Utredningen föreslog också en rad åtgärder för att återställa interiör och exteriör till ursprungliga värden, värden som har förvanskats i samband med renoveringar genom åren.

Den andra utredningen skedde tidigare av Ramunderstaden, som vid den tiden svarade för fastighetsunderhåll på kommunens fastigheter.

Fastighetsstrateg Kenneth Edström på fastighetskontoret säger nu i en kommentar till Söderköpings-Posten, "att inför skolstarten har en vägg mot skolgården tvättats med mycket bra resultat. Dessutom har i början av sep-

tember en konstruktionsutredning utförts. Ett skriftligt utlåtande väntas vid kommande månadsskifte. Preliminärt resultat visar dock på att konstruktionen inte alls är i så dåligt skick som tidigare befarats. När utredningen föreligger kan kommunen ta ställning vad det gäller fastighetsunderhåll och framtida användning."

Föregående år beslutade den politiska majoriteten att Bergaområdet ska säljas. Detaljplanen måste dock först ändras från nuvarande ändamål "utbildning" till "bostad". Detaljplanearbetet pågår men förutsättningarna har nu förändrats när skolorna Broby 1 och 2 blev utdömda arbetsmiljömässigt, och Bergaskolan behövde nyttjas för skoländamål.

Kommunrådet Ulric Nilsson (C), säger i en kommentar, "kommunen måste se långsiktigt på fastighetsunderhållet, vare sig husen ska behållas eller säljas. Vål underhållna hus betingar ett högre värde".

I en annan kommentar säger oppositionsrådet Tuula Ravander (S) "nu har vi ett annat läge när skolan har flyttats in. Något måste göras åt fastighetsunderhållet på Brunnslasarett, byggnaden får inte förfalla. Vi tycker som tidigare att huset kan användas som kulturhus eller för föreningsliv."

I detta nummer intervjuar vi också Bergaskolans rektor Lena Rödin. Enligt henne har skolan behov av omklädningsrum och förråd. Men intressenter för centralt belägna lokaler i denna fantastiska miljö finns säkert från flera håll, Söderköpings Brunn eller varför inte från föreningar inriktade på kultur?

Jag tycker att tills dess att planerna närmare bestämts

Brunnslasarettet, en pärla i Brunnsmiljön. Vål värd att bevara och underhålla.

så borde snarast hela fasaden tvättas och akuta åtgärder vidtas, så att ytterligare förfall inte sker.

Det tycks finnas en samsyn om att det är värt att bevara och underhålla Brunnslasarettet. Tycker du också det? Gå med i den nybildade Facebook-gruppen "Brunnslasarettets vänner". Gruppen är opolitisk och tar inte ställning till framtida användning.

Åke Serander
Ägare och redaktör

Månadens annonsör

- Jag driver Boutique Ramunda i Söderköping och Valdemarsvik. Fördelen med att annonsera i Söderköpings-Posten är att det är en tidning med fina och intressanta reportage och att min annons uppmärksammas under en längre tid då tidningen gärna läses flera gånger.

Annika Starkås
Boutique Ramunda

"Det känns nu väldigt roligt och stimulerande att få dela med mig av mina upplevelser som krönikör."

Ny krönikör på Söderköpings-Posten

- Göteborgare i forskningsringen, men sedan många år östgöte och Söderköpingsbo. Alltsedan ungdomsåren har jag varit uppfylld av resor och resande. Och det har blivit en del genom åren, ofta lite udda resor vid sidan om allfarsvägarna, även om mitt civila arbete satte begränsning i tid och rum. Jag är också road av att dokumentera och har bevarat många av resorna i ord och bild. Det känns nu väldigt roligt och stimulerande att få dela med mig av mina upplevelser som krönikör.

Boy Svedberg.

Utgivningsplan 2020

Lördag 24 oktober

Lördag 21 november

Tack för att du läser
Söderköpings-Posten

Söderköpings-Posten

Storgatan 2
614 30 Söderköping

Telefon 0121-421 35

Mobil 0705-50 53 33

info@soderkopingsposten.se

www.soderkopingsposten.se

Ansvarig utgivare och ägare:

Åke Serander

Grafisk produktion och annonser:

Mikael Karlsson

Reportage och mediasäljare:

Daniel Serander

Tidningen är religiöst- och partipolitiskt obunden

Tryck: Pressgrannar AB 2020

Vill du annonsera i Söderköpings-Posten?

Skicka ett mejl till:
annons@soderkopingsposten.se
så kontaktar vi dig.

Vad vill du läsa om? Tipsa oss gärna.

info@soderkopingsposten.se

Nå alla hushåll i
Söderköping,
Valdemarsvik och på
Vikbolandet med en
annons hos oss

För varje annons som beställs i tidningen skänker vi 50 kronor till den ideella föreningen Guldkant i Söderköping.

Gruppfräsändelse till hushåll i Söderköping, Valdemarsvik, Vikbolandet och på ställ i Norrköping. Upplagan är 22 000 exemplar.

GLASÖGONHUSET

**Ditt lokala val
av optiker i
Söderköping**

Välkommen in till oss!

**Öppet: Måndag-Fredag 10-18
Hagatorget 2 - 0121-149 60**

TILLKÄNNAGIFVES

Undertecknat konditori firar 125 år på Hagatorget vecka 43, måndag den 19:e till söndag den 25:e oktober. Detta skall firas veckan lång genom temadagar där vi erbjuder goda bakverk från slutet av 1800-talet och fram till nu 2020.

Varmt välkommen att fira med oss på Jannes Hembageri.

Öppettider: Mån - Fre 7:30-18:00

Lör 8:00-15:00 Sön 11:00-17:00

(extra öppet lör & sön tillsvidare)

Vi växer och blir två hudterapeuter!

Ida Frejd

Caroline Fylking

Det firar vi med erbjudande på Klassisk Ansiktsbehandling för 550:-, ord. 710:- Gäller t.o.m 31/10-2020 medtag annonsen

Nyfiken på oss?

Kolla in mimmishus.se

Tidsbokning eller frågor?

via telefon 0121-10470

eller www.bokadirekt.se

Vill du inspireras?

Följ oss på instagram och Facebook

MIMMIS HUS

Hår & Skönhet

Alla Skönhets & Hälsoexperteter på Mimmis Hus är certifierade eller licensierade

Stall Solkatten

Vill du äga TRAVHÄST?

Vi har inkörda, talangfulla ettåringar som vi säljer både som hela hästar och som andelshästar.

Vi berättar gärna mer om du är intresserad. Kanske har vi Din häst?

Så spännande med unghästar. Vilka är morgondagens stjärnor?

Lilla Bäckermåla

Valdemarsvik

0705 890939

www.bioconsultingab.se

**Pensionärsrabatt
varje tisdag på
Söderköpings
nya apotek**

7%

Rabatten gäller ej receptbelagda läkemedel och kan inte kombineras med andra erbjudanden

**APOTEK
Hagatorget**

Hagatorget 2 I
0735-08 27 51

Bio Consulting AB

Fönsterbytar tankar?

FÖNSTER

Skräddarsydda efter
Dina önskemål

**BYT ENBART FÖNSTERBÅGARN
OM KARMEN ÄR I BRA SKICK.**

Svensktillverkade fönster DIREKT ifrån FABRIK

Konkurrenskraftiga Priser!

Vi lämnar gärna en offert på fönster både med och utan montering.

10% HÖST RABATT på Din fönsterbeställning!

Gäller på beställningar gjorda t om oktober.

Uppge Kod: Söderköpings Posten vid beställningen.

Lilla Bäckermåla Valdemarsvik 0709 68 58 08

www.bioconsultingab.se

**TRADITIONELLT
HEMLAGAT JULBORD**

PYSSELNUM, FILMVISNING OCH JULKLAPP TILL ALLA BARN

Pris 545:-
Barn 30kr/fyllt år, t.o.m. 12 år
Fre-Sön 27/11 - 20/12
Söndagar = Familjejulbord
Gratis för barn!
(1 barn gratis/ vuxen)

Boka ditt julbord på:

Biströn
HYLINGE GOLFBRANA

www.nsgk.se - bistron@nsgk.se - 011-703 18

”- Det känns riktigt bra att återigen kunna samla alla elever och personal som tidigare varit uppdelade på två skolområden och det är charmigt med den gamla skolbyggnaden och att få anpassa denna till verksamheten.”

Lena Rödin är rektor på skolan.

Bergaskolan och nybyggda skolgården.

Barnen trivs i nya skolan.

Glädje när Bergaskolan återigen fylls med elever

Det är en efterlängtd nyhet att Bergaskolan återigen fått liv med barnskratt och bus i korridorerna. Lokalen har på senare tid bara tillfälligt nyttjats vid uthyrning efter att skolan stängdes 2011. Det var en brokig väg hit men när planerna väl skred till verket så gick det undan. Lena Rödin, rektor på Bergaskolan (tidigare vid Brobyskolan), berättar om flytten.

- Brobyskolans framtid har länge varit omdebatterad. Planer fanns på byggnation av en ny skola alternativt renoivering av den befintliga skolan. Det rädde länge stiltje och politisk oenighet i frågan. Hösten 2018 startade vi en utredning och under mina två år som rektor har jag ifrågasatt hur länge detta ska pågå, eftersom både Broby I (vid Brobyskolan) och Broby II (vid Ramunderskolan) var drabbade av arbetsmiljöproblem med mögel och dålig luft.

Till slut presenterades Bergaskolan som en möjlig lösning och vi såg att detta skulle fungera för elever och personal. Vi fick reda på att planerna skulle realiserar i slutet av maj i år så det har blivit hårt arbete för oss i personalen och framförallt för fastighetskontoret på kommunen.

Hur känns det när ni börjar komma i ordning?

- Det känns riktigt bra att återigen kunna samla alla elever och personal som tidigare varit uppdelade på två skolområden och det är charmigt med den gamla skolbyggnaden och att få anpassa denna till verksamheten.

Vi har fått vara delaktiga i planeringen av skolgården och fått möjlighet att anpassa den för våra elever som sträcker sig från förskoleklass till årskurs sex.

Eleverna är mycket nöjda med skolgården, närheten till Ramunderberget och Brunnsparken. Möjligen saknar några Brobyskogen.

Jag hade nyligen en avstämning kring arbetsmiljön och flytten med min chef och chefen för fastighetskontoret och vi kunde konstatera att det gått över förväntan.

Självklart följer vi upp och tar tag i eventuella problem under resans gång.

Nu gäller det bara att vänja sig vid det nya namnet Bergaskolan.

Lena bjuder mig på en rundtur i skolans lokaler. Det är en pampig skolbyggnad med genomgående högt i tak och trapphus med vackra valv.

Är det något som kvarstår i utformningen av lokalerna?

- Det som främst saknas är ljudabsorbenter som ska sättas upp. Det blir lätt stimmigt när många pratar samtidigt i och med den höga takhöjden.

I matsalen möter vi Susanne och Kerstin som förbereder dagens lunch. Kollegorna har tidigare varit uppdelade på Brobyskolan och Ramunderskolan och är glada för att återigen kunna arbeta tillsammans. Susanne berättar:

- Det går bättre och bättre här i köket nu när vi börjar komma i ordning även om jag upplevde lite bättre matro vid Ramunderskolan. Det optimala vore att bygga ut matsalen något för att få lite mer plats för eleverna. Men det blir bättre när vi får upp ljudabsorbenterna och ljudnivån sjunker.

Hur många platser har ni i matsalen?

- Vi har 72 sittplatser. 74 var önskemålet så de har lyckats bra. Tre klasser äter här samtidigt.

Vi fortsätter rundturen, på den tredje våningen sitter årskurs fem och arbetar med samhällsvetenskap inom temat "befolkningen på medeltiden". Läraren Ulf Bergholm som undervisar klassen är nöjd med de nya lokalerna.

- Efter att ha undervisat i paviljongerna på Broby II så känns det återigen som man är i en skola.

I en närliggande sal undervisar Martin Björklund års-

kurs fyra. Han är nyanställd och nyinflyttad till Söderköping efter att tidigare ha bott och undervisat i Göteborg och Norrköping.

- Det känns jättebra och kommer bli toppen. De större kommunerna har mer rutiner men det känns mer genuint här i Söderköping.

Men vad säger då eleverna om flytten? Jag får tillfälle att prata med ett gäng elever från årskurs fyra som kom hit direkt från Brobyskolans område.

- Det känns bra med närheten till Ramunderskogen som vi får gå till när vi får en lärare med oss.

Det känns roligt att få umgås med de äldre eleverna igen! Ibland är vi ute i större och ibland i mindre grupper, så det fungerar bra.

Jag tycker skolgården är lite liten och saknar Brobyskogen, säger en tredje.

Det börjar bli dags att återvända till redaktionen och jag ställer mina sista frågor till Lena.

Finns det önskemål från er sida om att få använda Brunnslasarettet som står tomt?

- Ja, men det beror på husets skick och hänsyn måste naturligtvis tas till att huset är K-märkt. Vi har fortfarande vissa inventarier kvar uppe vid Brobyskolan så vi har behov av mer förrådsutrymmen och omklädningsrum.

Är det något ni saknar?

- Utöver det som tidigare sagts så är det en idrottshall och salar för träslöjd och hemkunskap. Idrottshallen som fanns här tidigare revs. Idag går våra elever till Ramunderskolan för dessa ämnen, avslutar Lena.

Daniel Serander
Text och Foto

AGETOMTA GÅRD

RESTAURANG & GÅRDSBUTIK

Agetomta Gård, gårdsbutik & café
Hos oss kan du handla viltkött från eget vilthägn, lammkött från gården, korvar & rökta produkter. Allt är egenproducerat i vårt godkända slakteri.

Hos oss kan du även njuta av en god kopp kaffe i en lugn & mysig miljö!

Varmt välkomna!

Öppettider: Ons 12-17, Tors-Fre 12-18, Lör-Sön 10-15

Följ oss gärna på Facebook & Instagram: Agetomta Gård

Stora Agetomta, 60593 Norrköping - agetomtagard.com - info@agetomtagard.com - 0703-236555

GALLERIHASSEL

Alla som köper Karl Mårtens fåglar i oktober får hans fantastiska bok
Gäller till den 31 oktober

Hagatorget, Tisd - fred 10 - 18, lörd 10 - 13
Tel 0736-92 42 96, www.gallerihassel.com

Moderaterna i Söderköping

Moderaterna är den politiska kraft som har viljan och förmågan att lösa samhällsproblemen. Vi prioriterar att satsa på polisen, försvaret och rättsväsendet för att komma till rätta med gängkriminalitet och brott. Vi vill skapa ett tryggt samhälle för alla.

Sverige behöver en levande landsbygd med gröna näringar och äganderätten är en förutsättning för ett hållbart skogsbruk. En hållbar rovdjurspolitik som tillåter jägare att sälja vildsvinskött direkt till konsument.

Vi prioriterar det viktigaste, att ta ansvar för Sverige. Vill du vara med? Bli medlem! Swisha 100 kr till 123 336 00 70 med namn och personnummer eller via moderaterna.se

Möjligheternas Hus startade år 2010. Här finns bred kompetens och erfarenhet. Rot och Rut tjänster utföres hos kunden.

Trädgård

Gräsmattor, trädbeskrning, ogräs, snöskottning, trädgård, häckklippning och röjsågsarbete.

Sömnad

Blixtlås, lagning, uppläggning av hemtextilier/kläder och nytillverkning enligt dina önskemål.

Bygg/Snickeri

Både ute- och inomhus, fänsnickeri. Renovering av möbler.

Enkla transporter

Möbler, säckar och bortforsling av gods.

Måleri

Inom/utomhus och tapetsering.

Städning

Flytt/veckostädning, fönsterputsning, storstädning och kontorsstädning.

Dator & IT service

Reparationer av hård/mjukvara, mobilrep och digitalisering. Vi tar även emot elektronik för återvinning.

Fixtjänster

Uppsättning av tavlor, lampor, gardiner även tvätt och strykning m.m. Inköp och Monteringshjälp. Cykelreparationer.

0121-10747 - 070-147 13 46 - Ringvägen 42 A Söderköping - www.mhsoderkoping.se

LUNDQVIST EL & CDS

I ÖSTERGÖTLAND AB

Vi är ditt lokala och trygga alternativ av elektriker i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet.

Varmt välkommen att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Slussporten, Söderköping
Kjell Lundqvist: 0701-451 511
Tommy Svensson: 0705-775 251
www.lundqvistelocds.se

JULBORD FÖRETAG OCH GRUPPER

BOKA SENAST 15/10 SÅ INGÅR DRICKESPAKET!

EGEN LOKAL? - VI KOMMER TILL ER!

Företag & Grupper
Mån - Tor 30/11 - 22/12
350 kr/p exkl. moms.
Transport kan ordnas
Boka ert julbord på:

www.nsgk.se - bistron@nsgk.se - 011-703 18

DU ÄR ALLT ANNAT ÄN STANDARD.

GÖR EN UNIK 3D-MÄTNING AV DINA ÖGON

På alla synavstånd får du:

- Bättre skärpa i hela glaset
- Bredare synfält
- Bättre mörkerseende

DNEye® PRO

RODENSTOCK

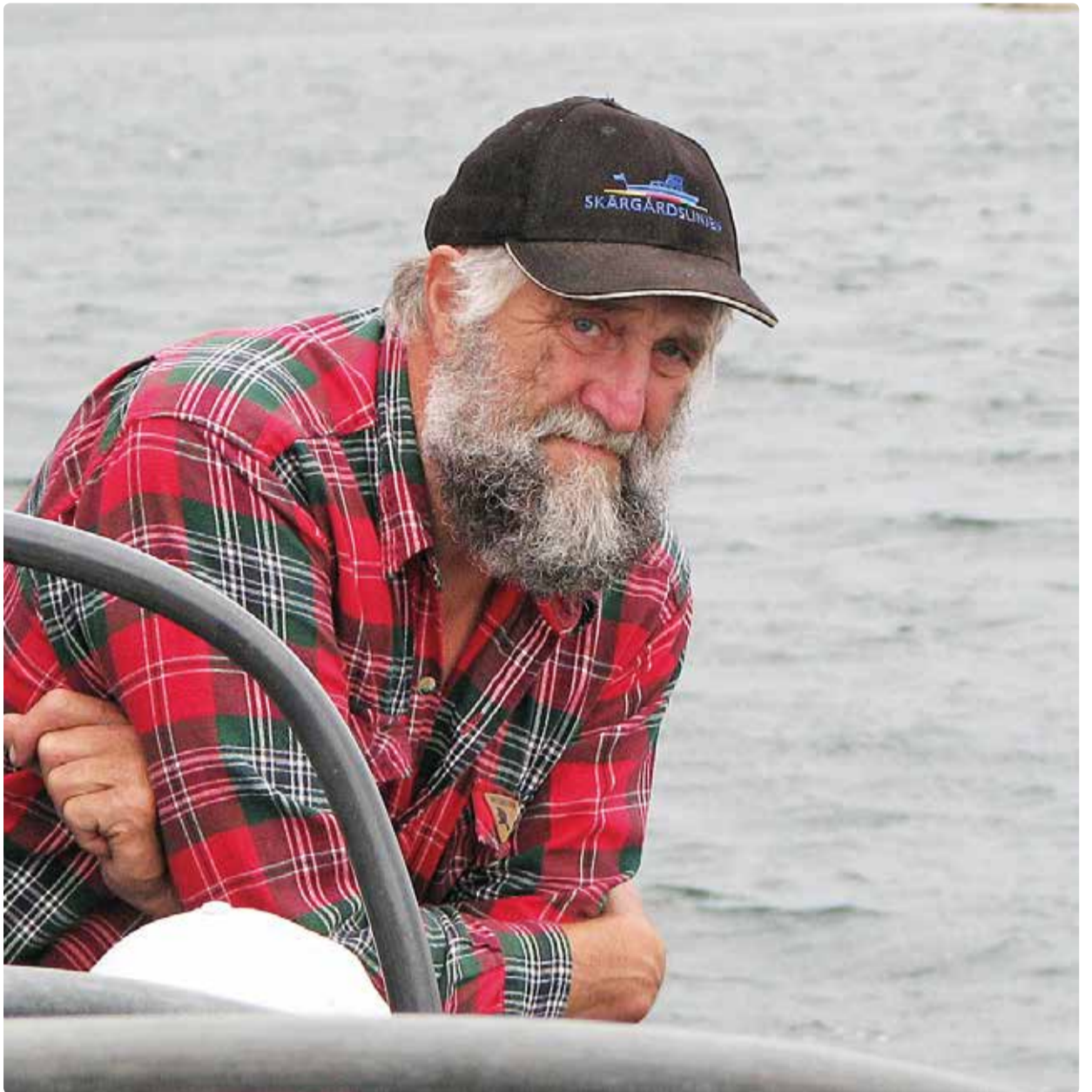
Välkommen att boka tid hos oss

Optiker Andersson

Skönbergagatan 7, Söderköping - 0121-131 20

Naturskyddsföreningen på sin årliga utflykt.

Kalle har kört turister i över 50 år.

Sista turen med Kalle

Naturskyddsföreningen har haft som tradition att varje år genomföra en skärgårdsexkursion. Denna har i regel gått av stapeln den sista söndagen i augusti och vi har oftast gynnats av stabilt väder med hygglig badtemperatur.

Under åren har de flesta miljöer i vår skiftande skärgård blivit föremål för ingående studier, ej sällan guidade av olika specialister. Mikael Burgman har exempelvis visat skärgårdsskogsbruk med speciell hänsyn och Eva Siljeholm har kåserat om allt mellan fiskar och alger inkluderande Östersjöns allmänna tillstånd. Vi har vidare besökt det sägenomspunna Lökskär med sina husgrunder från tidigare bosättningar och blivit guidade av Pelle Gräslund på hans Grönsö bl.a.. På Bergön och Aspöja har framtidsvisioner delgetts av Håkan Mauritzon och några år tidigare berättade Helen Forsman om livet som färbonde på just Aspöja.

Årets färd, befolkad av halva tillåtna styrkan, gick mot Långa Skäret, där vi längs stranden lyckades skrapa ihop en ansevärd mängd både gammalt och nytt skräp. Vidare till Flatskär, där Kallsöborna i gammal tid haft ett jakt- och fiskeboende av enklare typ, men som enligt inskriptionen på en befintlig skylt skulle ha förstörts vid en brand omkring 1820. Sista anhalten denna sista färd blev Röda Kuggen, där vi vid utfärden observerat främmande föremål för insamling, vilka dock visade sig vara någon slags drake med Stålmannen-motiv.

Under resans gång lät skepparen meddela att detta var hans sista uppdrag med folk i båten. Han hade nu kört turister i över 50 år, varav de sista 35 med båten "Ida". Åtskilliga Harstenaturer har det blivit liksom många utfärder med S:t Anna Hembygdsförening. För att inte tala om alla transporter av olika slag, flyttlass, byggnadsmaterial, hela hus, fordon av skiftande karaktär, skogsprodukter, ja allt tänkbart mellan himmel och jord. Till extra stora och grova föremål har prämen "Kallsö ful" använts, men då denna är maskinlös har "Ida" fått pusha på för att få den i rörelse, en märklig syn i östgötaskärgården.

Naturskyddsföreningen har säkert gjort ett 30-tal utfärder genom åren, alla med Kalle Bergström som skeppare.

Men nu är det slut! Får och andra kreatur måste troligen ändå flyttas i framtiden, men någon persontrafik blir det inte. Slakten Bergströms anknytning till Kallsö söker sig tillbaka till 1820-talet och ett visst framtidshopp om en fortsättning kan skönjas i de båda sönerns övertagande av själva hemmanet. Alfred håller landskapet öppet med hjälp av en flock kor av den numera sällsynta rasen rödkulla, till vilka han byggt en splirrans ny ladugård och Emil är teknisk expert med motorrenoveringar som specialitet. För att överleva av skärgårdens näringar är man dessutom nödd att vara mångsysslare. Försiktig skogsavverkning med tillhörande utskeppning är några sysslor, som bröderna ägnar sig åt vintertid, tillsammans eller var för sig eller varför inte med pappa Kalle.

Om Kallsöbornas tidiga historia kan man läsa i den förra årets utkomna boken: "Kallsö, Skärgårdsluft genom sekler", vilken är en sammanställning av Ester Bölja Bergströms nedtecknade minnen från livet på Kallsö, som sammanställts av Karl och Gunnel Bergström samt Dag och Gun Karlsson, ur vilken Kalle berättade en gripande historia vid förra årets utfärd till just Ekbosholmen, där vi sittande bland murresterna fick lyssna till det avsnitt, som citeras här.

"Att bygga stenmurar är ett tungt och tidsödande arbete. När inte gårdarnas eget folk räckte till, fanns gubben Schelin, Movits kallad, att ta till. Han var god och billig arbetskraft. På Ekbosholmen fick han bygga sig en liten stuga mot vederlag i arbete. Dagspenningen, när den var som bäst, var tjugofem öre om dagen. Utan att knota gav han sin sega arbetskraft till det yttersta. När det inte gick längre, blev han tilldelad några kilo mjöl och en liten fläskbit av socknen. När han en vinterdag varit till Vänsö för att hämta detta sitt fattigunderstöd, blev vandringen i det svåra oföret honom alltför tung. Då han nått närmaste udden på sin hemö satte han sig ned på en sten för att vila och hämta krafter till slutspurten upp för backen till stugan. Där blev han sittande, stelnade till och frös ihjäl.

I stugan låg hans lilla fina gumma sjuk, ur stånd att gå ur sängen och göra upp eld för att få värme i huset. För henne blev det några dagar av pinsam väntan och oro. Slutligen kommer ett par av kallsökarlarna som skall ut till Härskä-

ren efter ved körande förbi på isen. Den lilla gumman samlar sina sista krafter, kommer upp ur sängen, ut på trappan och viftar med en handduk. Karlarna ser henne och närmar sig. De finner gubben vid stranden och gumman vanmäktig i sängen. De gamla blir nu omhändertagna. Gubben blir förd till graven och gumman till fattigstugan. Så var deras saga slut och deras lilla hem fick omsider rasa samman. Movits var borta, men de jämna välsatta stenmurarna som han byggde var kvar."

Det var dem vi satt på när vi hörde Kalle berätta historien!

Att livet i skärgården förr var förenat med både faror och glädjeämnen finns återgivet kapitelvis i boken i form av anekdoter, som berättats för nedtecknerskan av dem, som var gamla då och fortfarande hade minnet färskt. Kalles och hans familjs tid på ön har naturligtvis präglats av den tekniska utveckling, som kännetecknar tiden från mitten av förra seklet fram till nu. Telefon fick man relativt tidigt men elektricitet dröjde till 1948. Den första i raden av ett antal traktorer var en Bolinder-Munktell 1945, vilken fortfarande är körbar och ibland sätts i drift, mest kanske av nostalgiska skäl. Lieslätter ersattes så småningom med maskinell avverkning av det blivande höet. Åror och segel byttes mot motorer som drivkraft på sjön.

Den isolering, som ett öboende kan tyckas medföra, begränsar sig till den korta tid då isen varken bär eller brister. Övrig tid har man ju båt och på den bärkraftiga isen snöscooter eller som nu tillgång till svävare, vilken ju behärskar alla typer av underlag eftersom den som namnet antyder svävar ett par dm över mark, is eller vatten. "När andra tar bilen, tar ju vi båten", som Gunnel frankt deklarerar i den film om "Kalle på Kallsö", som Sune Johansson och Marianne Wik producerade för 10-12 år sedan och som i ett nötskal beskriver familjens liv under alla årstider.

Fotnot: Boken finns att köpa i Bokhandeln och i Skärgårdsmuseet, Tyrislöt.

Lars Hedenström
Text och Foto

**Ramunderstaden bygger din framtida
bostad centralt i Söderköping**
24 hyreslägenheter 1-4 RoK. Planerad inflytt kvartal 4, 2021

Intresserad? Ring 0121-19600

Ramunderstaden
BO DÄR DU VILL LEVA

HANDELNS DAGAR
Söderköping

23 oktober - 1 november

Shoppa, äta & njuta med Söderköpings Myntet

Gäller hos våra medlemmar, för mer info.
www.isoderkopings.se

STADSKÄRNAN I
Söderköping

anteda
antenn tele & data

KOM IHÅG
50% RUT-
avdrag på
IT-tjänster

**Professionella installationer
av antenner, datanätverk,
wifi, ljud & bild!**

Vi hjälper både privatpersoner och företag!

Telefonnummer: 0700-44 44 44

E-post: info@anteda.se

www.anteda.se

Skeppsdockans Camping & Vandrarhem
Korskullens Camping, Stugor & Café
Stugor & rum - öppet året runt

Boka nu på: www.soderkopingscamping.se

Tel. 0121-21621 - Varmt välkomna!

Ångens
BLOMMOR

Sugen på inspiration?

Nu startar vi upp Ångens egna kurser.
Vi skräddarsyr en kväll för dig och dina
vänner. - Buketter - Kransar - Plantering
kan ni välja som tema för kvällen.
Pris 395 kr/pers inkl. material.

(Nu i coronatider får ni själva sätta ihop en
grupp på minst sex personer, ni föreslår en
vardag så drar vi igång kl 18)

Varmt välkomna

Öppettider

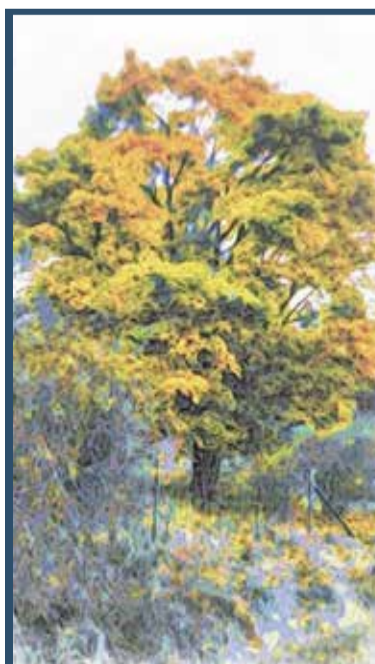
Mån-fre: 9-18, lör: 9-15, sön: 10-14

Telefon: 0121-102 04

Hemsida: www.angens.se

E-post: blommor@angens.se

Håll dig uppdaterad

LUNCHMUSIK

VÄSTRA HUSBY KYRKA

1 OKTOBER 12.00

Välkomna på den färgsprakande konserten
"I väntan på hösten"

med Patrik Lundström och Anna Sköldh.

Efter konserten serveras en matig smörgås
med dryck i kyrkan.

Svenska kyrkan
ÖSTRA RYDS FÖRSÄMLING

**VÄLKOMMEN TILL ÅRETS KLASSISKA JULBORD I NYRENOVERADE
LOKALER OCH EN FANTASTISK MILJÖ.**

Vi dukar upp vårt klassiska julbord i flera salonger med enskilda ingångar. Färre platser vid varje
sittning och med bra avstånd mellan borden. Allt för er säkerhet och minskad smittspridning.

TIDER:

Ons-lör kl: 12-14, 15-17 & 18-22.

Sön & Julafton: 12-14 & 15-17.

PRISER:

kl 12-14 & 15-17: 540kr/pers. kl 18-22:

590kr/pers. Julafton: 600kr/pers.

Barn upp till 8 år, pris: 150 kr/pers.

9-12 år, pris: 200 kr/pers.

I julbordet ingår 4 cl vinglöggl alternativt
alkoholfri glögg samt kaffe. Dryck ingår ej.

UNDERHÅLLNING:

Dragspel-, trombon och pianomusik med
Roland Engdahl 12-17 lördagar och
söndagar, samt 14-16:30 julafton.
Loungemusik med Debbie & Lasse
kvällar fredagar och lördagar, samt
nyårsafton.

DECEMBERMENY:

- Toast Skagen med löjrom, örtsallad och surdeg.
- Ryggbiff med parmesan duchessepotatis, tryffelbearnaise med citronbräserverad brysselkål.
- Crème brûlée.

CATERING:

Vi erbjuder catering av julbord eller
jultallrikar till företag eller grupper med
fler än 20 deltagare.

JULKLAPPSTIPS:

Presentkort som kan användas till våra
båtturer, vår wellnessavdelning samt till
boende och mat. Se vår hemsida för vidare
information: soderkopingsbrunn.se

Kontakta oss för bokning och mer information:

Tele: 0121-109 00

E-Post: info@sbrunn.se

SÖDERKÖPINGS BRUNN

Adress: Skönbergagatan 35

www.soderkopingsbrunn.se

Arkitekt Staffan Janson, Janson & Sedih
Arkitekter AB.

Göran Lundström, VD Åhlin & Ekeroth,
Caroline Ring, VD Ramunderstaden, Mattias
Pehrsson, affärsrådeschef Åhlin & Ekeroth samt
Kjell Ottosson, projektchef Ramunderstaden.

Första hammarslagen på nya bostadsområdet Södra Eriksvik

Onsdagen 23 september premiärspikade repr. från Ramunderstaden och byggföretaget Åhlin & Ekeroth. Mer påtagliga spår av byggnation sker i vecka 41 när markarbetena påbörjas. Det blir 24 lgh med storlek 1-4 rok med inflyttning i slutet av 2021.

Åke Serander
Text och Foto

Alexander, en av de nya torghandlarna.

Torghandel på Rådhusorget

Har du sett att torghandeln har ökat? Några anledningar till detta är att marknader och mässor har ställts in i pandemins spår och att handlarna istället söker sig till torghandel. En annan faktor är att kommunen slopat markarrendena för att stimulera stadens butiker men även handeln i stort.

Jag får en pratstund med Alexander som bor i Svärtinge, inte alls långt bort för en som är van att resa på marknader land och rike runt.

Alexander kommer till Söderköping onsdag till fredag. På lördagen finns han på Nya torget i Norrköping. I hans stånd finner du bl.a. holländska och italienska ostar, salamikorvar, oljor samt pasta. Alexanders verksamhet "går runt" och han kan försörja familjen. Han bekräftar

att anledningen till att han kommit till Rådhusorget är det slopade markarrendet. Nu går verksamheten allt bättre med kunder som upptäckt hans marknadsstånd och gärna återkommer. Kunderna köper gärna delikatesser samtidigt som något gott vin inhandlas på systembolaget. Alexander avslutar, "även om jag får betala arrende nästa år så har jag bestämt mig, jag ska lösa avgift för årsplats".

Vi får hoppas på utökad torghandel som ofta kompletterar utbudet och drar fler kunder till staden.

Åke Serander
Text och Foto

VÅNING I CENTRALT LÄGE UTHYRES

Stor lägenhet passande för medelålders eller äldre par. 4 rok plus hallrum 170 kvm. Hiss. Två balkonger, den ena med vacker utsikt över Hagatorget och Ramunderberget. Hög standard. Öppen planlösning. Klädvårdsrum och egen tvättstuga. Förberedd för eget kontor m.m. Bostaden är utrustad med kyla, och eget fläktsystem.

Adress; Storgatan 10
Hyra: 14 700 kr inkl värme, v/a och TV

Kontakta oss för mer information på telefon 011-18 13 40 eller mejla till carin@westerbergfastigheter.se

FAM WESTERBERG FASTIGHETER AB www.westerbergfastigheter.se

Välkommen till Walls Bilplåt
Hos oss kan du lämna in samtliga bilmärken

Våra Tjänster:

- Billackering/Plåtskada
- Bilservice/Reparationer
- Bilglas/Stenskott
- Rekond/Tvätt
- AC-Service

Kontakta oss gärna med ditt ärende så hjälper vi dig!

Öppettider: 0121-127 65 Albogaleden 2
Mån-Fre 07-17 www.wallsbilplat.se 614 31 Söderköping

Vi lagar och serverar alla bilmärken

Boka ett kostnadsfritt hembesök! Vi hjälper er bedöma behovet och lämnar offert på Ecobox.

Dags för nytt avlopp?

Ecobox är robusta kemikaliefria minireningsverk som ersätter markbäddar och infiltrationer. De fungerar lika bra i villan som i fritidshuset. Klarar reningskraven vid normal och hög skyddsnivå. Ecobox är utvecklad och byggd i Sverige. Vi tycker som våra kunder: Avloppsrening ska vara enkelt och pålitligt.

**Kontakta regional representant
Joakim Hellberg, så hjälper han er vidare
joakim.hellberg@ecot.se, 0707-561 561.**

ecotech
Svenskutvecklade reningsverk
0927 775 75 | www.ecot.se

Svenska kyrkan

SÖDERKÖPING S:T ANNA

OKTOBER 2020

4 OKTOBER

11.00 FRILUFTSGUDSTJÄNST

S:t Laurentii kyrka

16.00 FRILUFTSGUDSTJÄNST

S:t Anna gamla kyrka

7 OKTOBER

13.00 VECKOGUDSTJÄNST

S:t Laurentii kyrka

8 OKTOBER

17.00 LIV ATT DELA

Drothems församlingshem och kyrka

11 OKTOBER

11.00 MÄSSA

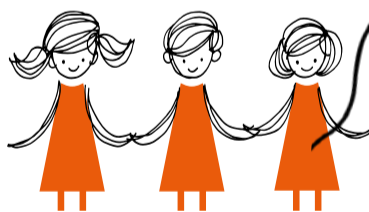
S:t Laurentii kyrka

SKÖRDEFEST

Se vidare information

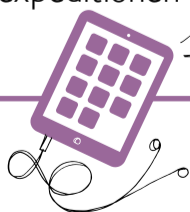
16.00 GUDSTJÄNST FÖR SMÅ OCH STORA

S:t Laurentii kyrka

Besök gärna vår hemsida för den senast uppdaterade informationen om vår verksamhet.

www.svenskakyrkan.se/soderkoping
Du kan även ringa expeditionen på:
0121-358 00

14 OKTOBER

13.00 VECKOGUDSTJÄNST

S:t Laurentii kyrka

18 OKTOBER

11.00 MÄSSA

S:t Laurentii kyrka

16.00 GUDSTJÄNST

Börums kyrka

Visste du att vi är en miljödiplomerad församling?!

Vi har barnverksamhet för alla barn mellan 0-12 år! Välkommen!

SOPPLUNCH

Serveras varje tisdag och torsdag i S:t Laurentii församlingshem. kl. 11.00 - 16.00

21 OKTOBER

13.00 VECKOGUDSTJÄNST

S:t Laurentii kyrka

22 OKTOBER

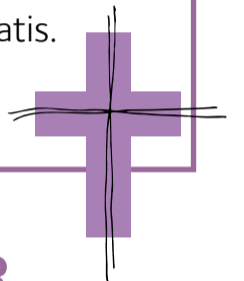
17.00 TID FÖR DIG

Mogata Tingshus och kyrka

LIV ATT DELA & TID FÖR DIG

Kvällsmat! Gemenskap! Sång! För alla åldrar 0-100 år. Vi börjar med att äta kvällsmat tillsammans kl. 17.00. Kl. 18.30 går vi till kyrkan och har en andaktsstund. Kostnad vuxen 30:- Barn och ungdom gratis.

Välkommen!

25 OKTOBER

11.00 MÄSSA

S:t Laurentii kyrka

16.00 TEMAGUDSTJÄNST

PSALMSÅNG

Skönberga kyrka

28 OKTOBER

13.00 VECKOGUDSTJÄNST

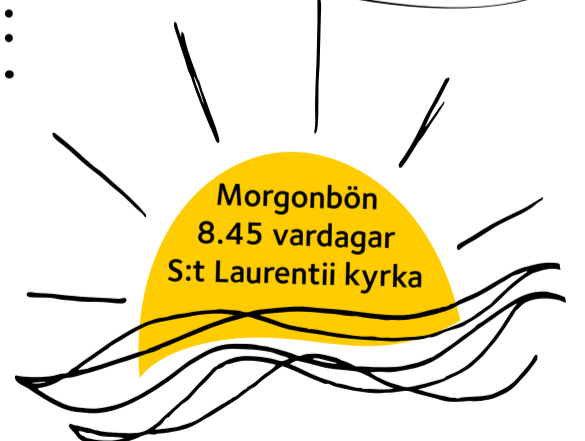
S:t Laurentii kyrka

31 OKTOBER

MINNESGUDSTJÄNSTER

Se vidare information

#vemminnsdu

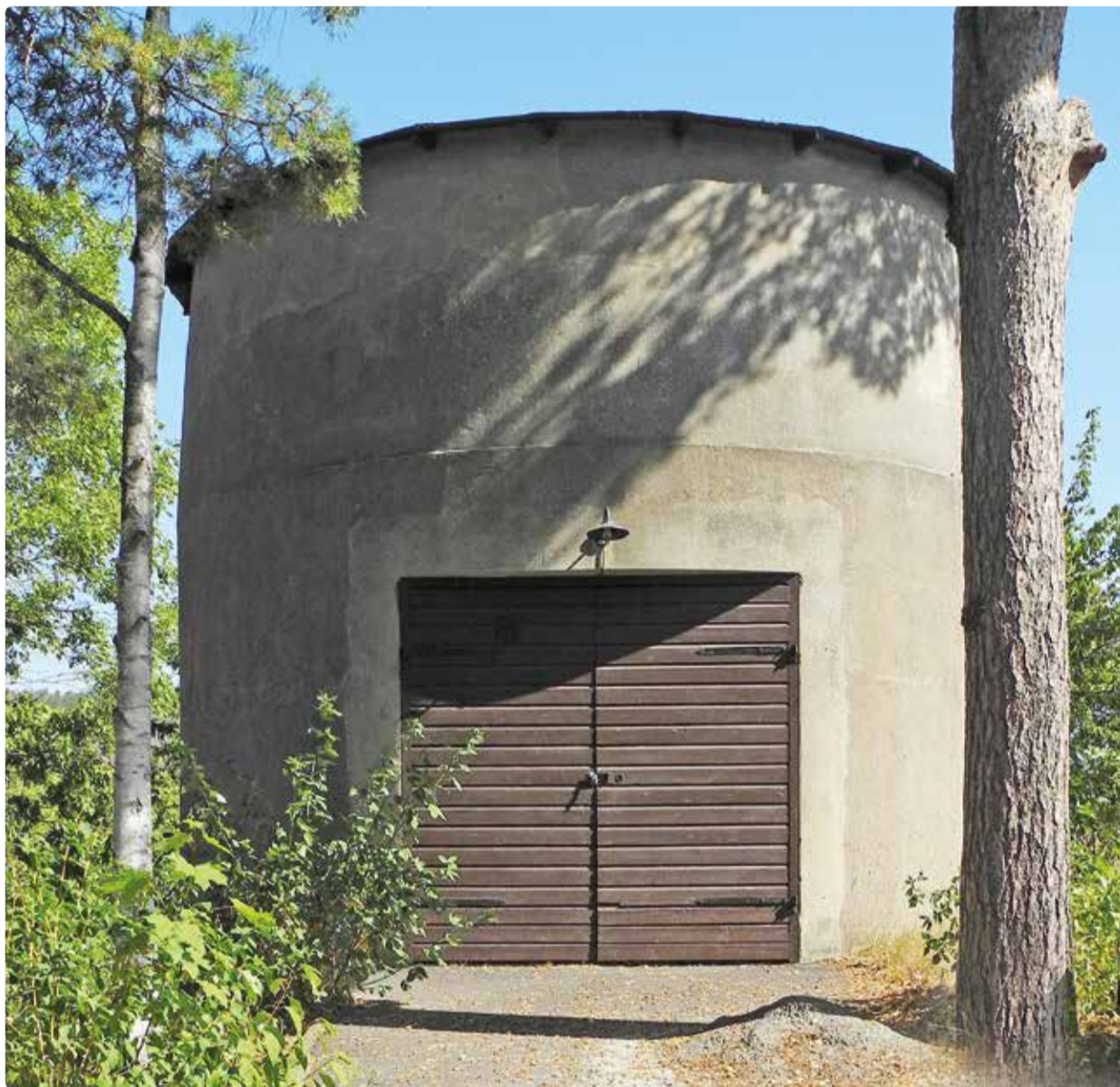
Morgonbön
8.45 vardagar
S:t Laurentii kyrka

Med reservation för eventuella ändringar. Vi följer Folkhälsomyndighetens riktlinjer.

"Gud i dina händer vilar jag i tro, vilar i din värme och din ro."
Ur psalm 769 (den svenska Psalmboken)

Söderköping Nu och Då: **Egna hems f.d. vattentorn**

Ett garage av ovanligare slag!

Ett garage av ovanligare slag!

Det är inte många, som kan parkera i ett vattentorn ... Familjen Bellind på Morfars kulle har visst inte tagit sig vatten över huvudet! Nästan ett sekel har förflutit sedan tornet var fyllt med vatten till egnahemsfolket. Det gamla tornets cistern används i dag som ett kombinerat förråd/garage. Tornet, som förr syntes från stadskärnan, skymms numera av frodig grönska.

Egnahems stolthet!

I S-P maj 2020 berättade vi att de första egnahemsvillorna stod klara 1905. Redan samma år hade området, som fortfarande tillhörde landsortskommunen Drothem, ett eget vattenverk! Det var drygt 20 år innan stadens första vattenverk togs i bruk. Med självtryck levererades vatten till s.k. vattenkastare på de nya villatomterna. 1907 fanns ett 40-tal villor anslutna. Tydligt är att det fanns driftigt folk i ledningen för egnahemsföreningen, som tidigt tog itu med olika frågor rörande infrastruktur. Det var Föreningen Egnahem i Motala (Sveriges första egnahemsförening) med filial i Söderköping, som efter markförvärv från Bossgård 1901 utvecklade området.

Här ses vattentornet i sin ursprungliga prakt med 16-kanstig träbäcklädnad. Läget var strategiskt valt på toppen av

Morfars kulle ovanför Ringsberg och granne med Villa Skogshem. I ett försäkringsbrev från 1913 har vi hittat följande fakta: "Vattenbassäng av cement, numera rymmande ca 100 000 liter, omklädd med dubbla brädväggar, med fyllnad emellan av torvströ till 3 dm, taket täckt med plåt på bräder; Ytterhuset 16-sidigt, omkrets 24,8 m. Försäkringsvärde: 2500 kr".

Den som promenerar genom Egnahem kan än i dag, som här vid Villa Blomsterhult, upptäcka enstaka exemplar av gamla vattenkastare.

Dahlmans skötte den tekniska driften

Vi har tidigare (S-P april 2020) berättat om Dahlmans Mekaniska Verkstad, som 1905 etablerade sig strax söder om den nya järnvägen (Vikingagatan 1 i dag). Vid den lilla utbyggnaden på östra sidan av verkstadshuset fanns den källa från vilken vattnet pumpades upp till vattentornet. Verkstaden skötte den tekniska driften av vattenverket medan administrationen sköttes av föreningen.

Vattenförsäljning

Trygg vattenförsörjning i Egnahem var det primära. Av föreningens handlingar samt protokoll från Söderköpings byggnadsnämnd framgår dock att det tidigt även fanns externa intressenter, som önskade anslutning för vattenleveranser. Detta gav ett välkommet tillskott till den lilla föreningens ekonomi. Kapacitet, prissättning och avtal kring vattenleveranser behandlades ofta vid föreningens möten.

Fotoboken **SÖDERKÖPING NU OCH DÅ** har rönt uppskattning av söderköpingsälskare när och fjärran. Bokens författare **Lars Hedenström** och **Lars Sylvan** medverkar i en artikelserie, som följer upp och kompletterar boken. Nya foton har tagits av **Lars Hedenström**. Gamla bilder är i regel hämtade från **S:t Ragnhilds Gilles bildarkiv**.

Staden köpte tidigt anslutning för vatten till en s.k. "bekvämlighetsinrättning" vid Rådhusorget. Det fanns också flera privata kunder inne i staden. En var Valdemar Larsson, disponent för Båtblaget, som redan 1907 lät dra in vatten i "rosa villan" vid Nybrogatan (Bjelkegatan 16). Därmed kunde huset tidigt, efter nödvändigt tillstånd från stadens styrande, begåvas med moderniteten vattenklosett! WC, som det kallades från engelskans Water Closet, introducerades i Sverige omkring sekelskiftet 1900. Det var dock först på 1920-talet, som vattenklosetter började komma i allmänt bruk. Det var också då, som de första installationerna i Egnahem är kända. Exempelvis vet vi att familjen Stening i Villa Marieborg i samband med renovering och tillbyggnad 1922 lät installera såväl WC som centralvärme.

Länslasarettet storkund

Den stora lasarettbyggnaden nedanför kullen (1995 ombyggd för gymnasiet Nyströmska Skolan) anslöts tidigt till villastadens vattenverk. Alltsedan tillkomståret 1881 hade lasarettets vattenförsörjning skett via eget ångmaskindrivet pumpverk, som dock ofta var behäftat med driftstörningar. Det nya vattentornet låg idealiskt till och så snart föreningen utrett frågorna om leveranskapacitet och prissättning kunde lasarettet anslutas.

Specerihandlare Ferdinand Petersson tidig vattenkund

Ferdinand Petersson, t v på bilden, drev i 1900-talets början speceriaffär med hållgård i Hospitalskvarteret nr 44 (Munkbrogatan 10). Efter att senare ha använts till hembageri är huset numera privatbostad. Det gula huset har också blivit känt genom Madickenfilmerna.

Specerihandlare Ferdinand Petersson blev den förste av stadens affärsmän att ansluta sig till villastadens vattenverk. I hembygdsföreningens arkiv har vi funnit ett leveranskontrakt daterat den 21 oktober 1909. Av det sirligt handskrivna avtalet framgår att inträdesavgiften var 100 kr. Därtill debiterades en årlig avgift på 3 kr per rum med eldstad samt 10 kr för vattenkastare på gården. Kontraktet var upprättat på 10 år med möjlighet till rullande förlängning för 5-årsperioder.

Några belysande citat ur leveransvillkoren:

1) Herr Petersson eger att på sin bekostnad göra tillkoppling å hufvudledningsröret vid Bossgård för vattnets ledande till sagde gård, och har han skyldighet att för framtiden sjelf besörja om och bekosta underhållet af denna ledning.

2) Villastaden svarar ej för i fall vattenledningen till följe af naturhinder eller annat hinder som icke är på villastaden beroende upphör att fungera, och är i så fall fri från sin förbindelse utan ersättningsskyldighet.

3) Villastaden eger rätt att utan ersättning göra tillkopplingar å Herr Peterssons ledning utomhus för leverans af vatten till andra förbrukare.

4) Herr Petersson är skyldig tillse att icke på något sätt slösas med vatten så att kranar eller vattenkastare ställas öppna utan ändamål eller vatten används till vattenkonst, offentligt badhus eller dylikt, ej heller må på inga villkor tillåtelse lämnas utomgårds att hemta vatten, allt vid äfventyr att ledningen afstänges för längre eller kortare tid utan afdrag å vattenavgiften.

S + B är sant!

”Kärleksinskriftioner” av detta slag känner vi till. Men i detta fall var det nämnda vattentorn, som nyåret 1918 lystes upp med så stora bokstäver att de kunde ses nerifrån stan ... S - B stod för Söderköping - Bossgård. Det var ett inslag i firandet av att villastaden från årsskiftet antligen inkorporerats i Söderköping. Vid föreningsmöte hade en arbetsgrupp på fem personer fått specialuppdraget att arrangera elektriska lampor för ändamålet. Därtill var vattentornet prytt med flaggor och andra dekorationer. Det påstås att några stadsgrabbar var snabba att hitta sin egen uttolkning av bokstäverna: ”Sabla bönder!”.

Stadens nya vattenverk tar över

I mitten av 20-talet uppfördes de nya anstaltsbyggnaderna i Storängenområdet. Det var också nu, som man började bygga stadens första vattenverk på berget uppe vid Storängen. I stadskärnan pågick samtidigt omfattande grävningsarbeten för vatten och avlopp. Leveranserna från Egnahems vattentorn togs över av kommunens vattenverk från slutet av 20-talet.

”Utsiktstorn”

Äldre söderköpingsbor har berättat att Morfars kulle var en favoritlekplats i förra seklets början då kullen fortfarande var glest bebyggd. Om detta skrev vi i vår krönika om Morfars kulle 2016. ”Indianer och vita” var en vanlig lek, som innefattade mycket av spaning. Då och i andra leksammanhang klättrade man ofta upp på vattentornets tak för att få bra utsikt. Under krigsåren på 40-talet fick tornet också en allvarligare funktion som utsiktstorn. Från enkel påbyggnad uppe på taket utfördes luftbevakning.

Lars Hedenström
Lars Sylvan

Roland Engdahl och Towe Widerberg.

Höstkonsert i logen Vidar

Den 10 oktober kl 14:00 och kl 17:00 blir det Höstkonsert i logen Vidar. Uppträder gör Towe Widerberg på sång, Roland Engdahl på trombon, dragspel och piano samt de unga sångbegåvningarna Alice Brogren och William Samuelsson. Kvartetten bjuder på en bred repertoar med olika stilar.

Max 50 personer per konsert enligt riktlinjerna.

Arrangör är IOGT NTO Vidar.

Daniel Serander

Dekorerat elskåp i Västervik.

Tävling om att smycka elskåp utmed Åpromenaden

Den 20 september gick tiden ut för att skicka in tävlingsbidrag. En jury bestående av deltagare från E.ON, Söderköpings kommun samt Söderköpings-Posten har nu att bedöma inkomna förslag.

Cirka 30 konstnärer och amatörer har inkommit med förslag, några med flera alternativa bidrag.

- Mycket roligt att så många vill vara med i vår konsttävling! En första genomgång har skett av juryn och helhetsbedömningen är att det är hög klass på inkomna förslag. Dessutom representerar dessa en stor bredd med olika konstinriktningar, säger Åke Serander på Söderköpings-Posten.

Juryn har till kommande månadsskifte att utse bidrag som ska utföras under oktober. Därefter ska Söderköpings-Postens läsare utse ett vinnande bidrag under senhösten. Vernissage med deltagande av konstnärer och värdar planeras till senhösten.

Mikael Karlsson

SIK vinnare i division 4

Söderköpings IKs seniorlag i fotboll har vunnit division 4 och är nu klara för spel i division 3. Söderköpings-Posten gratulerar spelare och tränare till vinsten.

Daniel Serander

Vi utför nybyggnation, renovering, byggnadsvård, timring och tillbyggnad

Kontakta oss för en kostnadsfri offert!

hakanssonsbygg.se - info@hakanssonsbygg.se - Följ oss gärna på Facebook

TG's PLÅTSLAGERI

Vi utför alla slags plåtarbeten till takrenoveringar

Välkommen att kontakta oss: 076 199 73 96

ÖSTGÖTA Begravningsbyrå

Den Nära begravningsbyrån

Jourtelefon dygnet runt!

011-28 72 50

www.ostgotabegravning.se

Vi gör hembesök

Falafel Gyros Pizza Lövbiter Rödspätta
Kebab Schnitzel Salladsbar Grillspett

Nu erbjuder vi hemleverans mellan kl 15-20 inom en mil från Söderköping. Ring och beställ på telefon:

0121-13140

Prästgatan 3, Söderköping
www.campinosoderkoping.se

Öppettider: Mån-Fre 11-21, Lör-Sön 12-21

GLÖM INTE
KANEBULLENS DAG

Fix
konditori

Välkomna att ta en mysig höstfika hos oss

Mån-fre 8-18, Lör 9-14

Telefon 0121-139 60

Följ oss på Facebook

SMÖRGÅSAR - FÄRSKT BRÖD - KONDITORIVAROR

Alla nummer av Söderköpings-Posten finns att läsa på vår hemsida: www.soderkopingsposten.se

Boka annons: 0121-421 35

Jan Kockum och Peter Sillén vid en av provgroparna med kabelbro (trälagd gränd) och husgrund.

Foto: Åke Serander

En intressant arkeologisk utgrävning pågår vid gamla brandstationen

En utgrävning görs i samband med att en ny detaljplan med framtida bebyggelse ska tas fram för området kring gamla brandstationen. Jag träffar Jan Kockum och Peter Sillén från Arkeologikonsult AB som på Länsstyrelsen uppdrag utför grävningarna.

Är det Söderköpings kommun som beställt utgrävningen?

- Ja, de vänder sig till Länsstyrelsen för att få tillstånd, sedan jobbar vi på uppdrag av Länsstyrelsen men det är Söderköpings kommun som betalar, säger Jan

Gör ert företag utgrävningar över hela landet?

- Nja, i alla fall i stora delar av södra och Mellansverige. Vi kommer från Arkeologikonsult och har kontor norr om Stockholm, där vi utgår ifrån. Vi har även utfört utgrävningar i Småland, Halland och upp till Dalarna. Många uppdrag har vi dock gjort i just Östergötland, berättar Peter.

Peter fortsätter, vi är arkeologer. Alla som jobbar ska minst ha utbildning på masternivå, d.v.s. femårig högskoleutbildning inom arkeologi.

Det vi gör nu är en så kallad arkeologisk förundersökning. Vi gräver upp ett antal sökschakt, där syftet är att avgöra hur mycket kulturlager som finns här - d.v.s. lämningar efter mänsklig aktivitet. I detta skede av myndighetsutövningen ska vi ta reda på hur djupa kulturlämningar som finns på platsen, vilken kvalitet dessa har samt att ålders- och funktionsbestämma lämningarna. Detta görs för att ge Länsstyrelsen underlag för att kunna besluta om det ska göras en slutundersökning, det vill säga en mer omfattande arkeologisk undersökning i ett eventuellt senare skede.

Har ni fått någon kunskap om området från tidigare undersökningar?

- Inför detta arbete börjar man alltid med att gå igenom gamla undersökningar som kan ha genomförts i området. Man studerar historiska källor och kartor i syfte att bilda sig en uppfattning om området, för att sedan gå vidare och se vad som "fallit emellan" de historiska källorna. Underlaget är ofta ganska tunnslätt. Vi vet att det här är ett område där man odlat växter och haft djur, men det har även bedrivits mycket ekonomisk verksamhet, såsom handel. Mer exakt vad som funnits här är det vi har till uppdrag att försöka ta reda på.

Vad har ni hittat och vad hoppas ni på att hitta?

- Den typen av frågor, vad man hoppas på att hitta, blir egentligen mer aktuella i ett eventuellt nästa skede. I förundersökning som nu pågår försöker man som sagt snarare få grepp om fornlämningens natur, för att kunna avgöra om det blir aktuellt med en fortsatt undersökning. Det vi hittills har hittat är spår av konstruktioner, kanske ett golv. En kavelbro (medeltida "trälagd gränd", red. anmärkning). Det tycks ha gått en smal gränd här mot Lillån. Man kan känna lukten av gödsel och se spår av att det har brunnit. Sedan har vi även hittat någon ytterligare bebyggelse som ska rensas fram samt keramikrester som kan fungera som ett verktyg för att åldersbestämma fynden. Det vi fram till nu framför allt har funnit är s.k. Siegburg-keramik, med ursprung i Tyskland. Dateringen på denna kan dock göras ganska vid, och vi behöver hitta något bättre för att med större säkerhet kunna åldersbestämma. Troligtvis rör det sig om senmedeltid (1400-1500-tal), men detta är som sagt preliminära uppgifter.

Vad gör man med eventuella fynd?

- Dem tar man in och i vissa fall krävs konservering. Det blir förstås många fynd att spara, från platser över hela landet - men tidigare gjorda fynd berättar inte om denna plats. Fynden utgör tillsammans med dokumentationen av de arkeologiska lämningarna ett arkiv över vad som hänt på platsen. Dokumentationen görs genom inmätningar, ritningar och fotografering. Fynden hjälper till att tolka, datera och funktionsbestämma de arkeologiska lämningarna. På så sätt kan allt arbete sparas. Efter det att vi grävt upp går ju området inte att återställa till det ursprungliga, varför dokumenteringen är en viktig del i arbetet. På så sätt bildas ett arkiv som skildrar det som de skriftliga källorna kanske inte visar. De arkeologiska spåren kan ingen förvanska, till skillnad från exempelvis ett skriftligt verk, som författaren kanske haft ett visst syfte med. Det blir på så sätt en mer direkt vittnesbörd. Man får härigenom en bild av det vardagliga livet som kanske inte var intressant för dåtidens skribenter att skildra.

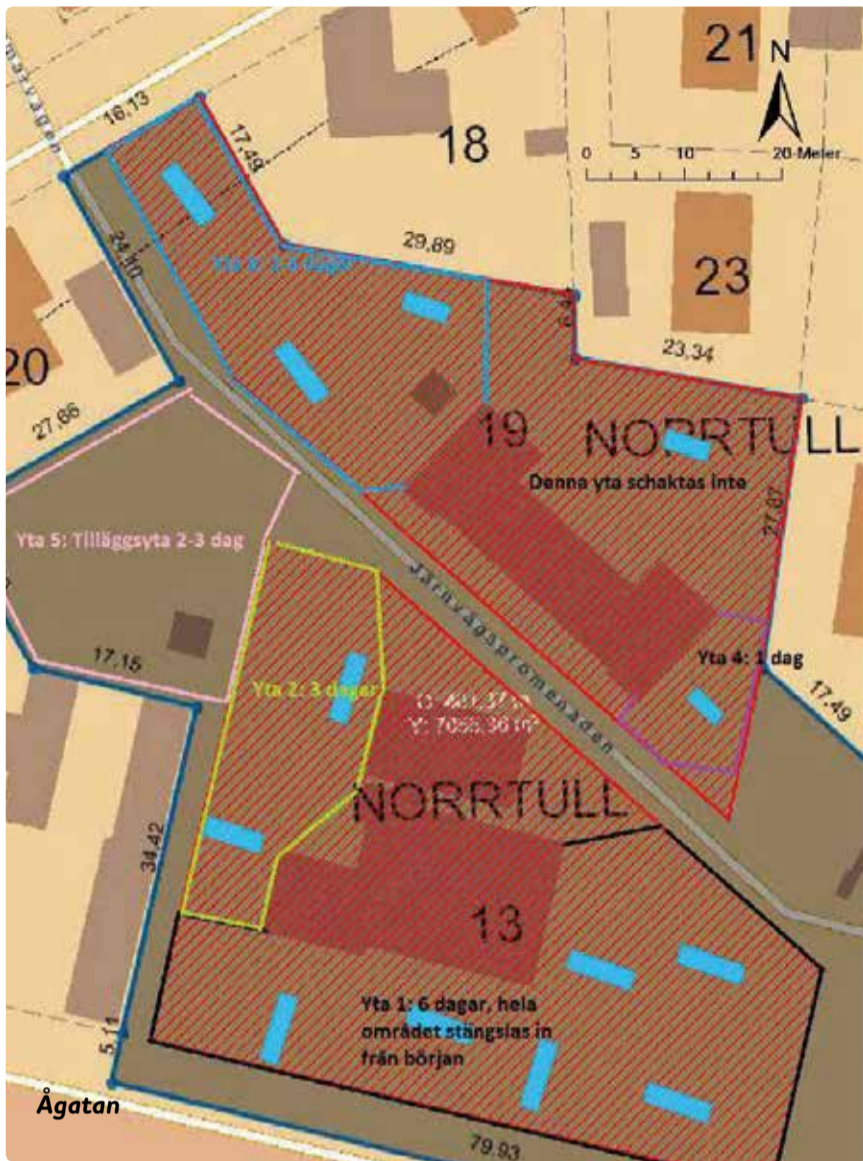
Hur länge kommer arbetet pågå?

- Vi kommer göra runt 15 provschakt och arbetet förväntas hålla på under tre veckors tid, på ett område som sträcker sig från avspärningarna vid gamla brandstationen och upp till området runtom Norrtulls förskola.

Exploatören kan senare välja att gå vidare med ett större eller kanske minska det området. Om Länsstyrelsen på grundval av resultatet beslutar att det behövs en slutundersökning kan exploatören välja att gå vidare med sitt projekt eller inte. Det beror till stor del på vad som nu återfinns under denna arkeologiska förundersökning.

Nu hoppas vi på fint väder och att det inte regnar för mycket!

Åke Serander

På kartan ser du vilka områden som berörs i detalj och uppskattad tidsplan för varje etapp. Det är gräsområdet vid brandstationen, tillhörande parkeringar och infart samt området snett bakom brandstationsbyggnaden. Även marken vid förskolorna bakom byggnaden berörs av utgrävningen. Källa: Söderköpings kommun.

SÖDERKÖPING ANGE KOD: BARN0582

#SÖDERKÖPINGSHJÄLTE

VISIT.SODERKOPING.SE

”Flottan anlände inte till Slätbaken nära Norrköping (som någon skriver på Internet) utan till Slätbaken och till Söderköping. Det tycks ganska tydligt att man gick ända in till Söderköpings hamn och att man låg där säkerligen hela den tid Gustav Vasa vistades i staden, dvs från midsommar i ca en månad. Till Stockholm anlände flottan först den 4 november 1522.”

Sveriges flotta startade 1522 i Söderköping

För en kort tid sedan uppmärksammande Stadshistoriska museets i Söderköping intendent **Lars Lindh** att Svenska marinen avser att 2022 fira flottans 500-års jubileum. Det gjorde att vi på olika sätt tog kontakter för att informera oss om hur detta är ämnat att äga rum. Att det kommer att ske i Stockholm, Karlskrona och Göteborg tycks redan vara under planering, men hur det blir med Slätbaken och Söderköping är än så länge ganska oklart.

Från Stadshistoriska museets och S:t Ragnhilds Gilles sida kommer vi under den närmaste tiden att höra oss för och försöka att på något sätt få till stånd att firandet även äger rum i Slätbaken och Söderköping. Vi tycker det är helt självklart att 500-års jubileet måste uppmärksammas på den plats där flottan första gången samlades.

Låt oss ta del av vad som bland annat skrivs om den aktuella händelsen 1522.

Carl Grimberg: Svenska folkets underbara öden, ungdomsupplaga, del 4 – Gustav Vasa (tryckt 1917)

Grimberg är den klassiska historieboken för tidigare generationer av svenska ungdomar. Den är i berättande form och alla skrönor, sanna eller osanna, redovisas när det gäller Gustavs äventyr i Dalarna.

I augusti 1521 blev Gustav av ständerna erkänd som Sverige riksföreståndare. För honom och hans anhängare gällde det att i första hand bli herre över Stockholm, landets i praktiken huvudstad. Där blev man vid Brunkeberg påmind om slaget där allmogen förlorat stort.

Det var inte enkelt då Gustav saknade flotta och i övrigt enbart hade en bondeskara, tapper men oövad, att förlita sig på. ”Till lycka för Sverige hade Kristian, unionskungen från Danmark råkat i tvist med Lybeck. Därför fick Gustav av denna stad köpa krigsfartyg och hyra övade knektar.”

Herman Lindqvist: Historien om Sverige, Gustav Vasa och hans söner och döttrar (tryckt 1993)

Lindqvist är på något sätt Grimbergs uppföljare, men modernare och mer noga med att hålla sig till aktuell forskning än Grimberg, även om berättandet är huvudsaken.

Han skriver: ”Kristians planer på ett framtida handelsblock av Nordens länder var ett dödshot mot Lybeck. Allt som var illa för Kristian var bra för Lybeck.” Lybeck visste att sköta sina kort skickligt. Om Gustav Erikssons uppror ledde till fullständig seger tack vara Lybecks militära och finansiella hjälp, då kunde man diktera vilka villkor som helst i Stockholm.” ”Ett rådsmöte hölls på hösten i Söderköping. Där skrives ett märkligt dokument som daterades 29 december 1522, och som spreds i hela Europa.”

Modell av en av koggarna i Söderköpings hamn 1522. Byggd 2013 av Eric Hansson, Onsala, sedan 2019 på Stadshistoriska museet i Söderköping.

”I Lybeck bildades ett konsortium..... som satsade...” flera tusen mark. ”Snart avseglade tio bestyckade skepp från Travemünde till Söderköping, lastade med förråd av alla slag och med 750 krigsmän, vapen och krut. Ombord fanns också hövitsmän, officerare, kaplan, skrivare och fältskärer ’kunniga att bota både utvärtes och invärtes skador’. Ytterligare tjugotvå handels skepp låg och väntade på de rätta vindarna i Danzigs hamn.” ”Fartygen var framme pingstaftonen 7 juni 1522. Gustav köpte dem alla på kredit: priset var 42 000 mark. Fartygen blev stommen i hans första flotta; därför brukar man säga att den 7 juni 1522 är den svenska flottans födelsedag. Flaggskeppet i konvojen, Lybska Svan, kommer att gå till historien....” ”Bland båtarna i hamnen fanns en kär bekant för Gustav Eriksson, där låg Korpen, som hade seglat honom från Lybeck....”

Situationen ledde till krav från Lybeck och från Gustav angående handel och evig vänskap. Svenska skepp seglade mot Kalmar, Helsingör och mot Köpenhamn och ytterligare skepp från Lybeck kapade en dansk undsättningsstyrka för Stockholm.

Sven Ljung: Söderköpings historia intill 1568 (tryckt 1949)

Ljung har en lång och djup skildring av situationen i Sverige. Han redovisar att köpmännen i Lybeck satsade egna medel för Sverige och på så sätt visade sin fiendskap gentemot Danmark och Kristian.

”En flotta av den för tiden ej obetydliga styrkan tio skepp utrustades, handels skepp medföljde, och det fanns både krigsfolk, vapen och många i Sverige begärliga varor ombord. Som goda köpmän betingade sig lybeckarna likväl, att Sverige skulle betala all krigsutrustning....” ”Dessa krigsskepp voro säkerligen inte lika billiga som efterlängtrade. Längre fram, när Gustav Vasa hade bryderi med betalningen, påstods det, att de också voro ganska skröpliga. Så var dock säkerligen inte fallet, i själva verket lades med inköpet grunden till en svensk sjömakts..... som” ”skulle visa sig vara själva lübeckarna överlägsen.”

”Denna flotta inlöpte 1522 8/6 till Söderköping.” ”Knektar och båtsmän nöjde sig ej med mindre än att riksföreståndaren själv tog dem i tjänst. Han kom därefter vid midsommartid till Söderköping, där han sedan vistades närmare en månad.” ”En ny flotta utrustades på hösten av de lybska myndigheterna och provianterade 17/10 i Söderköping för att sedan fortsätta till Stockholm.”

”Kommersiellt var sålunda Söderköping en tid landets faktiska huvudstad.”

Harry Maiander m fl: Sveriges historia genom tiderna, andra delen (tryckt 1948)

Informationen om händelsen i Söderköping 1522 är obetydlig.

”De båda konkurrenterna Lübeck och Danzig funno varandra i ett försvarsförbund mot” ... Danmark. Gustav Vasa vände sig vid årsskiftet 1521-1522 med bön om hjälp. Han fick gehör och begärde skepp, knektar, vapen och ammunition, mot utlovad handel. Enskilda köpman lade ut pengar och ”i slutet av maj 1522 avsånde tio skepp till Sverige medförande... en representant för rådet med utkast till handelsprivilegier för staden.”

Ulf Sundberg: Svenska krig 1521-1814 (tryckt 1998)

Kristian sände i början av 1522 en undsättningsflotta till Stockholm med förnödenheter, pengar för sold och krigsfolk. Flottan leddes av den kände Sören Norrby. Flottan omöjliggjorde handel för Sverige och skickade varor till sina borgar vars försvar sålunda förstärktes.

Gustav inledde förhandlingar med Lübeck. ”Lybeckarna inser att de har en stark förhandlingsposition, de kräver höga priser och ställer krav på långtgående handelsprivilegier.....” Men de är snabba och ”redan den 7 juni 1522, den svenska flottan räknar sin födelsedag från denna dag, seglade tretton fartyg med 900 fotsoldater och ett mindre antal ryttare in i Söderköping. Fartygen medförde även vapen, humle, salt och kläde. De utländska knektarna fördelades till belägringarna av Stockholm och Kalmar och flottan flyttades upp till Stockholm.”

Lars Ericson m fl: Svenska slagfält (tryckt 2003)

Författarna anger bland annat att det saknas autentisk bild från det tillfälle då den inköpta flottan den 7 juni 1522 löpte in i Slätbaken, men en rekonstruktion finns från senare tid. Den målningen som är från senare delen av 1800-talet eller början av 1900-talet är dock prydd med fartyg från senare tid, kanske 1600-talet.

”Allt hade gått fel för Gustav Vasa. Belägringen av huvudstaden fick hävas i början av sommaren 1522. Nästan ett års belägring utan resultat.” ”Gustav Vasa behövde inte tveka om vad som krävdes: en flotta som kunde innesluta staden även från sjösidan och modernt utrustade tyska landsknektar som kunde klara av en stormning av slottet.” Han vände sig till sina gamla kontakter i Lübeck, man lånade honom pengar och han köpte fartyg på kredit och värvade knektar till sin armé.

”Den 4 november 1522 ankrade fartygen från Lübeck upp utanför Valmundsön, våra dagars Djurgården. Den händelsen har med viss rätt setts som den svenska örlogsflottans födelse.”

Sjöhistoriska museet

Man skriver under en kopia av en tavla.

De av Gustav Vasa från Lübeck inköpta skeppen löper in i Slätbaken 6 juni 1522.

Detaljer på modellen.

På hemsidan för en förening skrives:

”Först och främst så är ju den sjunde juni svenska flottans födelsedag! Då firar vi att Gustav Vasas blivande flaggskepp Lybska Svan tillsammans med sin eskader ankrade upp på Slätbaken utanför Norrköping den 7 juni 1522.

Den moderna Kungliga flottans historia brukar i allmänhet leda tillbaka till Gustav Vasas dagar, närmare bestämt den 7 juni 1522, då 750 tyska legoknektar med tio skepp anlände till Stockholm. Den 4/11 ankom den tysk-svenska flottan till Stockholm”.

Sammanfattning

Antalet skepp som lämnade Lübeck i slutet av våren, maj, 1522 var sålunda minst tio ”krigsbåtar” i form av koggar och dessutom ett antal handelsfartyg, kanske tre st, då som summa ovan anges tretton båtar.

Man hade med sig mellan 750 och 900 fotsoldater för insatser till lands. Uppgifter om hur många som var sjömän, stridande sjömän, saknas. Ett mindre antal ryttare medföljde.

Handelsfartygen och/eller krigsskeppen hade i lasten även kläde (tyg och kläder), salt, humle (för öltillverkning), vapen, amunition och det man kallade proviant.

Bland de medföljande fanns hövitsmän, officerare, kaplan (präst), skrivare och fältskärer och en representant för rådet (myndigheterna) i Lübeck.

Förhandlingarna om att engagera flottan togs troligen på ett möte 29 december 1521 (och inte 1522 som Lindqvist skriver).

Kostnaden för flottan, soldaterna osv skulle betalas av Sverige, av Gustav Vasa, men information ovan antyder köp, antyder hyra, antyder lån av pengar, antyder kredit, dvs något oklart hur transaktionen gick till.

Flottan anlände inte till Slätbaken nära Norrköping (som någon skriver på Internet) utan till Slätbaken och till Söderköpings hamn och att man låg där säkerligen hela den tid Gustav Vasa vistades i staden, dvs från midsommar i ca en månad. Till Stockholm anlände flottan först den 4 november 1522.

Ankomsten till Söderköping var den 6 juni, pingstaftonen 7 juni eller pingsdagen 8 juni 1522.

Den 17 oktober 1522 anlände till Söderköping för proviantering en andra eskader från Tyskland som ganska raskt for vidare mot Stockholm.

Det står helt klart för mig och S:t Ragnhilds Gille att Söderköping på något sätt bör delta i 500 års firandet av svenska flottans tillkomst.

Ola Lönnqvist
Text och Foto

Söderköpings-Posten hundra år tidigare...

Nedanstående text är hämtad från arkivet vid S:t Ragnhilds Gille. Artikeln publicerades i tidningen den 27 september 1920.

Medelmåttig tillgång på matnyttigt vilt i länet.

Tillgången på matnyttigt villebråd inom länets skogar är, enligt Ö. D., medelmåttig. Skogsfågelstammen har reducerats på grund av det långvariga regnandet efter äggkläckningen, då en mängd späda ungar gingo under. Rapphönsstammen har under senaste året minskats och är på sina ställen helt utrotad. Det rikligast förekommande villebrådet i norra Östergötland är haren. Rådjurestammen har visat sig vara stadd i tillökning, medan däremot älgstammen minskats utom i kronoparkerna.

Stadshistoriska muséet i Söderköping

Under stor del av våren i år och under hela sommaren nödgades vi hålla muséet stängt och ställa in alla programaktiviteter. Du som bor och verkar i Söderköping och du som gärna tar dig en tur till staden hade således inte möjlighet att besöka vårt museum och samtala om stadens historia. Vi tycker att det var och är tråkigt att det blev så.

Hösten 2020 kommer vi att hålla museet öppet några kvällar då och då och några eftermiddagar också. Vi har värdar på plats som gärna försöker svara på dina funderingar om vår historia. Men vi håller distans.

Under några speciella tillfällen kommer vi dessutom att erbjuda utomhusaktiviteter som vi gärna kallar ”Utesamtal”. De förläggs till några skilda platser i staden, kan innebära en kort promenad och kommer inte att vara mycket längre än en halvtimme. Genom att vi är utomhus så kan du som besökare hålla avstånd, undvika kontakter med andra och du kommer att höra vad som sägs.

Information finns på www.stragnbildsgille.se, på anslagstavlor vid Bokhandeln, Stinsen och muséets ytterdörr.

Välkommen till Söderköpings stads historiska museum.

Ola Lönnqvist
Ålderman/ordförande

Shoppa, äta & njuta

med
Söderköpings
Myntet

Gäller hos våra medlemmar, för mer info.
www.isoderkoping.se

”En personlig idyll med
enastående upplevelser”

 STADSKÄRNAN I
Söderköping

SOMSTEN

Har du en gammal sliten betongtrappa?

Vill du ha något nytt som inte alla andra har? Vi lägger på nytt cementbaserat ytskikt med stenstruktur och den färg du vill ha som passar till huset. Skön varm yta, matt eller blank. Slät eller sträv med Antihalk.

Du väljer!

Ring 0707-19 19 26 så får du ett pris. Från 3 750 kr färdigt och klart inkl.ROT avdrag.

Rundqvist Allservice
Hårtorpet 1
614 93 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707-19 19 26

LBM AB
Allt inom bygg

Håkan 0705-777546
www.lbmbygg.se

Boutique Ramunda
Dam, Herr och Barnboutique

Behöver du hjälp med höstens outfit och värdesätter personlig service så är du varmt välkommen till oss på Ramunda

Hagatorget 2
Söderköping
0121-139 06

Storgatan 8
Valdemarsvik
0123-210 10

Priser som tål att jämföras!

Persienner, Markiser, Lamellgardiner, Pliségardiner, Rullgardiner m.m.

Persienner & markiser

Fixpunkten, Söderköping
0121-10240, 011-162731
opm.soderkoping@gmail.com

Personligt & lokalt

– Med hjärta i kommunikation

Jag kan hjälpa er med:

- Logotyper & Grafiska profiler
- Trycksaker
- Sociala medier
- Copywriting/Journalistik
- Hemsidor
- Annonsproduktion

**Hjärter
Esse**

Tel. 0738-13 33 60 • www.hjarteresse.com

Ansvarig Reklamutgivare (ARU) och Medlemsskap i KOMM (Sveriges Kommunikationsbyråer)

Du vet väl om att tidningen även finns att läsa på
www.soderkopingsposten.se

”Under perioden kommer flera olika aktiviteter och utmaningar pågå runt om i kommunen för att samla in pengar på olika sätt – håll koll på #Söderköpingshjälte på sociala medier!”

TILLSAMMANS
Världens Barn
Swisha en gåva till 90 1950 6 ange BARN0582

SÖDERKÖPING
ANGE KOD: BARN0582

#SÖDERKÖPINGSHJÄLTE

Bli Söderköpingshjälte för Världens Barn!

Under perioden 26 september till 3 oktober kulminerar den årliga Världens Barn- insamlingen i SR P4 och SVT 1. Åsa Sjöberg kommer att vara Söderköpings kommuns ambassadör i arbetet. Självlklart vill vi i Söderköping bidra!

Barn och ungdomar skapar hjältekonstverk tillsammans!

Fram till den 24 september kunde barn och ungdomar skapa konst på temat *Alla barn är Superhjältar!* Det kunde vara en målning, en skulptur eller fotografiskt verk.

Nu kommer konstverken att ställas ut på Magasinet på Haga i Söderköping under perioden 26 september – 3 oktober. Den 2-3 oktober auktioneras dessa ut digitalt till förmån för insamlingen, alla intäkter går självklart oavkortat till insamlingen!

Även Ola Niklasson, lokal konstnär med förkärlek för Superhjältar har lovat skänka ett av sina verk till insamlingen, det kommer också att visas på galleriet!

#Söderköpingshjälte

Konstauktionen är en del av Söderköpings deltagande i kommunkampen – utmaningen om vilken av Sveriges kommuner som är mest generös. Och vi vet ju alla att människorna här i Söderköping vet att ta hand om varandra och all världens barn! Genom att använda vår kommunkod BARN0582 vid alla swish/inbetalningar säkrar vi att pengarna registreras som gåva i Söderköpings kommun.

Under perioden kommer flera olika aktiviteter och utmaningar pågå runt om i kommunen för att samla in pengar på olika sätt – håll koll på #Söderköpingshjälte på sociala medier!

Visst är vi väl alla Söderköpingshjältar för Världens Barn?

Therese Eklöf

CoOperate Coffice, en mötesplats för näringslivet.

Evenemangsgruppen arbetar med event m.m.

Utdelning av Söderköpingsmynt till vårdpersonal.

Stadskärneföreningen verkar för samverkan och ökad handel

Föreningen är sedan länge en viktig aktör i kommunen, men hur ser dess historia ut och vad är dess funktion? Vi möter styrelsemedlemmen Eva-Lotta "Lotta" Nilsson som berättar mer. Lotta fungerar som projektledare och medlemssamordnare i föreningen.

1996-1997 startades Stadskärnegruppen. Syftet var att göra satsningar på gator och torg i kommunen. Man anpassade bland annat Haga- och Rådhusorget för att skapa bättre förutsättningar för evenemang, aktiviteter och handel.

Gruppen bestod av köpmän, fastighetsägare och representanter från kommunen.

2005 bildade man Stadskärneföreningen på initiativ av kommunen i samarbete med fastighetsägare och köpmän.

När föreningen startades förelåg det en oro i staden att fler skulle välja att handla på annan ort eller online och vi ville hjälpas åt för att förhindra detta.

2010 tog föreningen initiativet till Söderköpingsmyntet. Det är ett fysiskt mynt som tillverkas av Guldmakeriet i valörerna 100, 250 och 500 kr.

Man kan jämföra mynten med ett presentkort, som fungerar som betalningsmedel för varor och tjänster hos samtliga av föreningens medlemmar.

Föreningen har utvecklats genom åren då man satsat stort och är en del av CoOperate Coffice, som är en mötesplats för det lokala näringslivet.

I år är vi 70 medlemmar och vi har märkt av ett ökat intresse för att bli medlem under det senaste året.

Pandemin har slagit hårt mot näringslivet. Men det har varit ett brett spektrum hur hårt företag drabbats, där vissa gått i konkurs medan andra till och med gynnats av pandemin.

Hur tänkte ni när pandemin kom?

Vi kom snabbt fram till att vi inte skulle lägga ner eller avvakta händelseutvecklingen. Här gällde det att snabbt tänka om och tänka nytt. Vi var tvungna att hitta

nya vägar för att få företagen och samhället att fortsätta leva!

Vilka insatser har ni gjort för att hjälpa handeln under pandemin?

Vi har gjort kraftfulla marknadsföringsåtgärder som bland annat visar upp våra medlemmar i olika mediekampanjer. Budskapet och aktiviteterna som utförts går ut på att man ska fortsätta att handla lokalt. Ett exempel är tävlingen "handla lokalt och vinn". Där man bland annat kan vinna Söderköpingsmynt genom att lämna in kvitton för sina köp under en månad.

Vi har inte tvingats ställa in några evenemang, däremot har vi valt att ställa om till bland annat digitala evenemang. Ett exempel på detta var "En dag för barnen". Nu till hösten har vi ställt om evenemangen till temaveckor för att följa restriktionerna.

En nyhet är att vi startat den kommande "skördeveckan" som pågår från den 24 september till den 4 oktober.

Under 2021 fortsätter vi med temaveckor för att hålla intresset och engagemanget uppe för att locka besökare till Söderköping. Om situationen återgår till det normala så hoppas vi kunna toppa med våra traditionella upplägg och evenemang.

Vi har dessutom delat ut Söderköpingsmynt för att stödja handeln och samtidigt visa uppskattning till dem som måste jobba under pandemin. Vi var tidigt ute med att ge kommunen förslaget att visa personalen uppskattning för sitt arbete, för att samtidigt stötta den lokala handeln. Vi såg att det var ett projekt som behövde komma igång snabbt och började dela ut mynt på egen hand.

Första utdelningen skedde på Söderköpings resecentrum till pendlare. Sedan har vi tillsammans med Rotary delat ut mynt till ett värde av 10 000 kr till vård- och omsorgspersonal. Totalt satsar vi 30 000 kr på olika myntkampanjer som "Handla och vinn", och utdelningar.

Vi har även stöttat företagare genom att fortsätta med anpassade nätverksträffar på CoOperate Coffice.

Vi kan se att våra aktiviteter gett resultat för Söderköpings handel och besöksnäring, avslutar Lotta.

**Daniel Serander
Mikael Karlsson**

”I år har försäljningen av Naturpasset ökat kraftigt i hela landet och Svenska Orienteringsförbundet uppskattar antalet sålda paket till ca. 60 000 stycken. Naturpasset i Arkösund finns tillgängligt fram till och med 4:e oktober och kommer åter nästa vår.”

Naturpasset.

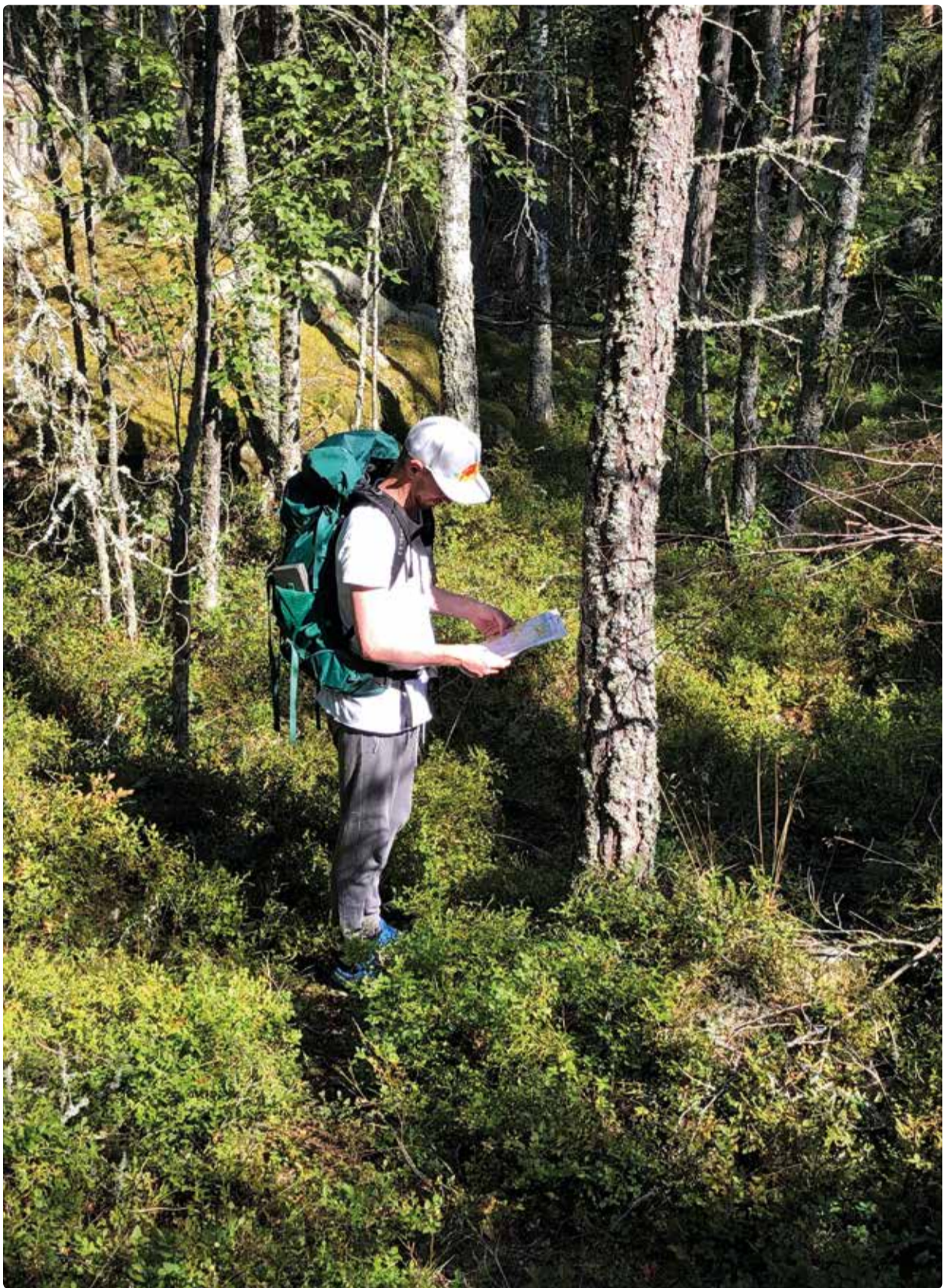

Solen sänker sig över Arkösund och Vikbolandet.

Naturpasset i Arkösund

När Naturpasset landar i min brevlåda blir jag upprymd! Det är fint paketerat i en mapp som innehåller information, karta och startkort. Några dagar senare packar jag in mappen, mitt vandringssällskap, en kompass och den viktiga matsäcken i bilen och styr mot Arkösund på Vikbolandet. Jag bör också erkänna att även telefonen får följa med, eftersom den har GPSfunktion. Jag är nämligen inte helt säker på hur långt mina kompasskunskaper räcker. Det ska senare visa sig att jag gjort ett smart val.

Väl framme blir den första utmaningen att lista ut var på kartan vi befinner oss. Ett par hus, en elledning och vägen vi står på ger oss ledtrådar och snart finner vi en liten stig som går in i blåbärsskogen. Den första kontrollen vi riktat in oss på bör ligga på en höjd om vi tolkat kartan rätt. Efter bara ett par minuter lyser den orangea skylten upp bland tallarna. Vi klarade det! Stolt skriver jag in kontrollkoden i startkortet. Jag känner mig som ett orienteringsproffs, det här är ju hur lätt som helst! Vi sätter kurs mot nästa kontroll, den ska ligga ungefär 300 meter österut. Vi följer kompassriktningen över stenar, runt ett kärr och genom snår. Nu måste vi väl vara på rätt plats? Kartan och kompassen stämmer överens, men var är vi egentligen? Runt oss finns nu tallar, tallar och åter tallar. Men ingen orange orienteringskontroll syns till. Jag tar en smygtitt på telefonens GPS och inser att vi

Det är en konst att navigera rätt.

är... på helt fel ställe, inte alls i närheten av kontrollen! Min hjärna får sig en utmaning kring vad som gick fel; var det kompassriktningen, kartläsningen eller kanske min hungriga mage som var den felande länken? Jag bestämmer mig för att det tredje alternativet åtminstone är mest lockande. Vi slår oss ned på en liten berghäll och packar upp smörgåsar ur ryggsäcken. Tänk att mat alltid smakar extra gott när den omges av fågelkvitter, solsken och mjuk, väldoftande mossor!

Med ny energi i kroppen försöker vi på nytt; kompassriktningen ska ställas in och jag inser att jag tidigare gjort ett nybörjarmisstag. Jag hade haft kompassen upp och ned, vilket gjorde att vi gav oss av i motsatt riktning mot vad vi borde ha gjort. Inte undra på att vi hamnat långt ifrån målet! Vilken tur att flera andra kontroller finns i närheten där vi nu befinner oss. Vi är nämligen inte tillräckligt envisa för att hitta tillbaka, börja om och göra rätt. Istället ändrar vi vår rutt och bestämmer oss för att klara av sju nya kontroller innan dagens slut. Enligt kartan ligger de i en oval form och kommer ge oss en tur på ungefär tre kilometer.

Resten av dagen flyter på bra, varje orange skylt vi hittar känns som en skatt! De finns på höjder, i sänkor, bakom stenblock och i blåbärriset. Vi passerar ängar, grusvägar och myrar. Ibland skymtar havet mellan träden. När vi senare traskar ner mot Arkösunds hamn är vi trötta i be-

nen, lite stolta och fulla av frisk luft! Solnedgången över Vikbolandet ger utflyktsdagen en magisk avslutning. Och till dig som vill uppleva naturen på ett annorlunda sätt i vacker miljö kan jag rekommendera en dag med Naturpasset i Arkösund (men kom ihåg att öva på kompassfärdigheterna om du är nybörjare)!

Om Naturpasset

Naturpasset är en del av Svenska Orienteringsförbundets verksamhet och anordnas av ca. 200 lokala klubbar över hela landet. Syftet är att erbjuda fina naturupplevelser med lagom utmaning, frisk luft och motion. Det krävs (nästan) inga förkunskaper, bara nyfikenhet och vilja. Naturpasset finns tillgängligt under sommarhalvåret och utförs helt i egen takt och omfattning. Totalt finns nära 400 kartområden att välja bland och i Arkösund står OK Kolmården för underhåll av karta och kontroller. I år har försäljningen av Naturpasset ökat kraftigt i hela landet och Svenska Orienteringsförbundet uppskattar antalet sålda paket till ca. 60 000 stycken. Naturpasset i Arkösund finns tillgängligt fram till och med 4:e oktober och kommer åter nästa vår.

Mer information hittar du på www.naturpasset.se.

Kreativitet, skaparglädje och självförsörjning är Kajsas melodi

Kajsa Norrby.

Foto: Privat

Kajsa Norrby bor med sin man Emil på Långrådna Gästgivaregård, som ligger ungefär två mil söder om Valdemarsvik. Kajsa arbetar som pedagog med körer, workshops, röstträning med mera och Emil inom Försäkringskassan. Paret bodde innan flytten på varsitt håll i Vadstena respektive Linköping.

Hur kommer det sig att ni bosatte er här i Långrådna?

- Det var faktiskt slumpen som gjorde att vi hamnade här. Gården låg ute till försäljning vid två tillfällen. Den första gången valde vi att inte gå på visningen men ångrade oss efter att den försvann från Hemnet. Den andra gången den dök upp så åkte vi på visning och beslutade oss för att satsa. Gården passar oss mycket bra för vårt liv och min verksamhet.

Bygden är positiv och välkomnande. Här finns vacker natur och många kreativa trevliga människor, bland annat spelmän och ett glasbruk.

Huvudbyggnaden på gården är från 1868 och användes tidigare som gästgiveri. Här stannade man med sitt ekipage, övernattade och bytte häst innan man fortsatte resan.

Våra besökare kommer överallt ifrån, både internationella och lokala gäster. Jag tycker det är kul att få bidra med det jag kan för bygden och vill få fler att åka hit.

Långrådna – det är här det händer!

För två år sedan gifte vi oss här på gården och många bybor fanns bland de inbjudna gästerna.

Vi odlar mycket och är självförsörjande på rotfrukter, tomater, lök, vitlök men även ägg och honung.

Var lärde du dig odlandets ädla konst?

- Jag var dräng i Wales genom WWOFF (World Wide Opportunities on Organic Farms, eller Willing Workers on Organic Farms). Genom organisationen får man besöka andra länder och mot arbete få kost och logi. Jag tycker om inställningen de har i England och Wales. Där dör man inte av lite fukt och takläckor. Här hemma i Sverige tycker jag att vi hetsar upp oss så lätt och stressar för mycket över det materiella.

Berätta om verksamheten du bedriver här:

- Jag bedriver mitt företag på entréplan och vi bor på det övre. Det är ett hem för kultur och alla är välkomna.

Kurs tillsammans med Frankie Armstrong.

Foto: Privat

Körövning pågår.

Foto: Privat

Kajsa är körledare i Långrådna.

Foto: Privat

I år har det varit ett annorlunda år i och med corona. Jag har behövt genomföra en del kurser digitalt. I vanliga fall bedriver jag verksamheten här på plats; sångworkshops, körer, utbildning för körledare, workshops för låtskrivare och andra kreativa ämnen inom musik och skrivkonst som grundar sig i mina erfarenheter och kunskaper.

Jag arrangerar ibland konserter antingen hemma i musikrummet eller ladan här på gården eller i bygdegården. Konserterna har genomförts tillsammans med inbjudna artistkollegor från Sverige eller utlandet. Jag har ett stort nätverk inom musikvärlden och tycker det är roligt att ställa till med fest i byn då och då och ge människor möjlighet att få uppleva fantastisk musik och möten.

Jag är med i ett globalt nätverk för kör-/röstledare som heter "Natural voice". Nätverket skapades på 70/80-talet i England och förra sommaren var nätverkets grundare Frankie Armstrong här och hade en kurs tillsammans med mig.

Jag brukar bjuda in vänner och bekanta till vår lada för kreativa och lekfulla aktiviteter. Här har jag både en scen och möjlighet till biokvällar. Att ha det gott och roligt är en viktig del i livet.

Kajsa utanför ladan där hon brukar bjuda in till konserter och workshops m.m.

Charmigt hönshus.

En gång per år delar vi ut ett stipendium till en musiker eller konstnär. Stipendiaten får komma hit och bo här i en vecka och då ingår kost och logi så att stipendiaten kan koncentrera sig på sitt skapande.

Man säger ju ibland att alla kan sjunga, håller du med om det?

- Jag gillar inte ordet prestation, det vill säga att behöva vara duktig inför andra. Jag lär ut att "alla kan sjunga - så nu ska vi lära oss det tillsammans". Jag har en stor ambition där och en kör kan inte bli bra om kördeltagarna inte mår bra, därför är även gruppaktiviteter en viktig del av körsången.

I min kör vill jag att alla ska känna sig sedda och medskapande - att det är något vi gör tillsammans. Det är roligt att få vara seriös, ambitiös och lekfull samtidigt.

Du berättade att ni har en hyresgäst?

- Det är Roy som bedriver en handelsträdgård borta vid ladan. Vi lärde känna honom efter att vi flyttat hit. Han bedrev handelsträdgården på en annan närbelägen plats men eftersom han inte kunde vara kvar där så fråga-

de han om han fick plats hos oss och på den vägen är det.

Var hittar du all energi?

- Jag gör inte saker hela tiden, utöver körerna och sångverksamheten som jag håller konstant. Det låter kanske som mycket när jag berättar, men det handlar om ca. fem konserter/år och högst en större workshop per månad. Arbetet ger mig mycket energi. I sommar har jag dock haft en tre månaders paus från kursverksamheten och jobbat med odling och självförsörjning.

När man är mitt uppe i arbetet är det explosivt, kreativt och roligt men när det blir lugnt upplever jag likt många andra konstnärer en viss ångest och tomhet, som att man är meningslös.

Min adopterade mormor brukar säga till mig: "Räkna in tiden av ångest och stillhet i din arbetstid. Det är viktigt att ha tråkigt ibland och bara vara för att få tillbaka energin och inspiration för att hitta ny kreativitet".

Daniel Serander
Text och Foto

Många vill följa med på promenad i skog och mark.

Den obligatoriska fikastunden.

Ökat intresse för naturvandringar i Valdemarsvik

Korpen ordnar med uppskattade naturvandringar i Valdemarsvik med omnejd. I vanliga fall handlar det om totalt 20 tillfällen under ett år, fördelat på tio på våren och andra hälften på hösten. På grund av ökat intresse för att röra sig i skog och mark i pandemins fotspår, så har man preliminärt valt att utöka till totalt 24 vandringar under detta år.

Göran Löfsved är ordförande på Korpen i Valdemarsvik och berättar mer

- Ja, det är roligt med så stort intresse. Vi märker av en ökning med antal personer som följer med oss ut i skog och mark. Tidigare har vi haft ett snitt på 22 deltagare men nu har vi varit uppåt 50 vid ett par tillfällen. Det ska poängteras att vi är nogga med att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Vi träffas torsdagar kl 09:00 vid vår klubbstuga vid Banvallen och åker därefter ut, var och en i egen bil, till utgångspunkten. Det är ingen föransmälan och alla är välkomna.

Vandringarna är i snitt 6-9 km långa. Oftast är det inte bara på stigar och vägar så det förutsätter friska ben, men vi går i en takt så alla hinner med.

Det är härligt för kropp och knopp att komma ut och röra på sig, inte minst i dessa tider.

Längs vandringsleden intar vi fika som var och en tar med sig. Det brukar vara en kul bild när man sitter med jackor i olika färger på stubbar och intar sitt kaffe med bröd.

Jag har också sett på er hemsida att ni anordnar tipspromenader?

- Ja precis, varje söndag vid Banvallsstugan. Vi säljer kaffe på plats och det finns bra sittplatser på våra altaner, även en del under tak.

Vi hade även planer på att starta upp i Fyrudden och Västertryserum men på grund av pandemin så har vi inga lokaler att vistas i som utgångspunkter där.

Har du tillgång till bra lokaler och är intresserad av att hjälpa oss så får du gärna höra av dig, avslutar Göran.

Daniel Serander

”Promenad i skogen ger en läkande energi till kropp och sinne. Detsamma med paddling på kanalen med bruset av det forsande vattnet.”

Skog vid kanalen.

Gurkor från egen odling.

Tomater på gång.

Ängsbacken Övre vid Göta kanal

DEL 17: Följ 38 år av lycka!

Livet vid Göta kanal med omgivande underbart grön skog och en tomt där odling i naturlig jord alltid varit en förutsättning och del av livet – stor tacksamhet!

Träden har växt något otroligt under vår långa tid här på Ängsbacken Övre. Dessutom har nya träd själv-sått sig och bara växt på så en av dessa ekar är i dagsläget jättestor!

Promenad i skogen ger en läkande energi till kropp och sinne. Detsamma med paddling på kanalen med bruset av det forsande vattnet.

Just idag den 2 september när jag skriver detta är det fullmåne. Kraften är enorm från månen och igår kväll innan sovdags så följde jag som alltid stjärnornas ljus samt månens förändring genom månaden. Gör detta varje kväll med ett godnatt till kosmos från mig.

I jorden växer våra grönsaker på i vanlig kraftfull ordning. Skörd av det som mognar är härligt och synnerligen välsmakande, när man odlar själv.

Varm hälsning till er alla!

Kathleen Ginyard

Dagens Ros

I samarbete med Ängens Blommor

Du som fått Dagens Ros kan hämta den på Ängens blommor på Ågatan, Söderköping.

Vem vill du ge Dagens Ros? Skicka förslag med max 30 tecken till: dagensros@soderkopingsposten.se eller till Storgatan 2, 614 30 Söderköping. OBS! Ange om du vill synas med signatur eller för- och efternamn. Vi publicerar insända förslag i mån av utrymme.

Alla fantastiska chaufförer på Ramunderbuss som ser till att barnen kommer till och från skolan tryggt och säkert, speciellt tack till Ola som lyssnat när man är villrådig.

Sörstad

Vill ge dagens ros till Helene Lindgren på Ramunder-skolan. Hur hade det gått om inte du fanns?! Underbara du, tack för allt!

N's Mamma

Till Anneli Rehnman på Söderköpings St.Anna församling för den fina omsorg du visade vid vår Mors urn ceremoni 27/8 med det lilla extra i kapellet och vid ask-gravplatsen Tack det var så fint.

M Thåström

Dagens ros vill jag ge till Calle Tronêt, han gör inte mycket väsen av sig, men han har ett hjärta av guld.

Signatur Soffhäng

Låt en bukett rosor pryda tidnings-redaktionen på Söderköpings-Posten som ett uttryck för oss läsaes tacksamhet för de trevliga och intressanta reportagen och artiklarna som ni bjuder oss.

”Tacksam Norrköpingsbo”

Till Johan på Bilexperterna som fixade 2:an från besiktningen på vår släpa även om han hade det stressigt. I somras STORT Tack för hjälpen...

Hasse Gripen BK

Dagens ros till lilla Isabell Samuelssons på Kullborgsgatan, som, med sina föräldras hjälp skötte om mina växter under min semester. Stort tack!

Sara Dahlberg

Jag vill ge den åt Tim Hultin som brutit benet. Han är en riktig kämpe. Kämpa på.

Mormor Margoth Johnson

Vi vill ge dagens ros till Marcus Crifält för all professionell hjälp vid försäljningen av vårt hus.

Hans och Birgitta Winblad

Till min kära syster som alltid finns för mej. Vi delar sorg som glädje.

Inger Björkhamre

Dagens Ros till Lillemor, som skjutsade mig från Söderköpings Resecentrum, när färdtjänst-chauffören åkte ifrån mig?! Lillemor körde mig ända hem, till Norrköping!

Kramar till Lillemor

Skulle jag vilja ge vår vän Inger Björkhamre som alltid finns där för oss i vått och torrt. Hon skulle behöva uppskattning som verkligen ställer upp för alla.

Marie och Billy

Rosor till personalen på Birkagården hus c.

Kram Sven o Mona

Vill du också ge bort en Dagens ros?

Vill ge en ros till fina Marianne Karlsson Ågatan 12 i Söderköping.

Kennet och Anne-Marie

Till min svärmor Gunvor Renström för all hjälp med inköp av matvaror och tillagning av dessa så jag hade matlådor, då jag kom hem efter blivit opererad för bukspottkörtelcancer.

Gråskägg Eriksson

Jag vill ge dagens ros till Inger Björkhamre. Hon är min älskade syster och hon betyder allt för mej.

Inga-lill Andersson

Rosor till Jannes konditori för gott fika och för omtanken om gästerna med handsprit på flera ställen och dörroppnare.

Två stamgäster

Vill ge rosen till Erik Karlsson övre plan på Dalgården. Har inte träffat honom på fem månader.

Rolf

Märtha Svensson är värd en ros för alla trevliga och goda samtal hon bjuder på under dessa tider.

Inga-lill

Den vill jag ge min mamma Susanne Eriksson som kämpar sig igen det ena efter det andra.

Mimmi Lindberg

Jag vill ge ett fång med rosor till Mimmi Hermes på Tempo Trollet. Hennes smörgåstårter och exotiska bricker är helt makalösa. Hon är en riktig kämpe.

Anki

Jag vill ge Ann-Sofie en röd ros.

Kram Bettifix Bettan

Dagens Ros till min syster Anita Tholander, som ordnade en trevlig gårdsfest för sina vänner den 27/8.

Carina Jonasson

Dagens ros vill jag ge till Gunbritt Skepp, Brf S:t Örjan, Söderköping för hennes goda bakverk som hon bjuder oss gannar på.

Carina och Tore

Dagens Ros vill jag ge till Minette Jansson min gamla arbetskamrat.

Ingegerd

Vi vill ge dagens ros till Zippan (Tobias Johansson) som alltid ställer upp och fixar hyrmaskiner åt oss på ett snabbt och smidigt sätt. Vi är mycket nöjda!

Fredrik och Lina på Alsätters Trädgårdar

En Norrlandsresa

Sverige är ett alldeles fantastiskt semesterland och bland det vackraste Sverige har att bjuda på är nog Norrland. Här hittar man den riktiga vildmarken. Här finns fjäll, strida älvar, vattenfall, skog och vildmark. Vad mer kan man önska sig?

Norrland är till ytan störst av Sveriges tre landsdelar och består av nio landskap. Norrland har en landarea på 242 735 km², vilket utgör 60 procent av Sveriges yta. Den bofasta befolkningen utgör endast cirka 12 procent av Sveriges befolkning.

Vår resa började längs E4:an mot Höga kusten och dess magnifika landskap med höga berg och kullar som sträcker sig ut mot havet. Middag och övernattnig vid Hotell Höga Kusten var en positiv överraskning. Fin utsikt över Höga kusten-bron, god mat och mycket trevlig personal.

I Skellefteå lämnade vi E4:an och satte kurs mot Borgafjäll, en 37 mil lång resa genom djupa skogar, brusande älvar och vackra sjöar.

Borgafjäll, är den genuina fjällbyn vid vägens ände. Här njuter man av vackra vyer och fjällaktiviteter i toppklass i äkta vildmark. Det här är stället för den som söker äventyret på skidor eller skoter. Borgafjäll ligger inbäddat mellan Borgafjällen med utsikt över Borgahällan och Klöverfjället. Borgafjäll Hotell är ritat av den

världsberömda arkitekten Ralph Erskine under slutet av 1940-talet. Hotellet invigdes 1955 och Erskines kärlek till, och respekt för, naturen märks i såväl materialval som utformning. Hotellet har 15 rum och 20 lägenheter.

Med Norrländska mått mätt är det inte långt (12 mil) till Fatmomakke Kyrkstad som är den mest framträdande samiska kyrkstaden i landet. Platsen har haft, och har fortfarande en stor betydelse som en andlig och mångkulturell mötesplats i Norrlands inland från 1700-talet fram till idag. Kyrkstaden har även ett stort symbolvärde och stor betydelse för den samiska traditionen.

Vi fortsatte till Stekenjokk på Vildmarksvägen som är Sveriges högst belägna asfalterade väg. Den högsta punkten ligger uppe på Stekenjokks-platån 876 m.ö.h.och här är det kalfjäll. Vägen gör Stekenjokk lätt tillgänglig även för den som inte är fjällvandrare, det är bara att kliva ur bilen så befinner man sig mitt i fjällmassivet. Vägen är bara öppen från början av juni till mitten av oktober. Det skulle vara en upplevelse att vara uppe på Stekenjokk när vägen är nyöppnad i juni då plogvallarna kan vara flera meter höga.

Efter besöket i Stekenjokk vände vi söderut mot Östersund. Vi hittade ett riktigt smultronställe i Wängen – en plats med anor sedan mitten av 1600-talet... som kommit att bli hästens och hästmänniskornas hemvist. Idag finns här boenden i olika kategorier, allt från

vandrarhem till hotell, mycket prisvärt. När vi lämnade Wängen blev vi sugna på mera fjällupplevelser så vi åkte vidare mot Norska gränsen. Det blev en lång sväng via vackra Skäckerfjällens naturreservat ner mot Åre-Duved för att många mil senare landa i Klövsjö. På Klövsjöfjäll Hotell fick vi nästan vädra ut lukten av målarfärg, så nytt var det. Här har satsats 100 miljoner kronor på ett stort hotellkomplex som öppnade i juli 2020. Vi var tolv middagsgäster i den stora restaurangen den kvällen... hoppas innerligt att dom får en bra och lång skidsäsong här!

Därefter gick färden genom Dalarnas milsvida skogar som är de mest björntäta i Sverige. Tyvärr såg vi bara skymten av en björn på långt håll. Vi hade bättre tur med vargen och ekornen!

Hemma igen efter 350 mil och en härlig spontan "hemester"-resa i Norrland.

**Yvonne
Bäckstedt**
Text och Foto

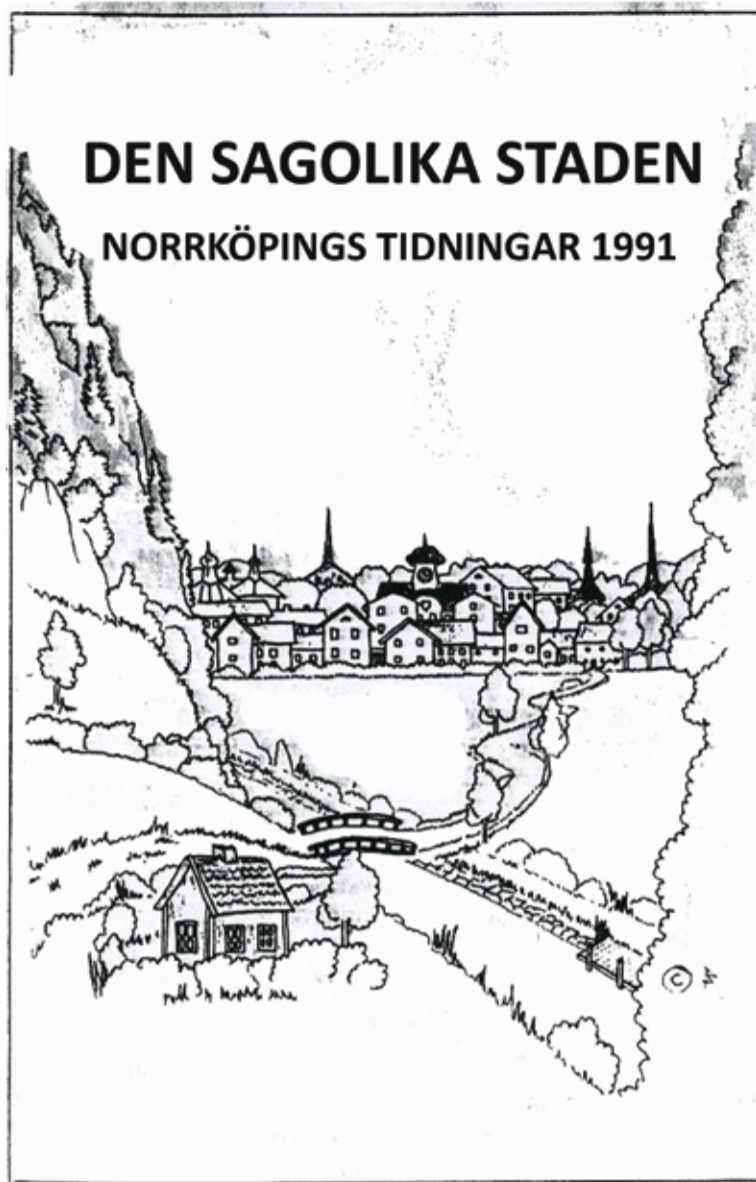

Illustration till bokförslag "Den sagolika staden".

En utspridd Söderköpings saga - del 1

"Det där huvudet skulle jag gärna titta in i!" sa Lennart, produktionsansvarig på Göta kanalbolag. Han sneglade mot mig från förarplatsen och fäste sen blicken på vägen igen: "Nej, förresten. Det vill jag inte!" Året var 2006. Vi hade varit på ledningsgrupp, där jag hade redovisat mina sanslösa idéer kring temaparken "Minikanalen och Professor Gullströms värld" vid Mariestad.

Konceptet byggde på mina sagor och barndomsminnen från Söderköping. Det hela började här hemma 16 år tidigare. Jag jobbade med miljöfrågan på 80-talet. Skönjde en möjlighet att koppla en sagovärld till miljöfrågor och turism. Kände att det var konstigt att använda Madicken som symbol för Söderköping. Varken hon eller författaren hade med staden att göra. Här fanns ju en underbar natur och mångfald som borde dra turister. Samtidigt hade jag gått och funderat över barndomen i Söderköping och St Anna, på sextioalet. Jag funderade på innehållsrika "give away" - böcker, som turistande barnfamiljer får med sig och kanske lockas till ett återbesök. Tema; "Söderköping den sagolika staden". Skulle man inte kunna samla folk som var med då och späna fram en berättelse för staden? Folkligt förankrat. Det var inte lätt. Jag uppvaktade också folk i maktens korridorer. Samma där. Gick också ut med en skiss i tidningen utan reaktioner. Jag la det hela på is.

Professorgänget bestod av klassiska sagokarakterer. De fanns också på riktigt. Vilda, självupplevda äventyr kring skolan, Storån och Göta kanal. På Ramunderberget och i skärgården. Gänget cyklade omkring och fångade ormar och insekter. Jag var "reseledare" och blev genom det befriad från mobbing. Vi fick ofta ta ansvar för de mindre, såsom sagans "Bettan, Saga och Lille Klas". Mindre populära uppdrag. Här fanns också lite äldre barn. Man fick se sig om ute på byn. Det hette att man var "fast för" den eller den. Då riskerade man att få stryk. I sagan representeras de av Pedrik och dom stora grabbarna. De kunde tvinga oss yngre att leka polis och tjuv kring kyrk-

parken. De gripna blev inlåsta i ett källarvalv på Prästgatan. Vi var också på spaning efter skurkar på Ramunder. Flera i gänget var också på kollo vid Solviken på Lagnö och där fortsatte de vilda, vetenskapliga expeditionerna, till fröknarnas förtvivlan. Begrepp som "plurra, raketost och puckstäng" var vardag. Farsan hjälpte oss att bygga en flotte vid Klarsjön och denna typ av farkost har sen återkommit i vuxenlivets sagoberättande. Ofta med symbolik, som i boken "De sju farornas väg". Här färdas ett gäng på en flod med "flotten som har allt". Målet är "Godhetens hav" (St Anna). Söderköpingsarkitekten Ola Croneman ägnade 20 år senare en del av sina sista år åt sagan och fick inspiration till några turistprojekt. Han fastnade för slussen "Den stängda dörren" och "Vasallens slott". Ola ritade in sagoslottet i en Ramunder-sluttning, ner mot Göta kanal. Ett välkomnande till "Den sagolika staden". Sagovärlden har hela sitt ursprung här, men lever idag i något av "exil" och är utspridd lite här och där.

Tankarna arbetade i ca tio år och sagokonceptet användes under tiden, till en del, på Naturvärnet på Hamra, tills jag lämnade Söderköping och arbetade med ett projekt i Linköping och träffade VD:n för Göta kanal, Claes Göran Österlund, som tyvärr inte lever längre. En stor, karismatisk och fantasifull man. Han hade just påbörjat ett arbete för att utveckla turismen kring kanalen. Bland annat grundlade han aktiviteterna med restaurangerna och säljställen i Söderköping. Vi diskuterade en del kring fiske och barnfamiljeaktiviteter. Sen gick det något år och jag såg honom på Östnytt. Han stod ombord på en båt, med tre herrar i kilt, som spelade säckpipa. De bar på ett stort ägg som de hävdade kom från mamma Nessie i Kaledonien. De döpte ägget med whiskey och sänkte det i Vättern. Jag ringde upp: "Ja, hej kanaldirektörn, detta är professorn. Jag har synpunkter på det här med ägget. "Jaha! Herr professorn är väl tveksam till det här med införande av främmande arter." "Det bryr jag mig inte om. Men att slösa fin whiskey på det där sättet..." "Då förstår jag var vi har varandra. Jag återkommer, så ska professorn få kolla upp vad som händer med ägget."

Så kom lilla Baby-Nessie till. Tre små böcker om Göta

och Dalslands kanaler. De sagolika diskussionerna fortsatte. Vi hade bjudit in två tjänstemän från Dalslands kommunalförbund och öppna vägen för Baby-Nessie i Dalslands kanal också. Tema; "Baby-Nessie - andra sommaren". Dalslänningarna var inte helt vana vid att diskutera sjöodjur på sammanträde och jag försökte tona ner det hela, genom att säga: "Nessie verkar bli lite för verklig. Hon är ju bara en konstruktion." Kanalchefen vände sig mot mig, med barsk min: "Så där får professorn aldrig mer säga!" Han hade rätt. Ska man skapa en lockande attraktion, så måste den vara helljärtad. Jag lärde mig mycket av den mannen. När jag eftersnackade med dalslänningarna på parkeringen, sa en av dem: "Detta är ju fantastiskt. När verkligheten inte räcker till, kan man ju alltid rätta till den lite grand."

Idéerna inspirerade fler och när vi hade vänortsbesök från Kaledonien, kom en sagolik önskan från gästerna: "Din lilla, gröna Nessie är så fin, men vi har ju redan mamma Nessie. Däremot finns inga älgar i Skottland, så vi vill plantera in en svensk. Vi har ett krav. Den ska vara grön."

Det tog en bra stund för mig att inse att det var en beställning av en logo. Jag hade fastnat i sagovärlden. I detta nu jobbar vi med sagovärlden i "Framtidens digitala lekplats" (ecorado.se) i Linköping. Den är så innehållsrik att det skulle bli en skopa 60-tal med raketost och puckstäng över till Söderköping. Då vore cirkeln från 1991 sluten för min del. Sen dess har nog lilla Baby-Nessie passerat slussen i vår lilla stad ett antal gånger.

Roland Arvidsson

Välkommen till...

ÖSTERGÖTLANDS ROLIGASTE JULBORD

- STORA JULKAMPEN
- JULUTMANINGEN
- JULAKTIVITETEN
- FAMILJESÖNDAG
- ENDAST JULBORD

BOKA PÅ WWW.EVENTCENTER.SE

EVENT CENTER
KNOCK 'EM DOWN

m

MIRUM GALLERIA
NORRKÖPING

FÖRETAGSPRESENTATION - ANNONS

Företagsnamn: Agetomta Gård

Ort: Norrköping

Drivs av: Familjen Danielsson, Pappa Lars, sonen Fredrik & döttrarna Kristin & Cecilia, i butiken jobbar även våran Faster Maria.

Bransch: Gårdsbutik/Café

Tjänster/utbud: Vi säljer hjortkött från eget hägn, vildsvinskött från de Östgötska skogarna, korvar gjorda på vilt från egen tillverkning, lammkött från egna lamm... och mycket mer! Allt är producerat i vårt livmedelsgodkända slakteri. Vi erbjuder även catering till t.ex bröllop & fester.

Vad fick er att starta företaget: Drömmar är till för att förverkligas, när min pappa Lars byggde hjorthägnen 2017 så var nästa steg att förädla köttet, vi byggde därför ett livmedelsgodkänt slakteri som stod färdigt hösten -19, & vi bestämde oss för att starta upp Agetomta Gård. Vi vill att folk ska kunna komma till oss & få ett helhetskoncept. Från att ha sett hjortarna beta i hägnen, kunna köpa med sig en köttbit hem & veta att allt har gått tillväga på bästa möjliga sätt!

Tidigare erfarenheter: Jakten & vilthantering har varit min pappas största intresse sen han var liten så den biten är vi väldigt bekanta med. Min bror Fredrik har flera års erfarenhet inom restaurangbranschen så när vi så småningom öppnar restaurangen är det han som kommer ha koll på den delen.

Framtidsplaner: Vi tror på framtiden, vi hoppas kunna öppna restaurangen med mat lagad på vilt. Vi vill se en ännu större efterfrågan på vilt, att våra kunder får upp ögonen för vårt fantastiska kött. Vi har sett en stor efterfrågan på lamm & vi tycker det är så kul att fler vågar prova!

Läs mer och kontakta oss på: Besöksadress: www.agetomtagard.com Stora Agetomta 1, Norrköping

AGETOMTA GÅRD
RESTAURANG & GÅRDSBUTIK

Föreningen Guldkant i Söderköping vill bidra till bättre livskvalitet för äldre och ensamma människor i kommunen genom bl.a.

- Sommarfest och julfest
- Besök på äldreboenden med underhållning och fika
- Fotbad samt fot- och handmassage
- Mopedturer med cafébesök
- Båtutflykt i skärgården
- Åktur med veteranbil
- Gårdsfester med grillning

Ge gärna ett bidrag!

Föreningen består av ideellt arbetande medlemmar.

Telefon 0121-10296
Bankgiro 5269-3330
Swish 123 626 52 35

Guldkant
i Söderköping

Ska du sälja villan eller fritidshuset?

Funderar du på att flytta närmaste året? Starta med oss genom att fotografera bostaden medan det fortfarande är grönt ute. Just nu hjälper vi dig med fotografering och en muntlig värdering kostnadsfritt. Erbjudandet gäller till den 25 oktober. Välkommen att kontakta oss!

Kullborg, Söderköping

Villan för familjen eller paret
Enplansvilla på populära Kullborg. 130 resp. 33 kvm bo- och biyta. 5 rok, varav 3-4 sovrum. Välskött interiör och exteriör. Isolerat garage. Stor altan i s/v läge. Bergvärme. Braskamin. Uppväxt trädgårdstomt.

Utgångspris: 3 190 000 kr
Adress: Hasselgatan 29
Visning: Sönd 11 och månd 12 okt enl ö.k.
EP: Beställd

Serander

Storgatan 2 - 0121-219 20 - www.serander.se

Fastighetsförmedling

”Överallt är de instängda, badrummet, garderoben, kylskåpet, källaren, toaletten. Så fort en dörr öppnas hör man, lilla kissen sitter du här? Enligt Tyras och min mening kan de gott sitta kvar där de är...”

Sune och katterna

Hej och Hallå Gott folk. Lilla Sune är här igen!!

Tack till alla er som frågat efter mig, det känns gott i ett litet hundhjärta.

Lyckades klämma ner Matte vid köksbordet och dattorn. Behöver ju hjälp med bokstäverna.

Vad har hänt här på Höganäs?

Massor, går inte att berätta allt, då skulle jag behöva hela tidningen, så jag tar bara lite här och lite där.

Tur jag redan är grå annars skulle jag snart vara gråhårig. Om någon undrar kan jag meddela att båda mina människor är gråhåriga, riktigt silvergrå, vad det nu kan bero på? Inte mig i alla fall, jag orsakar aldrig några bekymmer, och skulle det ändå hända är de riktigt små, typ en bacill.

Jag tar tag i det sorgliga först, hemskt sorgliga.

Gammelhunden Lisa har vandrat vidare till hundhimlen, 17 år blev hon, det kallar jag gammal.

Hon har levt ett liv bland hästar, hundar, ungar, katter höns och ankor.

Undrar om hon någonsin haft koppel på sig, där kan vi prata om ett fritt liv. Egna utflykter har hon gjort både nu och då, för några år sedan försvann hon.

Dag ett var hon på rymmen, alla undrade om någon sett Lisa? Nej, spårlost borta.

Morgonen dag två började de fundera på om hon var död, hon var ju lastgammal redan då. På kvällen var hon nog stendöd. Tredje dagens morgon ännu dödare i våra tankar.

Usch att det skulle sluta så, alla var ledsna. Men framåt kvällskvisten återupptod hon, skitig och trött, men vid fullt liv.

Cool var hon och hade koll på allt som rörde sig. Om det inte rörde sig som hon ville, blev det ett herrans liv, både på henne och människorna som skrek att hon skulle hålla tyst.

Minns när Lisa och jag rymde. Var efterlysta hos polisen? Då var Matte inte glad. Det var efter den rymningen jag blev skjutsad till Veterinärskan och hon snodde mina kulor, detta trots att Husse bad för mig.

Matte är så drastisk ibland.

Räven har gjort några lovar över gården, inte kul men han skall väl ha mat han också.

Lillhunden Vilja, det bruna nystanet har blivit stor, lärt sig några läxor också. T.ex. att det är helt värdelöst att trassla in sig i eltråden. Det var så otäckt så hon rymde ner till oss i hopp om att få lite tröst och skydd mot livets otyg.

Lilla Vilja, skällde jag då, värre saker har hänt.

För övrigt ganska lugnt här, det har bara varit en liten punktering på ”röda faran”. Kia:n som går i vått o torrt, men nu satt det en skruv i däck, helt fel ställe, funkar inte alls.

Vi skulle undsätta Lillmatte som fått något vajsing på moppen och ringde hem med höga klagorop.

Lugna dig vi kommer. Iväg med oss, jag i framsätet med en oljeflaska mellan benen.

Kommer väl bara upp för backen så börjar bilen gå på tvären, hur kör du människa undrade jag?

Det undrade nog hon också. Ut med henne sedan kom orden jag inte skall nämna här.

Jösses vilken harrang, kvällen före midsommarafton, jäntan på moppen på väg till jobbet, det var bråttom.

På framrutan står ett magiskt telefonnummer, slår man det kommer det en röd jättebil från stan och fixar. Fick vänta några timmar men vi satt ju inte i sjön så det gjorde inte så mycket.

Jäntan satt inte i sjön, men väl i diket och väntade på oljan, vi fick skjuts dit av en vänlig själ, i med oljan, igång

med moppen och sedan jäklar i diket, ni skulle varit med.

Hur hon bar sig åt vet jag inte, men i diket hamnade hon, moppen stegrade sig, sparkade den kanske bakut i glädjen över ny olja?

Jag vet att man inte får svära, men skall något berättas så skall det väl vara på riktigt?

Helvetes jävlar, hojtade Jäntan, slet upp moppen på vägen och for iväg.

Matte ruskade på huvudet och jag höll för både ögon och öron, hur skall detta sluta?

Likadant gjorde jag när Jäntan med moppen försökte plöja Rubens åker. Kan bara meddela att det inte var någon bra ide. Han gör det mycket bättre själv.

När jag nu är inne på sådant man förflyttar sig i måste jag berätta, att ibland är det en jäkla tur att jag inte alltid får åka med på Mattes utflykter. För några dagar sedan var hon iväg på nåt, fattade inte riktigt, beror kanske på min lilla ärthjärna (Husse säger att den är så liten). Axel von Fersen, levde inte han för flera hundra år sedan?

Det var i alla fall något på Löfstad slott, tillbaka till bilen, någon galenpanna hade krossat en ruta, miljoner glasbitar rakt in över vår världs bästa hundbur.

Tänk om jag suttit där då, det hade garanterat slutat hos Veterinärskan med hjärtsnörp.

På tal om Veterinärskan, var hos henne för ett tag sedan, fick så himla ont i tassen, gick på tre ben och var ämblig.

Värre saker har hänt fick jag höra, men det hjälpte inte. Det gjorde jätteont.

Förstår ni vad det resulterade i?

Blev av med lite blod, i utbyte fick jag äckliga gula piller. Jäkla dåligt byte.

Sommaren har förutom det där idiotiska viruset varit ungefär som vanligt. Några repor till Gotland, tittat till ”de gamla”. Småturet hit och dit.

Mina människor har hållit sig i skinnet, inga katastrofer eller andra konstigheter.

Dock har det varit KATTASTROF här. Det måste vara den här sommarens händelse.

Frasse och håll i er nu, Rambostintan, hur i hela friden kan man komma på ett sådant namn?

Att vi överlevt Tyra och jag, att vi har våra förstånd i behåll?

Vad som hänt, jo det skall jag berätta.

Jäntan började yra om att hon ville ha en kattunge.

Bra ide tyckte Matte.

Husse gör något, skällde jag!!! Det gjorde han, han höll med kvinnorna i huset.

Har de gått och blivit helt galna? Har de fått viruset, något måste vara fel, ut och in, upp och ner.

In med oss alla i bilen, iväg till Sänkaldens gård, det var där de små liven fanns.

En kattunge slutade med två!!!!

En svart och en randig, de hängde i stuprören där, det sa väl ungefär allt om hur framtiden skulle bli?

Fattar ni??

Tyra och jag la in protester, men vad hjälpte det? En lördag i maj hämtades odjuren hem.

För odjur är precis vad de är. Hänger de inte i öronen på en, så hänger de i svansen. Går man ner för trappan smyger de och anfäller snett underifrån.

Åtta små kissungetassar på övervåningen låter som ett gäng dinosaurier med klumpföt.

Åter upp hundmaten gör de, och som ren hämnd åter i upp kattmaten. Undrar vad Veterinärskan säger om det? Dött har vi i alla fall inte, och väldigt väldigt gott är det, så det bytet kan jag leva med.

Inte en grej står där det stått från början, blommorna

slokar som ledsna tulpaner. Det finns ingen jord kvar i krukorna, nu är det inte bara Rubens åker som ger lera mellan tårna, ta en sväng över köksgolvet så blir det samma effekt.

Gardinernas liv är över. Ser ut som om de varit med sedan Hedenhös tideräkning.

Överallt är de instängda, badrummet, garderoben, kylskåpet, källaren, toaletten. Så fort en dörr öppnas hör man, lilla kissen sitter du här?

Enligt Tyras och min mening kan de gott sitta kvar där de är.

Som nyinflyttade var deras stora nöje att kaka mördarsniglar. Inte för att vi har så många här, men de som fanns skulle utrotas genom att ätas upp.

Idiotisk idé, precis som allt annat de företar sig. Har ni käkat mördarsniglar någon gång?

Gör inte det!

När jag studerat hela projektet kan det endast konstateras att det är helt idiotiskt.

Tugga på dem och de blir som ett gammalt vältuggat tuggummi som fastnat mellan tårna. Går inte att få bort. Då kom de springande och ville ha hjälp, hela munnen, nosen och halva kattskräppet var inklemt med snigelslime, eller vad det nu var. Fick torkas och dras bort. Även saxen kom fram.

Äckligt om ni frågar mig.

Skall man tycka synd om dem eller? Att inte ha bättre begrip.

Så blir det sovdags, normalt en trevlig och mysig stund på dygnet, kel och gos.

Nu.

Formel 14, vilket innebär femtioelva varv i sovrumbet, full gas med kraftiga mellanlandningar i sängen där Tyra bäddat ner sig ordentligt. Hon blir vansinnig, ryter och morrar. Vad händer då?

De tar en paus och slår på henne där hon ligger under täcket, använder framtassarna som trumpinnar. Vilket får till följd att hon ryter ännu värre.

Jag tar skydd vid Mattes fötter, håller för ögon och öron enklaste vägen att inte låtsas om härket.

Skällde på dom en dag och sa, vänta ni, det här kommer att straffa sig, var så säker.

Vem hade rätt?

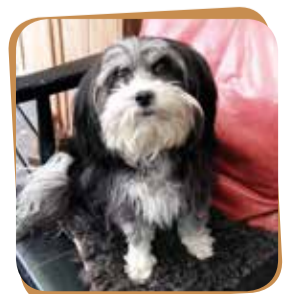
En dag packade Matte ihop dem, det bar iväg till Veterinärskan. Så nu är de utan kulor och annat som gör att det kan bli flera. Tack alla högre makter, det räcker så bra som det är.

Hur det nu än är måste jag i alla fall krypa till korset och erkänna att om någon skulle kröka ett hår på deras huvud skulle jag försvara dem med mitt liv, de är ju trots allt ganska goa, i alla fall när de sover.

Gott folk, plocka undan sommarsakerna, ta fram snöskyffel, med de tider som är nu vet man aldrig när det smäller till. Akta er för virus och baciller.

Lev väl, var rädda om varandra och ring någon som sitter ensam.

Hunden Sune

”När jag gick i folkskolan bröt en pojke ett ben när vi åkte skidor. Vi försökte inte spjåla eller spjålka, som jag skulle vilja säga. Troligtvis blev vi alla så nervösa att vi inte kom på var det fanns rivjärn eller cigarrlådor och inte heller ville någon offra sina benkläder. Men jag kommer ihåg att vi bar vår kamrat på en dörr som magistern gick och hämtade. Inte vet jag om den stod i ett förråd eller om han helt enkelt lyfte av dörren till klassrummet...”

Bättre brödlös än rädlös

När jag skrev den här rubriken var jag inställd på att berätta om andra saker och händelser, men så poppade det upp ett speciellt minne som handlar om att bli brödlös och kanske i viss mån drabbas av rädlöshet.

Jag jobbade här i Söderköping och vi skulle ha ett kvällsmöte. Jag tänkte att det var nog bra om jag åt en bit bröd innan. Vi hade skivat formbröd i frysen och vi hade mikrovågsugn, vilket var en ganska ny maskin för mig. Jag bestämde mig för att ta en promenad medan brödet tinade. Det gjorde ju inget om jag var ute mer än de tre minuter jag ställde timern på. Full effekt. Jag strosade runt och mädde bra, men när jag kom tillbaka möttes jag av en arbetskamrat som såg skräckslagen ut.

”Det måste brinna här i huset”, sa han, ”det luktar rök. Intensiv brandrök.”

”Kan det vara min brödbit?” sa jag.

Jag kommer inte ihåg hur han såg ut då. Men vi skyndade oss in. Det var min f.d. brödskena som förorsakade lukten. Nu var den en svart klump. Det hände fler liknande incidenter, men då var jag i närheten, inte ute på promenad.

När jag slutade min anställning gav mina arbetskamrater mig ett intyg på att jag är dystekniker, vilket jag ofta hänvisar till. Det är rätt bra att skylla på. Men nu tänker jag att det kan gå över, det här dystekniska alltså. Jag kommer att ge er exempel på varför jag tänker så. Men först något annat.

Att läsa om sjukdomar i läkarböcker kan vara vanskligt. Det är lätt att man får för sig att man har dussintals olika krämpor. Men för ett tag sedan läste jag ett loppisfynd, en läkarbok från 1933, del B. Jag blev ganska trött på alla sidor om bennikemask och benröta, men benbrott var riktigt intressant. Läkare Berg ger många tips på hur man kan göra om någon råkar bryta sig. Här ska ni få exempel på att det är viktigt att inte vara rädlös. Så här skriver han:

Ett nödförband består av spjålor eller skenor. Till spjålor kan man använda en mängd olika föremål, beroende på var benbrottet inträffat, såsom bräden, spånor, cigarrlådor, läkten, träribbor, blomkäppar, alnmått, papp (böcker, tidningar, hattaskar), filt, gamla hattar, mattor, korgar, brickor. Vidare slevar, pannkaksspadar, eldtänger,

eldgafflar, rivjärn, spatserkäppar, parasoller, trädgrenar, staketribbor osv.

Till fixering av spjalorna användes upprullade bindor, dukar, häftplåster, näsdukar, halsdukar, servetter, borddukar, lakan, rep, hängslen, sönderklippta skjortor, benkläder, gevärsremmar, stigbygelremmar.

Visst blir man andfädd av alla de här förslagen? Jag orkade inte skriva alla, fast kreativa är de sannerligen.

När jag gick i folkskolan bröt en pojke ett ben när vi åkte skidor. Vi försökte inte spjåla eller spjålka, som jag skulle vilja säga. Troligtvis blev vi alla så nervösa att vi inte kom på var det fanns rivjärn eller cigarrlådor och inte heller ville någon offra sina benkläder. Men jag kommer ihåg att vi bar vår kamrat på en dörr som magistern gick och hämtade. Inte vet jag om den stod i ett förråd eller om han helt enkelt lyfte av dörren till klassrummet.

En dörr rekommenderar doktor Berg, liksom stege eller fönsterlucka. Sen säger han: Bärarna får ej gå i takt. Varför det, undrar jag, men jag får fortsätta att undra, för förklaringen finns ”se under Olycksfall” och min bok har ju bara ord på B och ett på C, citron. Det var nog ingen risk att vi gick i takt. Jag har i alla fall aldrig klarat av det ...

Så var det ju det här med det dystekniska. I sommar har jag lärt mig använda stjärnskruvmejsel, men så har jag också praktiserat ”Bättre brödlös än rädlös”. Hemma brukade vi dunka till på radion, om den inte ville fungera som vi ville, så jag slog på gräsklipparen, när den inte startade. Jag slog på solcellslampor som inte lyste. Det hjälpte inte. Då rörde jag lite lätt på sladdar eller vad det nu var jag petade på. Och se, gräsklipparen startade och lamporna lyste! Bättre brödlös än rädlös, alltså.

Nu funderar jag på om jag är f.d. dystekniker eller lätt dystekniker, eller vad det nu kan heta.

Marianne Wik

Annonsera med oss och nå alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet. Upplagan är 22 000 exemplar.

Tidningen finns även på ställ i Norrköping

Välkommen att kontakta oss för mer information och annonsbokning på telefon: 0121- 421 35 eller mejla till: annons@soderkopingsposten.se

Söderköpings-Posten

Hösterbjudande

Handla för 200 kr och du får köpa Morberg lagar husmanskost för 100 kr (ord. pris 199 kr)

Om du handlar för 1000 kr får du den på köpet!

Gäller så länge lagret räcker!

Varmt välkomna hälsar Anders och Louise

info@soderkopingsbokhandel.se eller ring 0121/100 98 Storgatan Söderköping

På Fri Fot

Dipl. Med. Foterapeut & Dipl. Nageltherapeut

CHRISTINA FORSMAN NILSSON

Rådhusorget 3, 614 34 Söderköping
0121-26 00 60 • 070-482 62 15
kicki-forsman@telia.com • www.påfritot.se

Ett av Sveriges STÖRSTA sortiment till ett av marknadens BÄSTA priser

Nya luckor eller ett helt nytt kök **Köksdesign** Norrköping

Välkommen att boka ett kostnadsfritt hembesök 011-33 11 30

Öppettider tisdag och fredag 14-18, lördag 10-14
Tel 011-331130 Mobil: 072-350 32 25
fredrik@koksdesign-norrkoping.se www.koksdesign-norrkoping.se

FÖRSÄLJNING MONTERING RENOVERING

SPISCENTER

BASTU OCH BRASKAMINER

011 149040

JÄRNGATAN 21, NORRKÖPING SPISCENTER.COM

Välkommen till oss på tandläkarpraktiken centralt belägen vid Göta kanal!

Friska Tänder SÖDERKÖPING

Breda gränd 3 Söderköping
www.friskatander.com
0121-12727

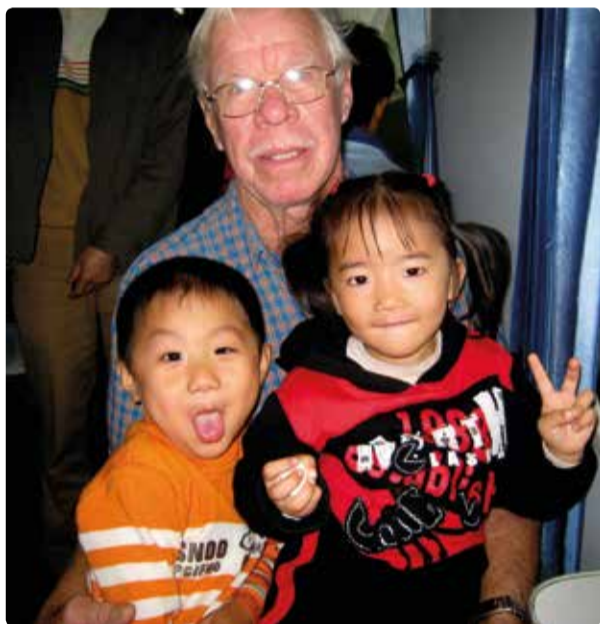
Tack för att du stöttar våra företag och väljer att handla lokalt!

Söderköpings-Posten
Jag gillar att handla lokalt

Från Söderköping till Singapore - *landvägen*

Mekongfloden.

Lekfarbrorn Rolf på tåg i Kina.

Del 2

Efter att i förra numret ha rest genom fyra länder och tagit mig, tillsammans med min fru Kerstin och vår gode vän Rolf, de 950 mil till Beijing, är det nu dags att fortsätta resan söderut i Kina. När tåget avgår från stationen, West railway station, spelas det pampig musik i högtalarna, måhända Kinas nationalsång - "De frivilligas marsch". I alla fall står all personal, både på stationen och i vagnarna, i stram givakt! Det känns onekligen lite pampigt även om ingen av oss är lagd åt det ceremoniella hållet.

Resan söderut, ner till provinsen med det förföriska namnet "Söder om molnen" (Yunnan), är 275 mil lång - en sträcka motsvarande, Stockholm - Barcelona. Den får betraktas som en transportsträcka. Inget särskilt inträffar utöver att vår vän Rolf har utsetts till lekfarbror av tågets kinesiska 4-5 åringar.

I provinshuvudstaden Kunming möts vi av ett underbart klimat, och det är inte för inte som den kallas "Den eviga vårens stad", vilket höjden på ca 2000 meter säkert bidrar till. Kineserna älskar parker och i den största

Mahjong, Kunming.

"Green lake park" kan man på morgonen se lokalbefolkningen starta dagen med Qigong, enskilt eller i grupp. På helgerna är det sedan full aktivitet med musik och allmän dans, drakflygning eller stillsammare mahjongspel, allt medan någon lokal operaförmåga brister ut i sång. Provsen innefattar också flera minoritetsgrupper som ofta ses uppträda med sina traditionella danser.

Gränsande mot Tibet ligger staden Lijiang, eller "Kinas Venedig" som den också kallas. I ett otal små kanaler porlar vatten här fram bland gränder och prång från Himalayas bergsmassiv. Det blev en liten avstickare på ca 30 mil med buss, men det var besöket väl värt. Under nittioalet var staden utsatt för två massiva jordbävningar med 7,0 på richterskalan. Större delen av den moderna bebyggelsen rasade ihop som korthus, medan den äldre delen av stan med hundraåriga små trähus höll sig tämligen intakt. En stor del av befolkningen utgörs av minoritetsgruppen Nashi, där kvinnorna har en dominerande ställning. Ett mindre trevligt inslag utgör de mot gatan öppna hundslakterierna, kantade av burar med hundar som väntar på sitt öde.

Qigong.

Vi skall nu dra oss vidare söderut mot gränsen till Laos. Något tåg finns inte längre att tillgå, däremot liggbussar som är ett utmärkt alternativ. När jag tio år tidigare åkte liggbuss i Kina fick jag trängas med kineser på korta små träbritsar. Denna gång är de uppgraderade till bekväma, mjuka våningsängar med lakan och kuddar. Efter en skön natt, om än lite skumpig, kommer vi så fram till staden Jinghong i sydligaste delen av Kina. Härifrån tar vi oss den korta sträckan till Laos. Visum är numera inga större problem då de mot 20 US dollar går att köpa vid gränsen.

Färden tar oss nu på vindlande vägar över vackra, vidsträckt bergsområden i norra Laos. Dessvärre fördunklas skönheten ibland av fula sår i regnskogen, ett resultat av pågående avverkning. Vi passerar enkla små byar där barnen blir till sig av förtjusning när bussen stannar och vi kliver av för att sträcka på benen. Det har börjat bli varmare i luften nu så vid ett tillfälle tar jag av mig vinterjackan och skickar ut den genom bussens fönster. Visserligen storlek XXL, så upphittaren fick nog en del att fundera över, men som täcke under kyliga nätter kommer den säkert till pass.

Pha That Luang.

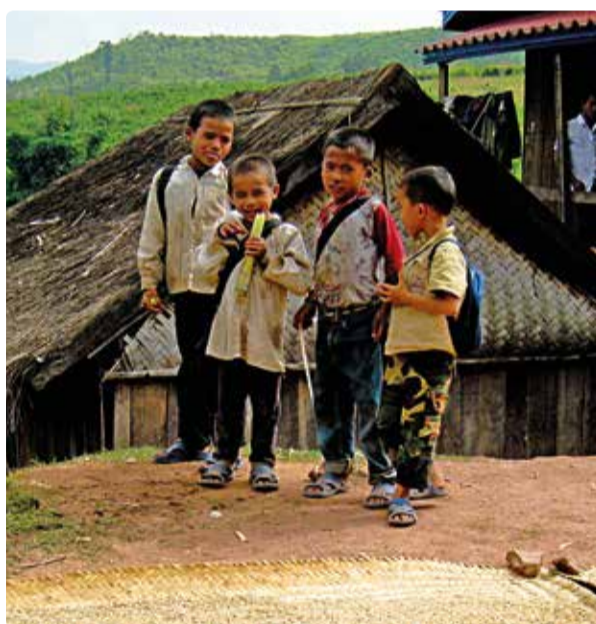

Lijiang.

Så småningom når vi Luang Prabang som i det gamla riket Lan Xang var konungastad i perioder från 1300-talet och framåt. Det är en lugn och harmonisk stad, kanske en av de lugnare i Sydostasien. Efter en natt här måste vi dock vidare, men under den fortsatta bussresan lämnar besöket en bitter eftersmak. Det visar sig att jag glömt mina nyinköpta sandaler på hotellet och nu reser vidare söderut i vinterskor. Ja, herregud.

På resan ner mot Vientiane, Laos huvudstad, gör vi ytterligare ett stopp i Vang Viang. Det visar sig vara ett populärt ställe för ungdomar som skall testa "tubing" - åka medströms på Mekongfloden med bilslangar. Ibland är det lätt att känna sig lite extra överårig.

Laos är ett av Asiens fattigaste länder - inland, utan gräns mot havet. Men med bistånd har man ändå fått till ett hyggligt vägnät och vi når Vientiane utan större problem. Staden påminner mer om en stillsam landsortsidyll än en normalt bullrande huvudstad. Den innehåller en del sevärdheter och den mest imponerande är den magnifika heliga stupan "Pha That Luang" som delvis är täckt med bladguld. En annan märklig attraktion, men hiskligt ful, är deras triumfbåge "Patu Xay". Under Vietnamkri-

Skolbarn i Laos.

get försåg USA den laotiska regeringen med cement och medel till att bygga ett flygfält avsett för det amerikanska flygvapnet. Men Laos, ett land i franska Indokina, ville inte vara sämre än sina forna kolonialherrar. Istället för flygfält byggde man en triumfbåge, liknande den i Paris. I folkmun går monumentet därför under namnet "the vertical runway".

Nere vid Mekongfloden avslutar vi vårt besök i Laos och summerar våra intryck. På en restaurang dricker vi den inhemska ölen "Lao" och som den brödälskare jag är tar jag in min favoriträtt - fransk baguette, en positiv kvarleva från forna tider. Det är en underbar kväll, nästan magisk, när solens sista strålar glimrar i floden och kastar sken över Thailand på andra sidan. På några minuter är det över innan den sammetslena tropiska natten omsluter oss.

I morgon skall vi åter åka tåg. Efter att ha tagit oss över Mekongfloden via "Friendship bridge" kommer resan nu att gå med nattåg från den thailändska staden Nong khai till Thailands huvudstad - metropolen Bangkok. Bussar i all ära, men att resa med tåg är oslagbart, i synnerhet

Byaffär i Laos.

nattåg, och särskilt nattåg i Thailand. Vagnarna är enkla; på dagtid en vanlig vagn med sittplatser som på kvällen vecklas ut till liggplatser. Tågvärdar går runt och bäddar med lakan och filter och drar för draperier till varje bädd. Detta sker medan vi dröjer oss kvar i restaurangvagnen med en god thailändsk öl, Chang eller Singha. Tåget ryster och gungar fram och tillbaka på den åldriga rälsen. Och det är just detta som gör nattåg i Thailand så trevliga att resa med, att bli vaggad till sömns. Därför får det gärna dröja ett tag till innan man inför snabbtåg med ny rälsdragning. Vi somnar förväntansfulla inför ankomsten till Bangkok, men mer om detta i nästa nummer.

Boy Svedberg
Text och Foto

”När krisen kommer så måste vi hitta på saker för att överleva. Det är ju klart att jag och alla andra hade önskat att vi sluppit detta. Men nu är det inte så och då får vi leva med det och göra det bästa av situationen, eller hur?”

Försök att göra det bästa av situationen

Nu har det gått ett halvår sedan den ödesdigra dagen när en viss epidemiolog gick ut i media och berättade att Sverige befann sig i ett skarpt läge. Mycket vatten har runnit under broarna sedan dess. Många tragiska livsöden samt personliga förändringar har vi fått bevittna. Världen fick en rejäl kallsup och höll andan bra länge. Och andningen är ännu inte regelbunden och stabil.

I min egen lilla sfär så blev det en nedgång på mitt arbete och företag. Kunder bokade av i en rask takt och jag kommer ihåg att jag satt i min soffa och kände nästan att syndafloren var nära. Då var det lätt att trösta sig med alla möjligt som godis och kladdkaka. Jag tror jag bakade tre stycken på ett par veckor, vilket aldrig händer annars. Dessa extra kilon får man skörda nu. Vilket ändå känns oviktigt i sammanhanget.

Men hur det nu var med skräck och oro så har saker och ting rullat på. Personligen har jag lärt känna många personer och knutit nya kontakter genom att jag tog ett arbete inom sjukvården, vilket känns roligt även om det stundtals har varit enormt stressigt. Tiden har liksom inte räckt till för allting. Eget företag samt nytt jobb. Men som sagt, det har gått bra. I sådana här lägen får man hitta på saker och bli sin egen lyckas smed. Vad gör man inte för att rädda situationen och kunderna har varit väldigt förstående.

Under denna period har jag talat med andra företagare i stan. En kvinna var jätteorolig över hur det skulle gå i sommar. Fullt med snygga kläder i sin butik som bara väntade på sin ägare. Jag tröstade henne och sa ”lugn kunderna kommer. Svenskarna kan ju inte åka utomlands så vänta och se”. Och mycket riktigt så har det varit en bra försäljning för henne när turisterna kom.

Och det kan vi ju alla hålla med om. Vilken rusning till Söderköping. Gator och torg har varit knökat med turister. Rena rama invasionen av semesterörstande turister. Fullt och trångt för många men bra för alla näringsidkare.

Är det så att en ny trend har skapats? Vill vi semestra i vårt eget avlånga land numera? Det har jag en stark känsla av. Det finns ju hur mycket som helst att uppleva: fjällvandringar och kajakturer, husbilssemester, övernattnings i stugor, pensionat i småorter och lyxiga SPA hotell lite varstans. Listan är lång över vad vi kan hitta på i Sveriges avlånga land.

Med denna reflektion kan vi ju se att trots katastrof och tragedi för många så har vissa andra haft uppgång och faktiskt kunnat anställa någon ny medarbetare. Märkligt, eller hur? Men det är väl så det är. När krisen kommer så måste vi hitta på saker för att överleva. Det är ju klart att jag och alla andra hade önskat att vi sluppit detta. Men nu är det inte så och då får vi leva med det och göra det bästa av situationen, eller hur?

I en tankegång kan jag känna och fundera över vad det var vi skulle lära oss genom detta skeende. Kan vi ta allt för givet? Vad ska den enskilde hitta på när krisen kommer? Är det bra att låsa sig vid endast ett arbete och en kunskap? Mina egna svar till mig själv på dessa frågor är naturligtvis att flexibilitet är viktigt och att öka sin kunskap samt att vara ödmjuk inför livet.

Nu är vi på väg in i den mörka årstiden och det är jobbigt för många. Jag tänker inte ens på det utan jag försöker bara att göra så gott jag kan med allt runtomkring. oavsett snö, regn, kyla, värme eller solsken.

Det blir som det blir ändå.

Lev väl!

Christina Forsman Nilsson

Branschledande sedan 1994

Är du säker på vad du dricker?

Inte så konstigt om du är osäker. Vattnet från en egen brunn kan innehålla både det ena och det andra – en av fem brunnar i Sverige har till och med otjänligt vatten. Vår kostnadsfria vattenanalys ger svar på pH-värde, järnhalt, hårdhetsgrad m m och är ett första steg mot rent och friskt vatten.

Boka kostnadsfritt hembesök på 011-12 70 30 eller träffa oss i våra nya lokaler

Norrköping: Moa Martinssons Gata 2, 603 72 Norrköping

www.jms-vattenrening.se

Höstkonsert med Engdahl och Widerberg

I Vidarlokalen, Söderköping lördag den 10 oktober kl 14:00 & 17:00

Entré 180 kr inkl go´fika - Välkommen

William Samuelsson

Alice Borgren

Förköp av biljetter i Söderköpings bokhandel eller av rolandengdahl@hotmail.com, tel 0706-25 30 96

Swish 0706-39 06 04

50 personer per konsert
IOGT-NTO serverar fika i paus

GARNBUTIK

Gå på kurs Sticka, virka & krokning för nybörjare

Personlig hjälp boka tid!

Handarbetscafé onsdagar kl.18

Webbshop inom kort!

Sortiment Ullcentrum, Fonty, Plassard, Schoppel m.fl.

Kontakta oss!
www.tygsparven.se
info@tygsparven.se
073-87 86 092

”En textil besöksanledning i Söderköping med hållbar kunskap & kreativitet”

Hjälp!!!

Söderköpings Mynt

Vi är glada att så många får Söderköpingsmyntet i present & gåva. Mynten är Söderköpings unika lokala presentkort och du kan handla, äta och njuta hos våra medlemmar. Våra medlemmar hittar du på www.isoderkoping.se

Just nu ligger många mynt i byråldan i väntan att bli använda. Våra butiker, restauranger och salonger, m.fl. **behöver era mynt NU!** Stads kärnan behöver i sin tur få in dem så att vi kan **sälja dem igen och igen och igen....**

VÄRMER DU UPP DITT HUS EFFEKTIVT?

Välkommen att kontakta vår energi- och klimatrådgivare med frågor.

SÖDERKÖPING.SE

Per Sjöström
011-15 16 44

FAMILJERÄTT

Terese Landin är jurist och svarar gärna på dina frågor. Skicka ett mejl till redaktionen på info@soderkopingsposten.se.

Återkallelse av testamente

Ett testamente kan återkallas när som helst. Det gäller även för så kallade inbördes testamenten som två personer upprättat gemensamt. Hur ett testamente kan återkallas framgår av 10 kap. 5 § första stycket ärvdabalken.

Det kan ske genom upprättandet av ett nytt formriktigt testamente, genom att testamentet förstörs av testator eller om testator otvetydigt givit tillkänna att testamentet inte längre är uttryck för hans yttersta vilja. En återkallelse kan alltså ske helt formlost men förutsätter ändå en tydlig viljeyttring från testator som visar att testamentet inte längre ska gälla. Det säkraste är helt enkelt att man förstör testamentet, till exempel genom att bränna upp det eller riva sönder det.

Skulle bara en av makarna som undertecknat ett inbördes testamente ha återkallat testamentet avseende sin del och det väsentligt rubbat förutsättningarna för det ömsesidiga förordnandet har den som återkallat inte heller rätt att själv arva den andra.

Exempel: Anna och Bengt är gifta och har skrivit inbördes testamenten som säger att de ska arva varandra. Om Anna ändrar sitt testamente till att hela kvarlåtenskapen istället ska gå till Röda Korset kan man ju tänka sig att Bengt inte längre vill att allt efter honom ska tillfalla Anna (eftersom han inte får samma sak tillbaka). Anna kan givetvis ändra sitt testamente på det här sättet men Anna rubbar väsentligen förutsättningarna för Bengts testamente och är därför inte testamentstagare till Bengts kvarlåtenskap längre.

Terese Landin
Jurist

AFFÄRSJURIDIK

Isabelle Ekstedt är affärsjurist och svarar gärna på dina frågor. Skicka ett mejl till redaktionen på info@soderkopingsposten.se.

Har du koll på vad din hund gör i skogen?

Älgjakten närmar sig och med en pappa som är jägare kommer jag ihåg stämningen innan den där första måndagen. Matsäcken gjordes iordning, termoserna ställdes fram, väskan packades och tidigt nästa morgon var det dags. Det var krispigt, kanske lite dagg i gräset och en förväntansfull stämning.

Många jägare beger sig ut i skogen med sina hundar som förhoppningsvis ska bidra till en lyckad jakt – och när du har en hund med dig i skogen så har du också ett ansvar för vad hunden gör. I Sverige finns Lag om tillsyn över hundar och katter och där framgår att en skada som orsakas av en hund ska ersättas av dess ägare eller innehavare, även om ägaren/innehavaren inte vållat skadan. Det är alltså ett så kallat strikt skadeståndsansvar, vilket betyder att det inte krävs uppsåt eller oaktsamhet hos ägaren. Helt enkelt - har hunden orsakat en skada så är ägaren ersättningsskyldig. Det handlar vanligtvis om att hundägaren är ansvarig om hunden biter en annan människa eller ett djur – men det kan också röra sig om andra situationer. I ett rättsfall från 1983 i Skellefteå handlade det om en bil som krockat med en älg och sedan en mötande bil och där älgen i fråga följdes av en älghund. Bilägarna stämde hundägaren vid tingsrätten och yrkade på skadestånd för skadorna på bilen. Det som skulle utredas var då om hundens beteende orsakat att älgen sprungit ut på vägen och därmed krockat med bilen, vilket skulle leda till att ägaren blev skadeståndsskyldig. Det kan tyckas långsökt, men fallet kom att avgöras i Högsta domstolen efter oenighet i de tidigare instanserna, så det var en långt ifrån lättlost situation. Det framkom att hunden var tränad som s.k. ståndhund som inte ska driva älgen framför sig, utan få älgen att stanna kvar inom ett begränsat område. Det är dessutom inte ovanligt att älgar i sin förflyttning i markerna korsar trafikerade vägar där rörelsemönstret beror på ett flertal omständigheter. Det kunde således inte fastställas att älgens beteende påverkats endast av hunden, något som hade krävts för att ägaren skulle bli skadeståndsskyldig. Det kunde därmed inte anses finnas ett tydligt samband mellan hundens beteende och skadan och hundägaren blev därför inte skadeståndsskyldig.

Med detta sagt, ta det lugnt på vägarna framöver eftersom det springer runt både fler älgar och hundar än vad det vanligtvis gör. Och till er jägare får jag önska god jaktlycka!

Isabelle Ekstedt
Affärsjurist

Foto: www.pixabay.com

Tankar vid solnedgången

*Så stilla solen sig sänker i väster
Markerar mot Mem för "dan" sin sorti
Och ögat det ljusspel på näthinnan fäster
Ett minne så vackert som något kan bli*

*Vi njuter av denna välsignade gåva
I en blandning av längtan och tacksamhet
Av bygdens fagraste bildspel vi håva
För att stilla vår oro och nyfikenhet*

*I vik av östersjö där kusten tar vid
Ruinen sig reser som minne
Minner om livet från gången tid
Tillbakablicken frestar vårt sinne*

*De herrar som styrde från slottet på ön
Hur formade dom besluten
I onåd hos fogden blott be en bön
För i tvist med fogden var döden gjuten*

*Det smiddes i stugor och enkla tjäll
Mer än en gång att ge herrar på "nöten"
Och många gånger när det blev kväll
Försvann ilskan med rågmjölsgroten*

*Historiens vingslag kring gammal ort
Ger upphov till sanning och sägen
Förmodligen har det alltid så gjort
Som en händelse blott efter vägen*

*Blott fantasin kan sätta den gräns
För vad du ser på din vandringsfärd
Den bild som nu på näthinnan bränns
Uppskatta den just för vad den är värd*

Hans Fredriksson

Ratta in RadioWix på 97,9
Din lokala Radiokanal i
Valdemarsvik

Följ oss gärna på Facebook och Instagram för att ta del av ännu mer lokala nyheter och erbjudanden

Tack för att du läser
Söderköpings-Posten

Elisabeth och Thomas Lifberg.

Lifbergs Motor är ett företag med drivkraft

Thomas och Elisabeth "Bettan" Lifberg driver företaget från sitt hem i Styrstad. Thomas berättar:

- Verksamheten började med att jag skulle byta min egen motocrosscykel till en Kawasaki. Jag har alltid gillat att meka med motorcyklar och fick frågan om jag inte kunde börja sälja reservdelar åt dem, och det ville jag gärna. Jag började småskaligt i vårt garage 2012. Senare hörde Cub Cadet av sig, som bland annat säljer gräsklippare och ville att jag skulle sälja deras reservdelar och gräsklippare. Verksamheten växte successivt och i november 2018 påbörjades byggnationen av vår nuvarande lokal här på tomten som stod klar i maj 2019. Förutom nämnda reservdelar säljer vi UTV (fyrhjulingar) Kawaski mule, och motocross och Beta mopeder och endurocyklar samt tillbehör.

Motorcyklarna som säljs finns i alla prisklasser från budget till mer exklusiva modeller. En del säljs på kommission från kund.

Vi har märkt av en ökning av försäljningen under coronapandemin och den ökar hela tiden.

Bettan arbetade under flera år som lärare i Norrköping, men tog steget över till företaget 2019. Hennes huvudsakliga arbetsuppgifter består av fakturering och bokföring.

Thomas kör själv motocross och har gjort det sedan barnsben.

- Det har följt mig genom livet. Vi är engagerade i klubbarna som finns i närområdet och ordnar med läger och träningar för vuxna och barn.

Var finns era huvudsakliga kunder?

Det är ett ganska brett område eftersom vi inte är så många aktörer i närområdet. Det flesta kunderna finns här på Vikbolandet, Söderköping, Norrköping och i Nyköping.

Hjälper ni till om man har behov av att låna till sitt köp?

- Ja, vi har bra samarbete med Santander och Wasakredit. Förutom finansieringen så hjälper vi kunden med monteringen av exempelvis mularna och sedan kör vi ut dem till kunden.

Lifbergs Motor är den lilla butiken på landet. Eftersom företaget för Thomas del är ett fritidsarbete så har de nyligen valt att öppna webbshop som komplement till den lokala verksamheten.

- Jag arbetar till vardags på Lantmännen maskin med försäljning av lantbruksmaskiner. Det känns roligt och stimulerande att få arbeta med mitt stora fritidsintresse på min övriga tid.

Kundaktiviteter är en viktig del för företaget.

- Vi brukar genomföra flera event under året. Det är viktigt att våra kunder trivs, avslutar Thomas.

Daniel Serander
Text och Foto

"En skogs- eller jordbrukskund efterfrågar finansiering för sin gård, mark och skog. Men även till maskiner som traktorer och tröskor, dyra investeringar där vi kan hjälpa till. Säkerhet för lånen tas i maskinerna som visserligen slits, men som har höga andrahandsvärden.

Sen hjälper vi också med likviditetstillskott. Likviditeten varierar mycket och kortfristiga lån för EU-bidrag som dröjer förekommer."

Caroline utanför Handelsbanken vid Ågatan.

Handelsbanken satsar på jord- och skogsbruk

Sedan många år satsar Handelsbanken på kunder inom jord- och skogsbruk. Jag träffar chefen Caroline Bragner för Söderköpingskontoret på Ågatan. Caroline är ny kontorschef sedan juni 2019 och är tillsammans med Jennie Djerf på samma kontor, specialutbildad inom området. Banken har många internutbildningar för att fortbilda personalen, allt för att bättre förstå kundernas behov.

Caroline har själv vuxit upp på en gård utanför Örebro, men kom till Söderköping under gymnasietiden till Nyströmska gymnasiet turistakademi. Där träffade hon också sin blivande man Per. Nu bor paret med familj i Söderköping. Jag har ett drömjobb, säger Caroline. Jag får arbeta med det jag tycker om och dessutom bo i en så fantastisk stad med en helt underbar skärgård.

Vad innebär Handelsbankens satsning?

- Det första är att hjälpa våra nuvarande kunder med allt från banktjänster som uppstår i samband med ägande men också att attrahera nya kunder som redan äger skog- och jordbruk eller som ska köpa.

Var finns er marknad främst, jag vet att Handelsbanken arbetar med begreppet att vara lokala och att kunderna ska synas från "kyrktornet"

- Jaha skrattar Caroline, det stämmer, men vårt torn är ibland ganska högt. Från kyrktornet ser vi kunder inom Söderköpings kommun men sedan söderut. Nästa Handelsbankskontor söderut finns i Västervik, så det är väl någonstans däremellan området går.

Vad vi upplever som viktigast för en skogskund är långsiktighet och stabilitet, kundernas cykler är väldigt

långa. Här möter vi upp med bankens filosofi om att vara lokala, nära och att ha långsiktiga kundrelationer.

En skogs- eller jordbrukskund efterfrågar finansiering för sin gård, mark och skog. Men även till maskiner som traktorer och tröskor, dyra investeringar där vi kan hjälpa till. Säkerhet för lånen tas i maskinerna som visserligen slits, men som har höga andrahandsvärden.

Sen hjälper vi också med likviditetstillskott. Likviditeten varierar mycket och kortfristiga lån för EU-bidrag som dröjer förekommer.

Sen har vi riskhantering, priserna på spannmål och valutor som varierar och där hjälper vi till med s.k. terminssäkring.

Sen använder vi samarbetspartners i regionen som t.ex. är experter på värdering och speciell juridik som ibland kan vara aktuella vid generationsskiftet.

Banken har också agronomer, jägmästare och lantmätare anställda i den regionala banken. Alla har egna jord- eller skogsbruk vid sidan av sina anställningar, varför de är starkt förankrade i verkligheten.

Sedan har vi vår kundtidning "Tillväxt" och nyhetsbrev. Bra informationskällor för att hålla sig kontinuerligt informerad i aktuella ämnen.

Vi är aktiva på marknaden för att värva nya kunder. Vi är t.ex. nu på gång att arrangera kundträffar om pris-säkring av spannmål (riskhantering).

Vi avslutar med att fotografera Caroline. Jag föreslår ett foto utomhus framför banken på Ågatan. Vi går ut på Rådhusstorget utan ytterkläder, det är ju fortfarande sensommarvarmt.

Åke Serander
Text och Foto

HAUNTER JAKTSTÅLL
BEXLEY
FINNS I DAM & HERR

2.990:-

HAUNTER FRITIDSBYXA
VÄNNÄS

899:-

FINNS I BÅDE DAM & HERRMODELLER

DJURBERGS
JAKT • VAPEN • FISKE

Ågatan 4 SÖDERKÖPING Tel. 0121-120 20 www.djurbergs.se

Erik Hansson
Jägmästare
0738-142500
erik.hansson@ludvig.se

Caroline Lundén
Fastighetsmäklare
Västra Östergötland
0766-977184
caroline.lunden@ludvig.se

Roland Hultman
Fastighetsmäklare
Centrala Östergötland
0706-114908
roland.hultman@ludvig.se

Thomas Norden
Fastighetsmäklare
Östra Östergötland
0703-727144
Thomas.norden@ludvig.se

**Fastighetsmäklarna
som kan landet och
ser möjligheterna**

LRF Konsult har blivit Ludvig & Co. Vi fortsätter att förmedla och värdera skogs- och lantbruksfastigheter. Vi har stor erfarenhet och kunskap om de frågor som kan uppkomma vid köp eller försäljning av lantbruksfastigheter.

Välkommen att kontakta oss.
Läs mer om våra objekt till salu på ludvig.se

LUDVIG & CO

can-am

**BOKA DIN NYA
MASKIN REDAN NU**

ÖPPETTIDER

Måndag - Fredag
09.00 - 17.00
Lunchstängt för telefon
13.00 - 14.00

Lördag
10.00 - 14.00

Söndag
Stängt

Övriga tider enligt överenskommelse.
Verkstad: **Samma tider**. Helger **Stängt**

Välkommen!

Kontakta oss för mer information
så hjälper vi dig hitta rätt för just dig!

Vi tar dig till nästa nivå!

Virkesgatan 5, Söderköping - Tel. 0121 420 66
info@atv-fritid.se

©2020 Bombardier Recreational Products Inc (BRP). Med ensamrätt.
TM, ® och BRP-logotypen är registrerade varumärken tillhörande BRP eller dess dotterbolag.

atvfritid
atv_fritid

A BRP BRAND

Thomas Nordén och hunden Sigge på skogs promenad.

Ludvig & Co är konsulter inom jord- och skogsbruk

Stadsbarn som jag är har jag många frågor om jord- och skogsbruk. Jag träffar Thomas Nordén som är mäklare på Ludvig & Co, Norrköping (före detta LRF).

Hur skedde övergången från LRF till Ludvig & Co? Är det ett namnbyte eller uppköp?

- Det rör sig om ett uppköp till 75% av riskkapitalbolaget Altor, som även gått in i till exempel Vingresor och XXL (handelsföretag inom sport och fritid). De är majoritetsägare i många stora bolag, så även numera i Ludvig & Co. LRF äger dock fortfarande 25%. LRF är som bekant en intresseorganisation som ägs av Sveriges bönder.

Fanns Ludvig & Co sedan tidigare?

- Nej, det bildades i samband med köpet. Grundaren av LRF Konsult, för dryga 100 år sedan hette Ludwig Nannesson, varifrån namnet är hämtat. Bortsett från det nya namnet är det dock ingen större skillnad. Vi finns över hela landet, med drygt 130 kontor. Däribland kan i Östergötland nämnas: Vadstena, Valdemarsvik, Linköping, Finspång och Norrköping. Vi hade tidigare en kontorsarbetsplats på Coffice här i Söderköping, men är numera istället ett s.k. supporterföretag.

Vilka är era verksamhetsområden?

- Vi har fyra olika områden. Bastjänsten är redovisningen, som även utgör det största området. Sedan har vi juridik, affärsrådgivning (i exempelvis EU-relaterade frågor) och mäklari. Inom mäklariet håller vi i huvudsak endast på med lantbruksfastigheter (skog inkluderat), där vi är störst i landet.

Finns det en uppdelning mellan skog och jordbruk?

- I stort sett är de flesta ägare av både och. Trenden är nu att djurproduktionen minskar, och vi får allt större och därav även färre producenter. Vi ser vid förmedlingar av gårdar att ca 70% av dessa är köpta av kunder som har verksamhet i närheten av det aktuella försäljningsobjektet. Det är en mångårig tendens.

För att få lönsamhet krävs stora enheter - fler djur, större

arealer. Det är en aspekt som styrs av den internationella marknaden, och är inte endast en svensk företeelse. Det är en fluktuerande marknad, som till stor del påverkas av den internationella marknaden.

Det måste vara mycket som påverkar värdet av jordbruksmark?

- Ja, och prisspannet är stort. Slätten vid Linköping, som räknas till den bästa i länet har priser på ca 350.000 kr/hektar. För mer magra kustnära marker ligger istället priserna 80-90.000 kr/hektar. Priset styrs i stor grad av hur köpstarka grannarna är, med tanke på att gårdsägare i närheten ofta är köpare. Sen spelar också frågor som strukturen på marken in. Fler skiften ger lägre priser med mer orationell brukning, och hur vältränerat det är påverkar också värdet. Generellt sätt har expansiva områden högre värde.

Skogen då? Vad är värdepåverkande för den?

- Här är det framförallt en fråga om hur växtlig skogen är som är prisdrivande, men även vägnätet är viktigt. Detta är kopplat till framkomligheten och transportavstånd för skogsmaskiner. En aktuell skogsbruksplan är ett bra hjälpmedel. Nu för tiden med granbarkborran grepp ser vi ökat intresse för talldominerade fastigheter. Marker med hög andel tall tyder oftast på att marken är lite magrare.

Är gran och tall lika mycket värda?

- Nja, i stort sett. Granandelen är högre än tallandelen i länet. Det beror dock oftast på var man är geografiskt. Priserna kan fluktuera ganska mycket. Barrskog är generellt bättre än lövskog i den här aspekten.

Vad styr växtligheten?

- Bergsbundna fastigheter har ofta en lägre bonitet (växtlighet). För ungefär 40 år sedan planterade man igen sämre marker som tidigare fungerat som betesmark. Här är det ofta näringsrik mark, som är mycket bra för växtligheten. Andra sidan kanalen här i Söderköping är ett bra exempel. Här rinner vattnet längs Ramunderberget och tar med sig näringsämnen.

Gödslar man skog?

- Ja, mer och mer. När man avverkar kör man stickvägar, och från dessa sprider man gödningen som framförallt består av kväve. Detta görs mestadels i yngre skog. När jag gick på Skogshögskolan i slutet av 90-talet började man mer frekvent gödsla skog efter att ha observerat positiva effekter på tillväxten.

Grannbarkborren är ett problem. Hur är det med vilt som älg, rådjur och vildsvin, är de ett stort problem?

- Det beror lite på vad man pratar om. Vilttillgången har ökat överlag. Vildsvinen har ingen större inverkan på skogen. Bökningen kan tvärtom vara bra. På jordbruksmark är de däremot ett större problem.

Är älg och rådjursstammen ökande?

- Nej, tvärtom. Men skogsbolagen anser trots detta att man har för stora betesskador. Älgen är framförallt de som går hårt åt tallplantor, rådjuren är inget större problem.

Hur skyddar man sig mot dessa skador? Kan man försäkra sig?

- Nej, här handlar det främst om behandling av plantor, och så självklart jakten. Ibland uppläter markägare jakten till någon utomstående eller så jagar man själva.

Avslutningsvis så kan jag säga att skogsfastigheter, åtminstone historiskt sett, är en säker investering. Trots pandemi och grannbarkborre ser priserna ut som vanligt och vi ser ingen avmattning av marknaden. Köpare verkar det finnas. I Östergötland, mellan 2019-2020, ligger priserna i princip fast när det gäller skogsmark.

För Östergötland har priserna per skogskubikmeter stigit med 11% senaste fem åren samt 16% de senaste tio åren. Snittpriset i dag är 651 kr/kubikmeter.

”Med snabba fotsteg sprang jag upp för trappan, klädde på mig och kopplade Mack. Väl nere i hallen låste jag upp det tröga låset till vapenskåpet för att plocka ut dagens bössa, en Sauer och Sohn kaliber 12 som jag dagen till ära fått lov att låna av pappa...”

Mitt första jaktminne

06:00; klockan ringer sina första signaler för dagen. Med höga förväntningar stiger jag upp ur sängen och rusar hastigt ned till köket. Vid spisen står mamma med en kopp kaffe i handen och ett varmt leende. ”Jag gör matsäck” säger hon och rör runt i den kokande chokladen som står på spisen.

Jag kastar en blick på klockan som hänger på köksväggen. 06:05 står visarna på. Plötsligt ropar pappa från hallen. ”Hämta Mac och sätt honom i bilen” (en Luzern-stövare). Med snabba fotsteg sprang jag upp för trappan, klädde på mig och kopplade Mack. Väl nere i hallen låste jag upp det tröga låset till vapenskåpet för

Första jakten tillsammans med pappa.

Foto: Fredrik Ohlander / unsplash.com

att plocka ut dagens bössa, en Sauer och Sohn kaliber 12 som jag dagen till ära fått lov att låna av pappa.

Redo för avfärd lägger jag handen på handtaget till ytterdörren för att gå ut till bilen, när mamma plötsligt ropar från köket ”Du glömde nästan!”. Hon kommer ut i hallen med chokladen och två ostmackor. Jag tackar och går ut till bilen där pappa väntar.

Framme på Herrborums jaktmark samlades vi och jaktens andra deltagare vid ”skarpa korset”. De andra deltagarna var för övrigt två äldre herrar.

De andra två herrarna tar ett varsitt pass längs en väg

medan pappa och jag släpper Mack. Mack tar snabbt upp en hare och drevet börjar bukta runt i granskogen framför oss. Efter dryga fyrtiofem minuter dyker det upp en hare mellan ung- och storskog. Jag lägger an. Pulsen dunkar från bröstet upp i halsen. Fingret kramar sakta åt avtryckaren i varbygel. PANG! Hagelsvärmen lämnar pipan på min lånade Sauer och Sohn och haren faller efter ett skott på cirka tjugofem meter.

Adrenalinet lämnar sakta kroppen. Jag ler mot pappa och tänker ”Min första hare”.

Ett jaktminne från Djurbergs

Banken för dig med skog och lantbruk

Att driva skog och lantbruk handlar om långsiktighet. Vårt mål är att förenkla dina bankaffärer och att finnas som stöd i dina affärsbeslut. År efter år.

Varmt välkomna till Handelsbanken Söderköping

Ågatan 21, Söderköping
0121-607 70
handelsbanken.se/soderkoping

Handelsbanken

Lifbergs MOTOR
070-249 09 06

Nu är Kawasaki Mule 2020 här!
Vi har tillbehör, specialutrustning och service!

Ring oss för provkörning!

Kawasaki

Försäljning och reservdelar
070-249 09 06 • 070-305 63 05

lifbergsmotor@gmail.com
www.lifbergsmotor.se

SLUTAGRÄV!
MARKSKRUVEN SOM ERSÄTTER BETONGPLINTEN

DEN MODERNA MARKFÖRANKRINGEN

www.slutagrav.se | 010-2515151

Marie, Magdalena, Katarina och hunden Tia.

Verktöglåda för barn.

Mysig inredning i lokalen på Storgatan.

Pärm med information om möblerna som säljs.

Möbelverkstan ger gamla möbler nytt liv

Mitt i centrum, på Storgatan i Söderköping ligger Möbelverkstan med sin butik och verkstad. Här arbetar Magdalena Marano som är möbelkonservator och -restaurerare, Marie Carlsson som är möbelsnickare och deкупör (intarsiamakare, reds. anm) samt Katarina Bonnevier som är arkitekt och konstnär.

Jag kliver in i butiken och välkomnas glatt. Direkt fascinerar jag över alla vackra möbler och inredning i butiken. Jag slår mig ned hos trion för att få veta mer.

Vad kan man förvänta sig att få se vid ett besök hos er?

- Vi vill erbjuda kvalitativa, välgjorda och roliga objekt här i butiken, mycket svensk och nordisk design och vi spanar extra efter sådant som är formgivet av kvinnliga designers.

Vi tar hand om saker som är trasiga och kan reparera det mesta. Vi ser det som ett bidrag till en ekologisk omställning att ta hand om saker istället för att de ska kastas. Allt som säljs här i butiken är räddat och restaurerat.

Vi är dock noga med att inte ta på oss arbete som vi inte behärskar. Exempelvis som att klä om fätöljer, det överlåter vi åt möbeltapetserare.

I butiken just nu kan nämnas en tavla av konstnären Bo Beskow (son till författaren Elsa) som bodde i Mogata, ett skåp av formgivaren Axel Einar Hjort och taklampor av designer Lisa Johansson-Pape.

Samtliga möbler som säljs i butiken är märkta med ett nummer. Numret återfinns i en pärm där man kan läsa mer om föremålet, tillverkningsår, formgivare, kuriosas och dess pris.

Vad är din roll som samarbetspartner, Katarina?

- Inredning, möbelsnickeri och bevarande ligger väldigt nära hur jag jobbar med arkitektur och konst. Jag vill även bygga upp en byggnadsvårdsavdelning. Det passar med min verksamhet; nybyggnad, renovering och tillbyggnad av äldre och k-märkta fastigheter. Det finns byggnadsvård på Lagnö och i Norrköping som vi vill samarbeta med. Annars sträcker sig mina uppdrag över hela Sverige och jag är nyss hemkommen från att ha hållit en föreläsning i Berlin.

Exempel på samarbete utöver Möbelverkstan är att arkitektritade kök. Ett exempel är en kund som bor i närområdet i ett vackert äldre hus, men köket var trångt och svårjobbade. Kundens önskemål var att bevara den äldre charmen och att få köket mer funktionellt.

I snickeriet gjorde Marie konstruktionsritningar och tillverkningen efter mitt arkitektförslag och Magdalena betsade alla trädetaljer som var tillverkade av bok. Teakbetsad bok är en gammal metod att efterlikna teak när man vill jobba med närvuxna träslag.

Hur träffades ni?

- Genom utbildning. Tur var det för Magdalena som är från Dalarna, Marie från Småland och Katarina från Stockholm.

Förutom det praktiska arbetet gillar trion att hålla i undervisning.

- Vi undervisar i hantverksrelaterade ämnen, lär ut tips och tricks och vill gärna dela med oss av våra kunskaper. Det finns en tråkig tradition att man på grund av konkurrens inte ska dela med sig av sina kunskaper. Den traditionen följer vi inte!

Tanken är att vi snart ska kunna hålla en kurs här i lokalen för sex-åtta personer i en antikdeckarskola, lära ut kring värden på möbler och historien för desamma.

Vår samlade expertis utgörs framförallt av svensk- och nordisk design och trä.

På en tidigare kurs som vi undervisade i fick eleverna i uppgift att laga en trasig möbel. En elev valde en

”- Vi vill erbjuda kvalitativa, välgjorda och roliga objekt här i butiken, mycket svensk och nordisk design och vi spanar extra efter sådant som är formgivet av kvinnliga designers.

Vi tar hand om saker som är trasiga och kan reparera det mesta. Vi ser det som ett bidrag till en ekologisk omställning att ta hand om saker istället för att de ska kastas. Allt som säljs här i butiken är räddat och restaurerat.”

fuktskadad spänmöbel från IKEA. Vi blev lite nervösa för hur det skulle lyckas eftersom spänmöbler sväller till oigenkännlighet vid fukt. Men resultatet blev faktiskt överraskande bra.

Hur gör ni för att ta reda på värdet av möblerna?

- Vi tvekar inte att höra av oss till det tillverkande företaget, om det finns kvar. Oftast kan de ge svar kring produkterna även om de inte längre tillverkas. Vi får även mycket hjälp från auktionshus runt om i landet och deras experter. Många tror att man måste sälja genom auktionshuset för att få information, men så är alltså inte fallet. Experterna svarar gärna på frågor och tycker det är roligt om man är intresserad.

En kund kom in och frågade om vi var intresserade av ett skåp som denne tänkt kasta. Det visade sig vara värt 3 800 kr och nu hjälper vi henne att sälja det på kommission.

Att ha roligt på jobbet är viktigt för trion.

- För oss är det förutom glädjen i butiken och verkstaden viktigt att vara med på roliga saker, säger Magdalena. Exempel på detta är när jag och Marie var med i TV-programmet Byggänget där en särskola skulle göra om sitt uppehållsrum samt i TV-programmet ”Bytt är bytt”.

På tal om TV så har Katarina varit engagerad i P1:s serie Fasad, flera filmer och teater. Bland dessa kan nämnas Flickan, mamman och demonerna. Katarina svarade för produktionsdesignen i filmen.

Filmen handlar om en mamma som brottas med psykisk ohälsa. Hon är en hoarder (ohälsosam samlare, reds. anm). Emellanåt finns det bara gångar i hemmet som är kantade av saker och skräp. Här fick Magdalena bistå med sina kunskaper då produktionen fick trasiga saker från bl.a. Återvinningen i Söderköping, som byggdes ihop. I filmen klipptes det flitigt mellan mammans hälsa och Katarina svarade för att ”gångarna och dess väggar” skulle vara identiska mellan tagningarna.

Varför valde ni att förlägga er butik här i Söderköping?

- För det första för att vår hyresvärd paret Bodelius gjorde det möjligt för oss. De gör mycket för Söderköping och är värda att hyllas.

Sedan det faktum att det bubblar här, alla är så glada och hälsar på varandra. Staden är verkligen superhärlig med sin Bullerbykänsla. Sedan är Söderköping en hantverksstad av rang. Bara här på Storgatan finns ju exempelvis Guldmakeriet, Varié, Trolltyg, Söderköpings Bokhandel med flera butiker och tjänsteföretag som baseras på hantverk, återbruk och konstnärskap i grunden.

Sen finns ju Gästabudet och här måste jag (Marie) erkänna en sak. Jag trodde inför mitt första besök att det bara skulle vara kرافs och sockervadd som vid liknande evenemang, men tji fick jag! Jag förundrades av alla fantastiska hantverkare med deras verk inom textil, trä och metall... jag kan säga att jag inte ens hann med en bråkdel av alla hantverkare under mitt besök. Jag hade så många frågor och de svarade gladeligen.

På tal om Gästabudet så måste vi ju hylla Korps här i Söderköping. Varenda elev vi träffat under våra kurser känner till Korps!

Förutom Möbelverkstan på Storgatan så har Marie och Magdalena samarbete i sitt stora inredningssnickeri på Ormestorp i Sankt Anna, Söderköping.

Det var lite där det började för oss. Marie fick frågan från ägarna av Ormestorp. ”Marie, nu när du är klar på Malmsten kanske du behöver ett snickeri?”. Ja, det är klart att jag behövde! Snabbt fick jag med Magdalena på taget.

Men ni är inte nya i Söderköping?

- Nej, vi har bott här i kommunen sen 2006. Förutom verkstan på Ormestorp så hade vi ett projekt på Hagatorget 2013. Under juli månad hade vi ”Underverkstan” där vi tillsammans med förbipasserande skissade och byggde saker av skräp som vi hämtade från Återvinningen secondhand och Hjälmsborgstippen. Det var då som Hjälmsborg fick idén att börja med sin första återbruk-scontainer.

Vid entrén till butiken står det en liten verktyglåda på ett bord. Varför står den här?

- Vi vill gärna att fler barn ska uppmuntras till att snickra och bygga. Så jag (Marie) köpte in barnverktyglådor från alla tänkbara butiker för att testa deras kvalitet. Tyvärr bara för att upptäcka att många var otroligt bristfälliga. Vattenpass som visade felaktig lutning, hammare som böjdes när en spik skulle dras ut och så vidare. Hur ska barnens självförtroende och intresse bli med undermåliga verktyg?

Så därför har vi tillsammans plockat ihop och säljer barnverktyglådor av kvalitet. Det går lika bra att köpa en fullpackad verktyglåda som enstaka verktyg, avslutar Marie.

Vi på Söderköpings-Posten med redaktion på Storgatan hälsar grannarna på Möbelverkstan välkomna!

Daniel Serander
Text och Foto

Sandra och Emma visar upp nya logotypen.

Lekdax har blivit en Lekextra butik

Våren 2011 tog Sandra Bodin över Lekdax på Fixpunkten i Söderköping. 2013 startade hon även e-handel för att nå ut till kunder i hela Sverige. Under sommaren 2020 blev Lekdax en Lekextra butik.

- Som en del i vår satsning att utveckla butiken har vi valt att gå med i Lekextra-kedjan med ambitionen att vara söderköpingsbornas första val när det kommer till leksaker, berättar Sandra.

Kan du berätta något om Lekextra-kedjan?

- Det är en kedja med fristående leksaksbutiker i Sverige. Lekextra samarbetar även med Kozmos och Ringo som är marknadsledande leksakskedjor i Norge. Totalt är vi över 250 butiker i Sverige och Norge.

Kommer ert utbud att påverkas?

- Ja, utöver de varumärken vi har idag så kommer vi få in flera nya leverantörer och varumärken vilket medför ett starkare och bredare utbud av leksaker.

Kommer ni fortsätta att driva egen e-handel?

- På nätet kommer vi fortsätta finnas kvar som *lekdux.com*. Vi har inget extra lager utan skickar varorna direkt från vår butik på Fixområdet.

- Vi är mycket glada att få vara en del av Lekextra. Vi känner en stor samhörighet med kedjans ambitioner och strävan efter ett brett sortiment av trygga, roliga och pedagogiska leksaker.

Vi på Söderköpings-Posten önskar lycka till med ny-satsningen.

Mikael Karlsson
Text och Foto

Autohandeln öppen
Alla dagar 9-22
Välkomna!

Söderköpings-Posten delas
till alla hushåll i Söderköping,
Valdemarsvik och på
Vikbolandet

Boka annons: 0121-421 35

”Verkstaden är redan igång sedan några veckor tillbaka, men lördag 26 september öppnar också butiken.”

Annika tillsammans med Stefan, Kent och Nerisa.

Ny byggnadsvårdsbutik med verkstad på Ågatan

Har du funderat på vad som sker i f.d. DeLizas butik på Ågatan? Nu kan det avslöjas. Annika Altnäs som tidigare drev Vänneberga gårdsbutik och restaurang startar här byggnadsvårdsbutik och verkstad för renovering av fönster, dörrar och andra äldre snickerier.

Verkstaden är redan igång sedan några veckor tillbaka, men lördag 26 september öppnar också butiken.

- Om du gillade Vänneberga gårdsbutik så kommer du också tycka om vår nya butik. Här finns mycket i samma stil och leverantörer plus lite större sortiment av byggnadsvård och tillbehör som färg, beslag m.m. för den som är intresserad av gamla hus och byggdetaljer, säger Annika.

Förutom Annika själv så kommer ytterligare tre medarbetare finnas på plats; Kent, Stefan och Nerisa.

Vi på Söderköpings-Posten gläds åt att ytterligare en lokal fylls med en butik i en passande bransch för staden.

Åke Serander
Text och Foto

”Det blir en stor hall på hela 2 200 kvm med sju banor. Hallen blir färdigställd under våren 2021.”

Filip framför tomten vid FIX-området.

Ny padelhall byggs i Söderköping

På den tomt som Robbans Last & Trucktjänst tidigare hade bortanför FIX-området bygger nu Filip Göranson med familj en padelhall ”Söderköping Padelcenter”. Det blir en stor hall på hela 2 200 kvm med sju banor. Hallen blir färdigställd under våren 2021.

Precis som Filips tidigare satsning, ”Space Center” med förråd, så blir verksamheten utrustad med ny teknik som bokning online och elektroniska kodlås.

Åke Serander

Susanne i verkstaden.

Håkan vid nya 3D-scannern.

Framtiden ser ljus ut för Optiker Andersson

Starten av företaget skedde i Söderköping redan 1974 i lokaler på Skönbergagatan 9 och trots tre lokalbyten har företaget endast flyttat ett gatunummer från sin ursprungliga lokal. Det var Sten ”Ögonsten” Andersson som startade företaget. Nuvarande ägare är Stens son, Håkan Löfgren, som 1982 kom med in i bilden och började sin utbildning.

- Strax innan lumpen som skulle genomföras så praktiserade jag i butiken under två månader. Ett intresse fastnade nog då. Under tiden för lumpen hörde pappa av sig, då lärlingsutbildningen flyttade tillbaka till Borensberg och frågade om jag kunde vara intresserad.

Jag hade ju varit inne och känt lite på yrket och tyckte att det kändes rätt. Sagt och gjort studerade jag tre år strax efter lumpen. Det innebar att i Borensberg var teorin 8 x 2 månader utlagd på tre år och resterande del praktik som jag gjorde hos pappa. Man fick verkligen lära sig yrket ifrån grunden genom att exempelvis handslipa glas samt göra ett par glasögon genom att löda ihop delar etc.

1987 tog jag gesällprovet och belönades med lilla silvermedaljen. 1990 fick jag min legitimering som även den gjordes i Borensberg. Senare blev det även Kontaktlinshörighet efter att ha studerat på Karolinska i Stockholm. Pappa jobbade fram till han var runt 70 år och bättre lärare kunde jag inte haft, då han har lärt mig mycket kring yrket och mötet med kunder.

Till sin hjälp har Håkan verkstadsoptikern och butiksbiträdet Susanne.

- Hon är utbildad i Borensberg där hon studerade affärs- och hantverksutbildning. Susanne tar emot kunderna, sköter verkstadsarbetet samt förberder för synundersökningar.

Hur ser optikernas arbetsituation ut idag?

- Vi har sedan handslipningarnas år gått framåt i tekniken och idag programmerar vi in värdena för slipning vilket bidrar till enklare arbete och bättre synprecision för kunden.

Tekniken har också bidragit till att vi optiker i större uträkning arbetar med patientens ögonhälsa. Ett öga rör sig i snitt ca 250 000 gånger per dag och vi fokuserar ca 30 000 – 35 000 gånger per dag, så ögonen gör av med mycket energi och vi ser mer trötta och ansträngda ögon idag med tanke på den synvardagen vi har i samhället. Jag tänker då främst på den digitala världen.

Hälsan har blivit en stor del av synundersökningen inför utprovningen av glasögon/linser. Undersökningen ligger till grund för om patienten behöver remitteras vidare till ögonenheten inom sjukvården, om vi kan se tecken på framtida problem. Således har vi optiker en uppgift för att minska belastningen inom sjukvården. Detta genom att exempelvis kunna mäta ögontryck – synfält. Bedömning av ögonbotten görs alltid med hjälp av ögonläkare.

Idag är det inte alla optiker som har en verkstad, eftersom många väljer att skicka vidare glasögonen för exempelvis slipning. Vi har valt att ha kvar verkstan för att kunna hjälpa med en så snabb service som möjligt och det uppskattas mycket av kunderna.

Du nämnde att ni nyligen tagit ytterligare kliv i tekniken?

- Ja, det senaste är en teknik som ett fåtal optiker i Sverige erbjuder. Tekniken heter DNEye och kan jämföras med ett digitalt fingeravtryck av ögat i 3D. Tekniken mäter upp till 1 500 punkter i ögat och innebär en detaljerad högpresisionsmätning som sedan ligger till grund för tillverkning av glasönglasen.

Några fördelar som de flesta av kunderna upplever genom tekniken är högre skärpa, större synfält och bättre mörkerseende.

Tekniken fungerar både för enkla och progressiva glas.

Den tyska leverantören av tekniken Rodenstock erbjuder även teknik för att skanna bågarna så att de sitter bra på kunderna. Det sker genom en skanning (fotografering) av ansiktet i 3D där man ser båginklar, pupillernas placering i ögat, ögonen och näsans placering för ”sadlarnas” placering på näsryggen m.m.

Vad kostar det om man vill testa tekniken?

- Alla våra klienter får DNA-analysen och skanningen vid en synundersökning. Det kostar 700 kr extra för optimeringen av glasen. Men sett till att man inte byter glasögon så ofta så är det en liten kostnad i förhållande till fördelarna. Man har oftast sina glasögon i ett par år och det är ett viktigt verktyg för att vi ska fungera i vår vardag.

Hur ofta bör man genomföra en synundersökning?

- I regel vart annat eller vart tredje år. Om patienten har problem med exempelvis påbörjan av starr eller gula fläckar så rekommenderar vi att man kontrollerar synen årligen.

Vad säger du som optiker om allt användande av skärmar som vi har i dagens samhälle?

- Det är problematiskt. Det finns en prognos som säger att 40-50% av befolkningen globalt kommer att ha konstgjord närsynthet år 2040 om vi fortsätter som vi gör idag. Överanvändningen kan enligt forskning, även bidra till exempelvis ökad risk för näthinne lossning.

Om vi vet att kunden har ett arbete med användande av mycket skärmar så erbjuder vi ett avlastningsglas, för att minska risken att eventuellt utforma en konstgjord närsynthet. Avlastningen erbjuds i form av både glasögon och linser.

Daniel Serander
Text och Foto

Månadens nystartare: Relagogen

I samarbete med Nyföretagarcentrum

Anna Träff gick "Steget till eget".

Foto: Privat

En artikelserie om nystartade företag i Söderköping i samarbete med Nyföretagarcentrum.

Jag heter Anna Träff och har startat Relagogen utifrån viljan att ägna mitt fortsatta yrkesliv åt frågor och ämnen jag tycker är viktiga. Relationer, samspel, lust att lära och utvecklas.

Jag har ägnat mig åt de frågorna under mina snart 30 år i yrkeslivet och fascinerar över de gemensamt mänskliga behoven som gemenskap, tillhörighet, bekräftelse och hur det förändrats under åren. Behoven har inte förändrats men däremot hur vi tänker kring de behoven.

Under mitt yrkesliv har jag haft flera roller där jag fått möjligheten att inspirera, handleda och försöka leda utvecklingsprocesser. Det bästa jag vet är att lyfta och hjälpa andra utvecklas, vara med när koder knäcks och man gör aha-upplevelser. Jag tycker om att utmana och på nya sätt skapa klimat i rummet så utveckling sker.

Relagogen har växt fram under flera år. Vi bosatte oss i Sankt Anna på heltid för två år sedan. Startade upp Relagogen under hösten och har börjat föreläsa för förskolepersonal. Namnet Relagogen är en mix av orden Relation och pedagogik.

Jag erbjuder inspirerande föreläsningar och kurser kring det mesta som handlar om barn på förskolan. På min hemsida finns exempel på föreläsningar.

Erbjuder även enskilda samtal för föräldrar och det jag kallar "livssamtal" där vi tillsammans tittar på det som intresserar dig i ditt liv. Vänder på stenar. Tittar på det som kan vara utmanande och svårt. Även det som är härligt såklart. Sorterar och tittar utifrån. Jag tror på vikten av att stanna upp ibland och se på sig själv och sitt liv. Att göra det med någon neutral person kan skapa nya perspektiv.

Jag är ingen coach som är så populärt nuförtiden. Jag ser mig som en person med stor förmåga till aktivt lyssnande, en person du kan känna dig trygg med, och få hjälp att kunna se gamla mönster på nya sätt. Jag vill bidra till att vi ser nära samtal som något naturligt. Friskvård.

Framöver kommer jag bjuda in till dagar, helger där vi ägnar oss åt spännande saker som ryms i våra vuxna liv...

Jag har fått stöd och hjälp från vänner och f.d. kollegor som peppat mig att starta eget. Även bra samtal och stöd från Nyföretagarcentrum. Ett lokalt företag har hjälpt mig med foto och hemsida.

Jag ser fram emot att få bidra till utveckling för kommunens barn. Inspirerade pedagoger är grunden för en bra förskola.

Mitt mål är inte företagande i sig utan att fortsätta ägna mig åt frågor jag brinner för.

Anna Träff

Hemköp

Öppet alla Dagar 08-21

Välkommen Hem till oss!

Ågatan 2, 614 34 Söderköping - Följ oss gärna på Facebook

Naturnära KundaliniYogaCenter

Fullständiga möjligheter!
Ängsbacken Övre vid Göta kanal

www.nkyc.se, info@nkyc.se
0704-104922/0709-589645

Mekonomen
Bilverkstad

Fordonsteknik
Söderköping

Du kan
dela upp dina
kostnader med
mekonomenkortet
räntefritt.

Vi utför service, reparationer & hjulinställning

Telefon: 0121-21760

ELCENTER

i Söderköping AB

Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70

Din lokala installatör sedan 1989

Företaget som leder strömmen

www.elcenter.se

Malmqvists Plåtslageri AB

Tänker du byta tak?

Plåt, tegel eller papptak

Kontakta oss för en
kostnadsfri prisuppgift

Telefon: 0709-56 77 23
info@malmqvistsplatslageri.se
Berga 1 Söderköping

Tack för att
du stöttar
våra företag
och väljer
att handla
lokalt!

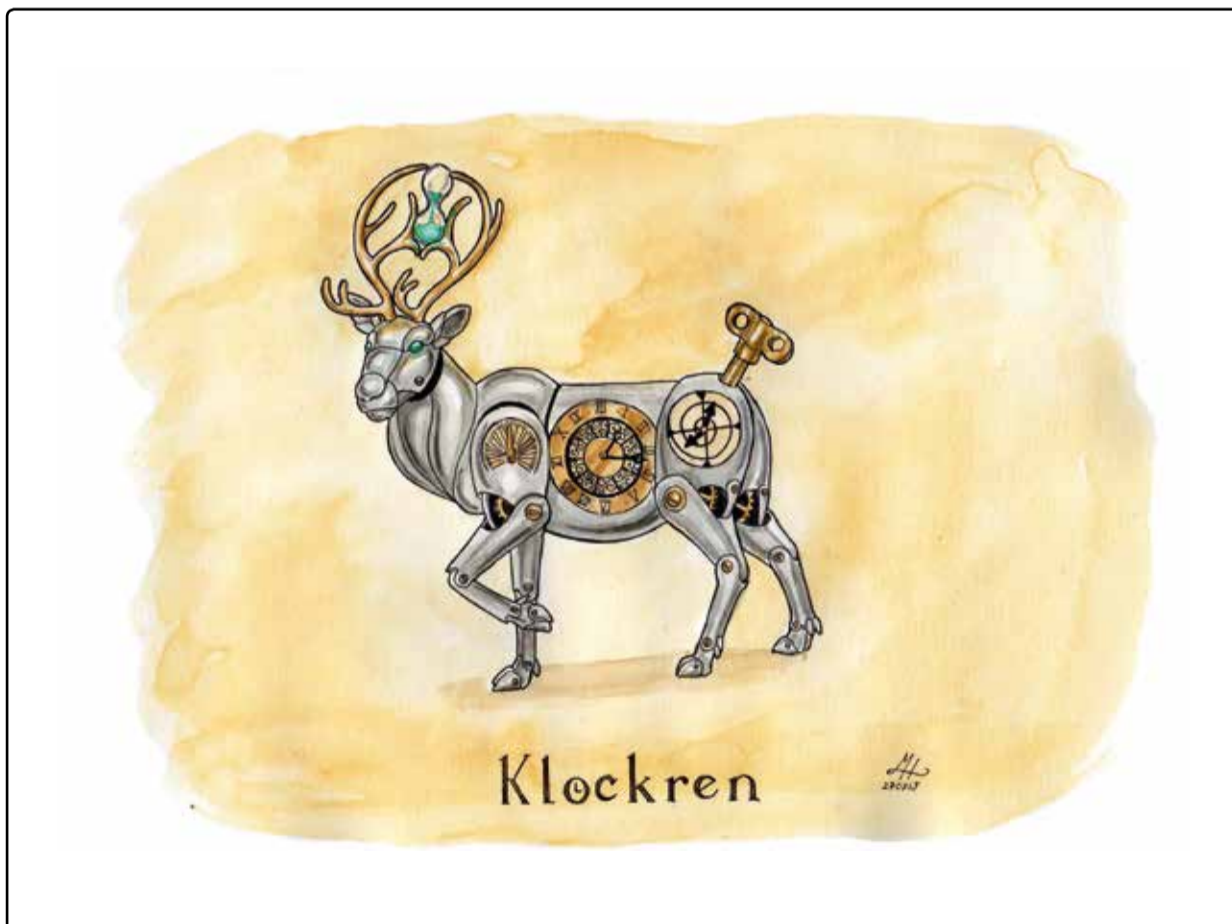

Heidi

Heidis lokala serie.

Heidi Silberclau

Teckning från: www.bokstavligtmatat.se.

Maria Hellqvist

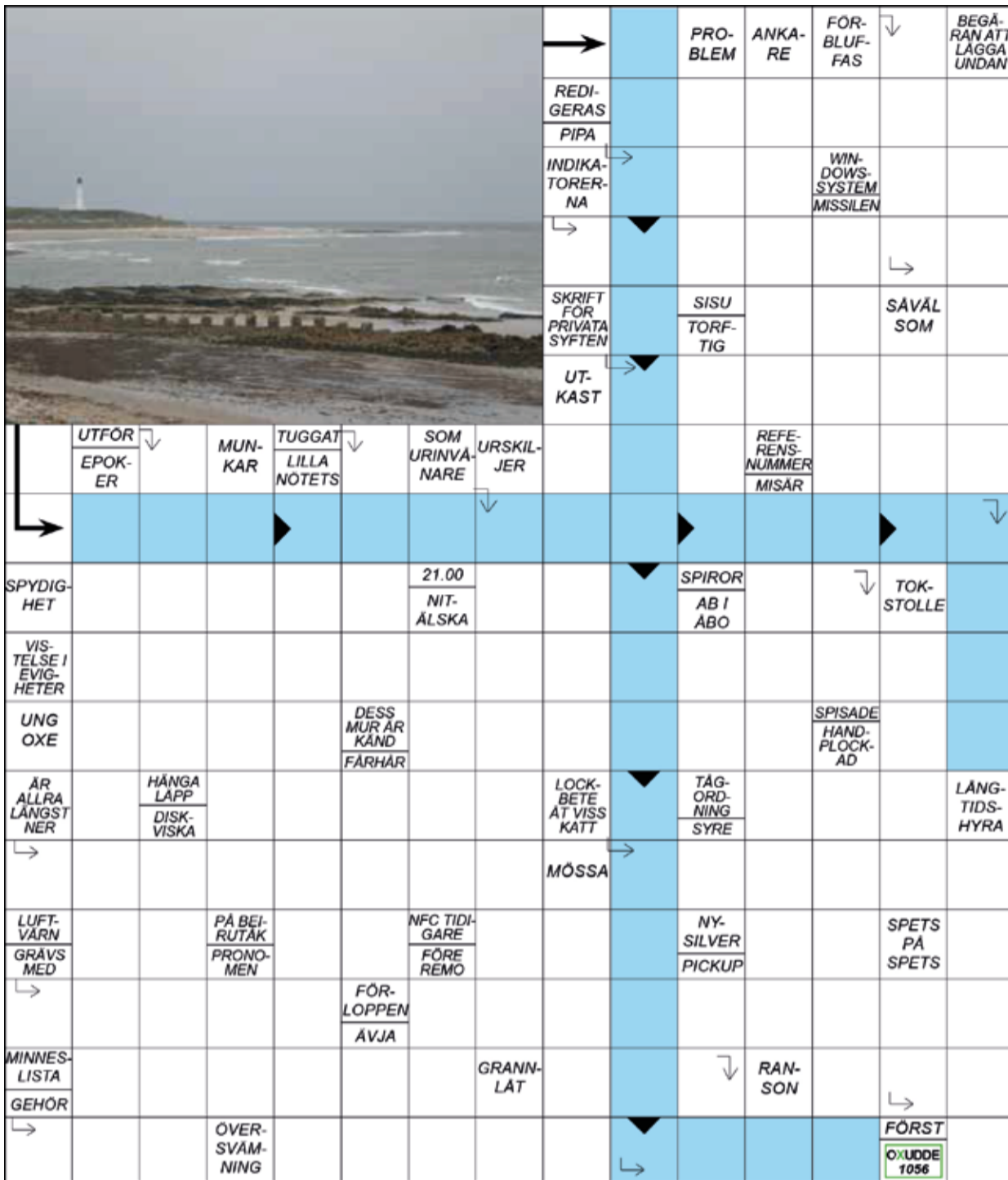
Fågelhund? Nu var det upp till bevis!

En målning från Ola Art.

Ola Niklasson

Nytt nummer ute den 24 oktober

50 kronor per såld annons går till Guldkantens viktiga arbete för ensamma och äldre i Söderköping

PROBLEM ANKARE FORBLUFFAS BEGÄRAN ATT LÄGGA UN DAN

REDIGERAS PIPA

INDIKATORERNA

SKRIFT FÖR PRIVATA SYFTEN

UTKAST

REFE-RENS-NUMMER MISAR

UTFÖR EPOKER MUNKAR TUGGAT LILLA NOTETS SOM URINVÄNARE URSKILJER

SPYDIGHET

21.00 NITÄLSKA

SPIROR AB I ABO

TOKSTOLLE

VISTELSE I EVIGHETER

UNG OXE

DESS MUR ÄR KÄND FÄRHÄR

SPISADE HANDFLOCKAD

ÄR ALLRA LÄNGST NER

HÄNGA LÄPP DISKVISKA

LOCKBETE ÄT VISS KÄTT

TÄGORDNING SYRE

LÄNGTIDSHYRA

MÖSSA

LUFTVÄRN GRÄVS MED

PÅ BEIRUTÄK PRONOMEN

NFC TIDIGARE FÖRE REMO

NY-SILVER PICKUP

SPETS PÅ SPETS

MINNESLISTA

GRÄNS

GRANNLÄT

RANSON

FÖRST

ÖVERSVÄMNING

OXUDE 1056

Namn: _____ Adress: _____

Lösning till förra numrets korsord

SIST I PS	D	S	GLADJE-SPRIDARE FÖRVALTADALIGT	ÄR ETT BOMFORMIGT ORGAN	MISSNOJD	HIMMELSKA VASEN	ÅTRED-SKAPI NICKEL & MASSING
KÄRLEKS-ÄFFÄREN	R	O	M	A	N	S	E
NÄMND HAR ÄVEN VÄGEN	M	A	L	I	J	J	Y
AFRIKA-LÄND SVI-SCHAR	R	S	K	U	R	A	S
ÄR FLYTAN-DE SOM YES	S	S	A	R	P	A	R
PA BANG-KOKBIL	D	I	S	K	M	E	D
MES-FAGEL LUKTÄT ILLA	T	I	T	A	B	R	A
STORYN PÅ RULLE RASANDE	V	I	S	A	R	S	T
ISRAEL-KULLE	I	S	S	T	I	R	R
SCOTT JOPLIN-MUSIK SOM VI	S	T	Y	R	K	E	B
UTVECK-LÄ BOUQU-ETEN	Ä	R	L	I	G	A	R
BEL-GISK STAD	A	R	T	A	G	E	N
SPORTS-LIG BEKÄM-PAT	E	M	O	T	S	T	A
FLICK-NÄM N FÖR-VÄRNA	T	A	T	T	E	L	S
VANLIGT TYG I BYXOR	D	E	N	I	M	T	O
MASSA	T	O	T	A	L	K	D
PARTI APPARAT MED KÄ-NÄLER	U	G	N	M	A	I	A
ÄNGLA-VAKTEN PINALEN	A	S	E	K	U	L	A
LUFT-KONDI-TIONERING	R	I	S	E	R	A	A
DIG I VÄRDAG-LIGT TAL	A	S	E	K	U	L	A
FÖR-VÄRLDS-LIGA NÄS	D	E	J	E	L	I	N
FÄRRE ÄN FÄ RIKT-NING	D	E	J	E	L	I	N
SKOT PÅ BÅT	D	E	J	E	L	I	N
KANSKE TILL KAFFET	D	E	J	E	L	I	N
HÖGEN AV BARR	B	E	D	U	I	N	S
OXUDE 1001	T	A	C	K	E	N	

Lämna in din lösning till redaktionen (brevlåda finns på gården) eller posta: **Söderköpings-Posten Storgatan 2 614 30 Söderköping** Vi lottar ut fem trisslotter bland de rätta lösningarna. Svara senast den 15 oktober.

Vinnarna

Vinnare Korsord
 Iréne Birgersson, Söderköping
 Stig Johansson, Norrköping
 Finn Norén, Valdemarsvik
 Anna-Britt Rolf, Söderköping
 Barbro Hultgren, Söderköping

Vi gratulerar vinnarna!

Läs gärna tidningen på nätet:
www.soderkopingsposten.se

Välkommen till oss på tandläkarpraktiken centralt belägen vid Göta kanal!

Friska Tänder
SÖDERKÖPING

Breda gränd 3
Söderköping
www.friskatander.com
0121-12727

HEMSTÄD - FLYTTSTÄD - FÖRETAGSSTÄD - FÖNSTERPUTS

RUTS

• STÄD OCH OMSORG AB •

Just nu 15% rabatt på hemstäd
 Ord. timpris inkl. RUT-avdrag 225 kr
 Erbjudandet gäller till den 26 oktober

WWW.RUTSOMSORG.SE - 070 348 30 14

Nu har vi fotriktiga sköna skor / tofflor / stövlar och kängor för ALLA! VIKAN FÖTTER!

Välkomna in till oss på Storgatan 5 så hjälper vi dig
 Gunnel Jaensson & Malin Rodestrand

Vi hjälper dig på med vinterdäcken!

Boka tid för däckskifte redan idag på telefon: 0121-721 730

Johans Däckservice AB 0121-721730 www.dackia.se

Alsätters trädgårdar
 Trädgård är vår passion!

Beskärning - Trädgårdsrådgivning
 Skötsel - Anläggning

Telefon: 0709-64 35 36
 info@alsatterstradgardar.se
 www.alsatterstradgardar.se

Grönt Kort
 Fruktträdsbeskärare certifierad av RIKSFÖRBUNDET SVENSK TRÄDGÅRD

Tack för att du läser Söderköpings-Posten

Skördetid 24/9-4/10

Fototävling!

Ta bilder på temat "Skördetid" och Shoppa, äta & njuta i Söderköping. 1:a pris är 1000kr i Söderköpingsmynt

Läs mer på www.isoderkoping.se

Följ Påskharen på Stadskärnans Facebook

Hur har sommaren varit? Vem är Söderköpings superhjälte? Insamling till Världens barn & kommunkampen använd koden BARN0582

Meny i Skördetid

många restauranger & caféer erbjuder menyer med nyskördat & lokalt odlat.

Butikerna är fyllda med höstens yheter!

Shoppa, äta & njuta

med Söderköpings Myntet

Gäller hos våra medlemmar, för mer info.

www.isoderkoping.se

Shoppa, ät & njut hos oss!

Övriga medlemmar

#skördetid #isöderköping
#visitsöderköping
#händerisöderköping
#supportyourlocalsöderköping

STADSKÄRNAN I
Söderköping

Annonsering i samarbete med

Söderköpings-Posten